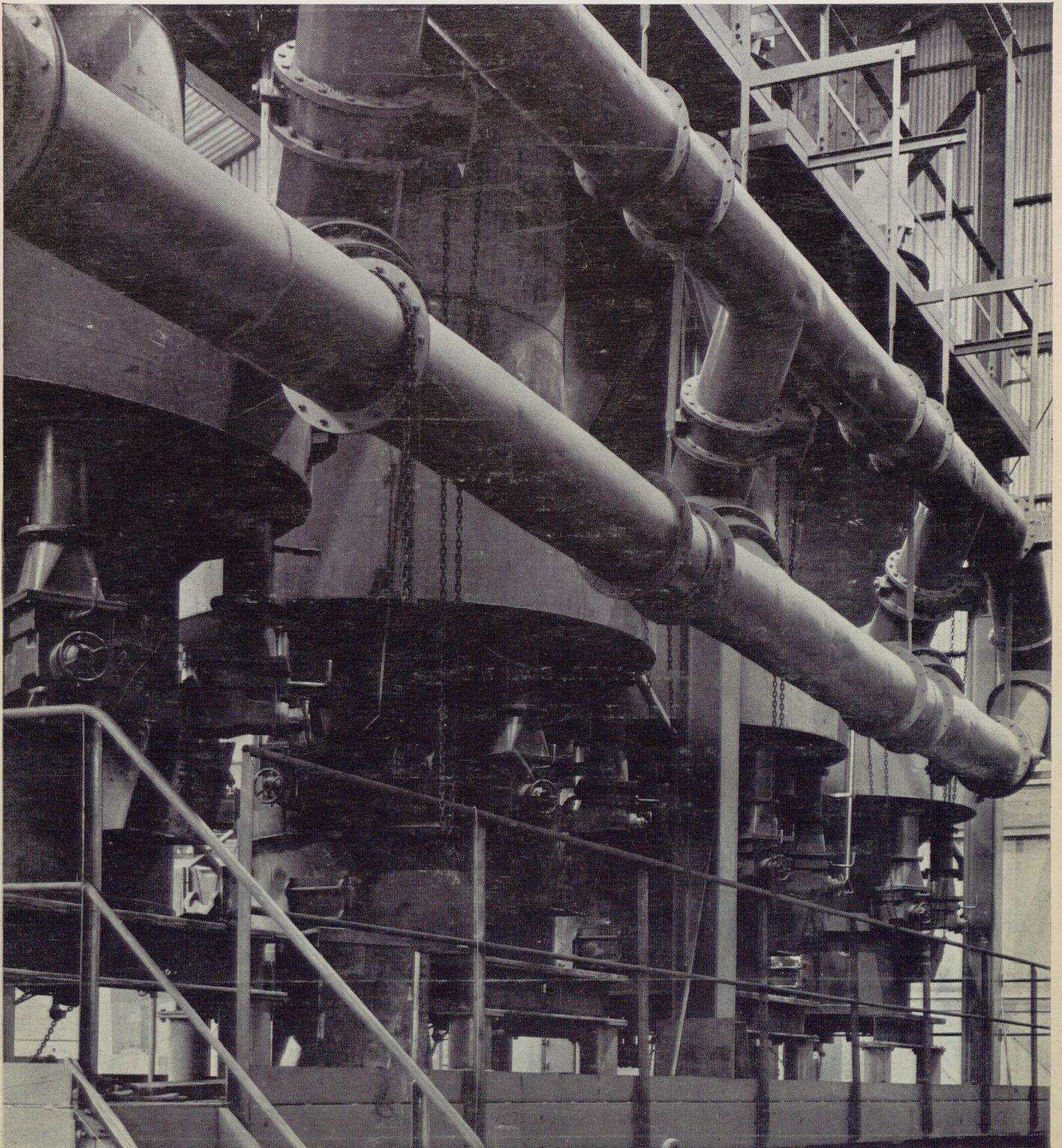

WEST-VLAANDEREN WERKT 1/1969

WEST-VLAANDE INTERCOMMUNICATIE
Boren Ruzettelezen 35
6310 ASSEBROEK

driemaandelijke uitgave
westvlaamse economische raad
11e jaargang 1969

WER

WEST-VLAANDEREN WERKT 1/1969

Driemaandelijks uitgave, 11^e jaargang 1969

<i>Inhoud :</i>	1	Editoriaal : Economische decentralisatie — een gemeenschappelijk standpunt in het Vlaamse land
CH. VERMEERSCH	3	De 'Blankaart' : eerste objektief inzake drinkwaterwinning in West-Vlaanderen
N. VANHOVE	9	De luchthaven Oostende-Middelkerke als steunpunt voor de economische ontwikkeling van West-Vlaanderen.
N. D'HIET	16	De industrieterreinen te Ieper
	22	Wagens in West-Vlaanderen, per gemeente, 1960-66
	24	Spektrum
	33	West-Vlaanderen Werkt

Bij naamvermelding verschijnt de bijdrage onder de verantwoordelijkheid van de auteur.

Beschermkomitee : Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, Gouverneur, Voorzitter W.E.R.

De Heer H. Smislaert, Ere-voorzitter Raad van Beheer W.E.R.

De Heer P. Monballyu, Voorzitter Raad van Beheer W.E.R.

De Heren J. Storme, L. Gillon, A. Loncke, H. De Fauw, A. Legein, Leden van de Bestendige Deputatie.

Redaktiekomitee : De Heren L. Bockstaele, G. Declercq, P. Delafontaine, J. Pattyn, F. Van Damme, O. Vanneste.

Redaktiesekretaris : De Heer D. Sanders.

Redaktiesekretariaat en publiciteitsvoorwaarden : W.E.R., Dijver 7, Brugge.

Abonnement : 128 F (taks inbegrepen) — PR. 976.57, W.E.R., Dijver 7, Brugge.

Verzamelmappen : Verzamelmappen zijn te verkrijgen bij Industriële Boekband Walley, P.V.B.A., Gen. Lemanstraat, 52/54, te Brugge, door storting van 40 F op PR. 127.982 van Industriële Boekband Walley.

Omslagfoto : Volautomatische gieterij — Archief Picañol n.v. te Ieper.

Lay-out : Boudewijn Delaere.

Drukkerij : Groeninghe, Kortrijk.

WER

WESTVLAAMSE EKONOMISCHE RAAD

Dijver 7, Brugge

Telefoon : 050/381.31

Postrekening 976.57

EDITORIAAL

BIBLIOTHEEK

WES vzw

Baron Ruzettelaan 33

B - 8310 ASSEBROEK/BRUGGE

E-mail: bibliotheek@wes.be

Website: www.wes.be

Op 22 oktober 1968 werd door de Regering een wetsvoorstel betreffende de economische decentralisatie bij de Wetgevende Kamers neergelegd. Het wetsontwerp omvat de reorganisatie van het programmatiebureau, de oprichting van gewestelijke economische raden en van ontwikkelingsmaatschappijen.

De gewestelijke economische raden worden opgericht per landsgedeelte, nl. Vlaanderen en Wallonië en voor de provincie Brabant. De Economische Raad voor Vlaanderen (E.R.V.) verklaarde zich bereid de nodige wijzigingen te ondergaan teneinde te voldoen aan de voorwaarden welke in het wetsontwerp zijn gesteld.

Art. 14 van het regeringsontwerp inzake economische decentralisatie voorziet echter ook in de oprichting van gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen op initiatief van één of meer provincies.

Betreffende dit punt werd een gemeenschappelijk standpunt uitgewerkt door de Economische Raad voor Vlaanderen, de Provinciale Economische Raden en de Interkommunales van de vier Vlaamse provincies.

Dit gemeenschappelijk standpunt is gebaseerd op volgende principes :

1. Het initiatief tot oprichting van een gewestelijke ontwikkelingsmaatschappij behoort aan de provincie.
2. Eén gewestelijke ontwikkelingsmaatschappij per provincie.
3. De bestaande Provinciale Economische Raden dienen erkend te worden als gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen.
4. De gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen zijn in algemene zin belast met de studie, conceptie en promotie van de economische ontwikkeling in hun gebied.
5. De Interkommunales zijn bevoegd voor de verwezenlijking zowel op het vlak van de voorbereiding als van de uitvoering van de streekontwikkeling.
6. Een harmonische samenwerking dient tot stand te komen tussen interkommunales en gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen.

economische decentralisatie -
een gemeenschappelijk standpunt in
het vlaamse land

Met het akkoord van de betrokken Economische Raden en Interkommunales van het Vlaamse land stelt de Economische Raad voor Vlaanderen voor art. 14 van het ontwerp als volgt te preciseren :

' De gewestelijke ontwikkelingsmaatschappij ingericht op initiatief van één of meer provincies wordt door in de Ministerraad overlegde Koninklijke Besluiten erkend en haar werkgebied goedgekeurd ingevolge gemotiveerd advies van de betrokken Gewestelijke Economische Raad.

De gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen houden zich bezig met de algemene studie, de conceptie en de promotie van de economische ontwikkeling van hun gebied.

Zij beschikken over een algemeen initiatief- en voorstelrecht, o.m. met het oog op de verwezenlijking van het Plan en de bevordering van de nijverheid.

Zij maken de inventaris van de noden van hun streek op, nemen de stand van de in uitvoering zijnde werken op en zenden alle voor het opstellen van het ontwerp van gewestelijk plan nuttige gegevens aan de Gewestelijke Economische Raad.

Deze opdrachten doen geen afbreuk aan de bevoegdheden van de Intercommunale verenigingen, beheerst door de wet van 1-3-1922 en van de vennootschappen voor gewestelijke economische uitrusting, beheerst door art. 17 van de wet van 18-7-1959. Zij staan in voor de verwezenlijking, zowel op het vlak van de voorbereiding als van de uitvoering van de streekontwikkeling.

De gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen en de organen vermeld in bovenstaande paragraaf brengen de noodzakelijke samenwerking tot stand.

Dit gemeentelijk standpunt van alle organen die bij het regionaal welvaartsstreven in het Vlaamse land betrokken zijn is bijzonder verheugend. Dit voorstel van organisatie van de regionaal-economische organen werd eveneens verdedigd door Prof. Dr. A. Vlerick, Minister-Staatssecretaris voor Streekontwikkeling, op de Algemene Vergadering van de W.E.R. op 15 maart 1969.

de 'blankkaart': eerste objectief inzake drinkwaterwinning in west-vlaanderen

Probleemstelling

De aangroei van de bevolking, de evolutie van de nijverheidstechnieken, de economische expansie in wording, de mechanisatie en de specialisatie in de landbouwsector en de bestendige verbetering van de levensstandaard die ermede gepaard gaat, doen de behoefte aan zuiver water steeds sneller stijgen.

Een werkgroep, genoemd 'Eerste Subkommissie', voor de studie van de waterproblemen in de provincie aange-steld door de Bestendige Deputatie van West-Vlaanderen, heeft in september 1964 een studie overgelegd betreffende de waterproblemen in de provincie.

Vier belangrijke facetten kwamen er naar voor :

de snelle aangroei van de te distribueren hoeveelheden water. Om de provinciale waterbehoeften te kunnen dekken zal rond 1975 ongeveer tweemaal (52.500.000 m³/jaar) en rond 1985 ongeveer driemaal (82.000.000 m³/jaar) zoveel water nodig zijn als op het huidig ogenblik;

de grondwaterlagen waarop beroep wordt gedaan door de distributiemaatschappijen en private gebruikers allerehande (o.a. industrie, landbouw,...) zullen de belangrijke supplementen niet kunnen opleveren welke nodig zijn.

Immers, de watertafel van de aangeboorde grondwaterlagen kent een versnelde daling en sommige lagen hebben reeds de grens bereikt van het maximum oppompbaar debiet, terwijl daarenboven de exploitatie ervan lokaal dient benuttigd¹.

Als men daarbij bedenkt dat slechts ongeveer 20 % van de huidige behoeften binnen de provinciale grenzen wordt gewonnen — in tegenstelling met de meeste provinciën die een min of meer groot gedeelte van hun waterbehoeften aan plaatselijke waterwinningen onttrekken — dan blijkt dat omvangrijke maatregelen binnen de provinciale grenzen terzake nodig zullen zijn;

de provincie West-Vlaanderen is zeer arm aan grondwater². De aanwezige grondwaterlagen zijn in ontgin-

ning, zodat mogelijke uitbreiding ter bevrediging van de stijgende behoefte onbeduidend mag genoemd worden;

naast het probleem van de kwantiteit rijst het belangrijk aspect van de kwaliteit van het water. Het grondwater en oppervlaktewater ondergaan plaatselijk een onherstelbare waardevermindering door onbedachtzaam lozen van niet gezuiverde rioolwaters van de menselijke gemeenschap.

Uit wat voorafgaat blijkt derhalve dat, binnen de provinciale grenzen dient gezocht naar nieuwe voorraden water ten behoeve van de watervoorziening terwijl deze water-voorraden dienen beschermd tegen om het even welke bezoedeling. Deze waterwinning kan gebeuren op drie manieren :

Kunstmatige voeding van de duinen :

Om dit op een efficiënte wijze te kunnen verwezenlijken, moet men over voldoende geschikte duinen en, in de nabijheid van deze duinen, over een ruime voorraad oppervlaktewater beschikken.

Bij dit procédé kunnen omvangrijke technische moeilijkheden optreden, zoals de noodzakelijke voorzuivering van het te infiltreren water en het verdichten van het duinpakket door de aard van het te infiltreren water.

Heden wordt door de N.M.D.W. de mogelijkheid bestudeerd om oppervlaktewater te infiltreren in het duinpakket van het dominaal reservaat 'Westhoek'.

Ontzouten van zeewater :

De studies van de Hoge Raad van de Waterleidingen hebben uitgewezen dat de kostprijs van ontzilting van zeewater ten behoeve van drink- en industriewater nog relatief hoog ligt (12 à 13 fr./m³)³.

Nieuwe gezichtspunten kunnen zich nochtans voordoen indien het principe van 'werk met werk maken' in overweging wordt genomen. Immers, indien de mogelijkheid wordt onderzocht om een zoetwaterfabriek te koppelen aan een elektrische kerncentrale dan kan de kostprijs van het geproduceerde water in de nabije toekomst wel binnen de aanvaardbare grens komen te liggen.

¹ 'Het Waterprobleem' — Eindverslag van de Koninklijke Commissaris. Februari 1969, blz. 8.

² 'West-Vlaanderen Werkt', nr 2/1964, blz. 44.

³ 'Het Waterprobleem': eindverslag Koninklijke Commissaris, blz. 23.

Oppervlaktewaterwinning :

Miljoenen m³ zoet water, afkomstig van de neerslag, worden jaarlijks naar zee afgevoerd. Men kan eraan denken dit nodeloos verspillen van zoet water te voorkomen door het op weloverwogen plaatsen te stockeren en vervolgens te distribueren na de nodige bewerkingen.

Door de N.M.D.W. werd in opdracht van voornoemde 'Eerste subkommissie' een prospectie uitgevoerd naar 'De benutting van oppervlaktewater ten behoeve van de drinkwatervoorziening in West-Vlaanderen'.

Zo blijkt dat slechts de beken, hellend naar de rechteroever van de Ilzer, de Bornebeek en de Jabbekewatergang in aanmerking komen voor de winning van oppervlaktewater. Nochtans is de beschikbare waterreserve van deze laatste twee gering. Het oppotten van het neerslagwater bij hevige regens van de beken van dit zuidelijk hydrografisch bekken zou bovendien een helpende hand toesteken tot de algehele sanering van dit eendeels waterarm en anderdeels waterziek gebied.

Alle andere waterlopen en kanalen van enige betekenis voor de waterwinning komen niet in aanmerking ingevalge een te sterke bezoedeling door industrieën en vloeibare afvalstoffen van de menselijke nederzettingen.

Na overweging van de voornoemde mogelijkheden blijkt dat op heden de oppervlaktewaterwinning — en meer in het bijzonder binnen de grenzen van het zuidelijk hydrografisch bekken van de Ilzer — de meest voor de hand liggende oplossing is om op halflange termijn het deficit te dekken dat binnen de provinciale grenzen te wachten staat.

Het zuidelijk hydrografisch bekken van de Ilzer

De kwaliteit van het oppervlaktewater

Uit de studie van de N.M.D.W. nopens het onderzoek van de kwaliteit van het oppervlaktewater blijkt dat de hoedanigheid van het water in belangrijke mate wordt bepaald door de geologische opbouw van de bodem en door de bezoedeling van het water van de beken door de afvalstoffen van de in de nabijheid gelegen alleenstaande gegroepeerde nijverheden en de rioolwaters van de woongebieden (kaart nr 1).

Door de geologische opbouw van de bodem is de mineralisatie (hardheid is o.m. functie van mineralisatie) van het water van de Ilzer functie van de regenneerslag. Immers, in perioden van grote waterafvoer worden veel mineralen uit de bodem opgelost, terwijl in het droog seizoen weinig mineralen worden uitgelooft.

Bovendien is deze veranderlijke mineralisatiegraad niet gelijk voor alle rechterbijkivieren van de Ilzer. Deze schommelingen zijn het grootst in de meest zuidelijke rivieren van de Ilzer in de nabijheid van de Franse grens en nemen af in noordelijke richting om plots te verdwijnen

vanaf de meest noordelijke zijarm van de Sint-Jansbeek (De Korverbeek).

De verontreiniging van het water door lozing van industriële en huishoudelijke afvalwaters, heeft een belangrijke kwaliteitsvermindering voor gevolg. Zo blijkt dat de recuperatiemogelijkheden zich beperken tot de winterperiode en dit voor het water van het Poperingekanaal, Kemmelbeek, Sint-Jansbeek en Blankaartbekken. Daarentegen kan uit de Ilzer slechts in de maanden april, mei, juni en juli water gewonnen worden.

De Handzamevaart is niet rekupereerbaar wegens de enorme bezoedeling van het afgevoerde water. De grensbeek daarentegen is niet weerhouden gezien een deel van het verzamelgebied op Frans grondgebied is gelegen en de Haringebeeck komt evenmin in aanmerking gezien de te geringe wateropbrengst.

Om de graad van organische bezoedeling tastbaar voor te stellen, is op kaart nr 1 op de aangeduide plaatsen het gehalte aan organische stoffen — zowel voor de winters als voor de zomerperiode — opgegeven⁴.

Om de interpretatie van deze cijfers mogelijk te maken worden hierna enkele maatstaven opgegeven :

Grondwater heeft een gehalte aan organische stoffen van minder dan 4 mg/l. zuurstof.

Zeer zuiver oppervlaktewater heeft een gehalte aan organische stoffen van minder dan 3 mg/l. zuurstof.

Weinig verontreinigd rivierwater heeft een gehalte aan organische stoffen van 5 à 10 mg/l. zuurstof.

Sterk verontreinigd rivierwater heeft een gehalte aan organische stoffen van 20 à 80 mg/l. zuurstof.

Wij stellen dus vast dat wij leven in een gevaarlijke spiraal waarbij zoals reeds vernoemd, de industrialisatie, de stijging van de levensstandaard en het toenemend comfort die daarmee gepaard gaat de behoefte aan zuiver water steeds sneller doet stijgen, terwijl diezelfde industrialisatie en datzelfde comfort, de bevuiling en de bezoedeling van de noodzakelijke oppervlaktewateren steeds meer en meer in de hand werken.

Een onvoorwaardelijke eis om aan oppervlaktewaterwinning te doen ten behoeve van de drinkwatervoorziening, is de bescherming van deze wateren tegen om het even welke bezoedeling. Het is derhalve niet onnuttig nogmaals te beklemtonen dat het een *levensnoodzakelijkheid* is de rioolwaters vooraf te zuiveren vooraleer deze te lozen op een openbaar water.

Een belangrijke provinciale stap

De Bestendige Deputatie, zeer begaan met dit acut probleem, nam dan ook het initiatief om de mogelijkheden te laten onderzoeken op welke wijze de bezoedeling

⁴ 'De benutting van oppervlaktewater ten behoeve van de drinkwatervoorziening van West-Vlaanderen'. Technische Memorie N.M.D.W.

van de oppervlaktewaters van het zuidelijk hydrografisch bekken kan bezworen worden.

Dit onderzoek werd in de loop van het jaar 1967 door de Bestendige Deputatie aan de W.I.T.A.B. toevertrouwd. De studie werd in de loop van 1968 aan de Bestendige Deputatie overgelegd.

Twee principes kwamen er duidelijk naar voor :

dat de eliminatie der bezoedelingpunten bij voorkeur per stroomgebied van iedere bijrivier afzonderlijk zou worden bestudeerd;

dat voor de grote bevolkingskernen het wenselijk is dat de zuivering van afvalwaters per kern wordt verwezenlijkt.

Geleid door deze principes bracht de W.I.T.A.B. volgende oplossing als mogelijk naar voor :

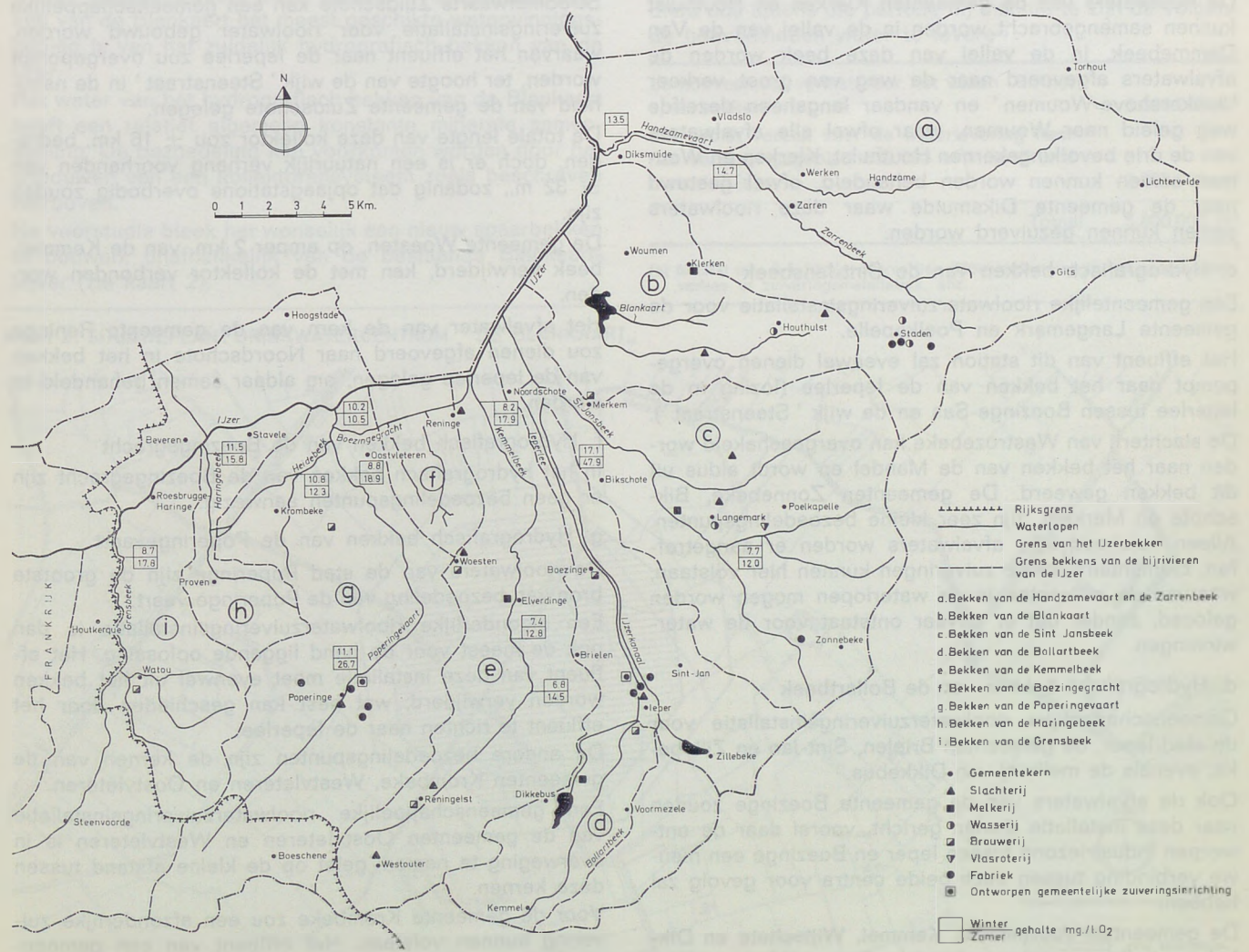
a. Hydrografisch bekken van de Handzamevaart en de Zarrenbeek

Een rioolwaterzuiveringsinstallatie in de centra Torhout, Lichtervelde, Diksmuide en Staden.

Gezamenlijke rioolwaterzuiveringsinstallatie voor de gemeenten Kortemark, Handzame, Werken en Zarren, allen in de vallei van de Handzamevaart gelegen, en met een maximale tussenafstand van 3 km. tussen de centra van de verschillende gemeenten.

Het bouwen van een kollektorensysteem in de vallei van de Handzamevaart is zeer gemakkelijk mogelijk, des te

Kaart 1: HYDRO-GEOGRAFISCHE KAART - ZUIDELIJK HYDROGRAFISCH BEKKEN VAN DE IJZER, VOORNAAMSTE BEZOEDELINGSPUNTEN.

meer daar door de Polder van de Bethoostersche Broeken, in samenwerking met het Ministerie van Landbouw, de volledige kalibrering, rechtekking en normalisering van de Handzamevaart aldaar is gepland.

De gemeente Gits, zeer hoog gelegen (laagste lozing ± 22 m.) en als bezoedelingscentrum eerder van geringer belang, zou op gravitaire wijze haar afvalwaters naar Kortemark kunnen afvoeren in de vallei van de Gyspeerdbeek.

Aldus zouden de waters van de gemeente Gits in de gemeenschappelijke rioolwaterzuiveringsinstallatie van Kortemark-Handzame-Werken-Zarren kunnen behandeld worden.

b. Hydrografisch bekken van de Blankaart

Een systeem van kollektoren is de aangewezen oplossing. De rioolwaters van de gemeenten Klerken en Houthulst kunnen samengebracht worden in de vallei van de Van Dammebeek. In de vallei van deze beek worden de afvalwaters afgevoerd naar de weg van groot verkeer 'Jonkershove-Woumen' en vandaar langsheen dezelfde weg geleid naar Woumen, waar ofwel alle afvalwaters van de drie bevolkingskernen Houthulst, Klerken en Woumen samen kunnen worden behandeld, ofwel gestuwd naar de gemeente Diksmuide waar deze rioolwaters samen kunnen gezuiverd worden.

c. Hydrografisch bekken van de Sint-Jansbeek

Een gemeentelijke rioolwaterzuiveringsinstallatie voor de gemeente Langemark en Poelkapelle.

Het effluent van dit station zal evenwel dienen overgepompt naar het bekken van de leperlee (lozing in de leperlee tussen Boezinge-Sas en de wijk 'Steenstraat').

De slachterij van Westrozebeke kan overgeschakeld worden naar het bekken van de Mandel en wordt aldus uit dit bekken geweerd. De gemeenten Zonnebeke, Bikschoote en Merkem, zijn zeer kleine bezoedelingspunten. Alleen huishoudelijke afvalwaters worden er aangetroffen. Elementaire lokale zuiveringen kunnen hier volstaan, waarvan de effluents in de waterlopen mogen worden geloosd, zonder dat er gevaar ontstaat voor de waterwinningen.

d. Hydrografisch bekken van de Bollartbeek

Gemeenschappelijke rioolwaterzuiveringsinstallatie voor de stad leper, de gemeenten Brielen, Sint-Jan en Zillebeke, evenals de melkerij van Dikkebus.

Ook de afvalwaters van de gemeente Boezinge zouden naar deze installatie dienen gericht, vooral daar de ontworpen industriezone tussen leper en Boezinge een nieuwe verbinding tussen deze beide centra voor gevolg zal hebben.

De gemeenten Voormezele, Kimmel, Wijtschate en Dikkebus stellen geen noemenswaardige problemen. Een-

voudige lokale rioolwaterzuiveringsinstallaties kunnen hier volstaan.

e. Hydrografisch bekken van de Kimmelbeek

Gezien de zeer verspreide bezoedelingspunten in de gemeenten Westouter (slachterij), Reningelst (brouwerij en slachterij), Vlamertinge, Elverdinge (melkerij), Zuidschote, Woesten (brouwerij en slachterij), Reninge (slachterij) en andere is de aangewezen oplossing hier te zoeken in het bouwen van een kollektorensysteem voor de afvalwaters in de vallei van de Grote Beek en de Kimmelbeek, vertrekkende uit Westouter over Reningelst, Vlamertinge, Elverdinge tot Zuidschote.

Al deze gemeentekommen zijn volledig in de vallei van de beek gelegen, zodanig dat een rechtstreekse aansluiting op het kollektorensysteem mogelijk zou zijn.

Stroomafwaarts Zuidschote kan een gemeenschappelijke zuiveringsinstallatie voor rioolwater gebouwd worden, waarvan het effluent naar de leperlee zou overgepompt worden, ter hoogte van de wijk 'Steenstraat' in de nabijheid van de gemeente Zuidschote gelegen.

De totale lengte van deze kollektor zou ± 16 km. bedragen, doch er is een natuurlijk verhang voorhanden van ± 32 m., zodanig dat opjaagstations overbodig zouden zijn.

De gemeente Woesten, op amper 2 km. van de Kimmelbeek verwijderd, kan met de kollektor verbonden worden.

Het afvalwater van de kern van de gemeente Reninge zou dienen afgevoerd naar Noordschote in het bekken van de leperlee gelegen, om aldaar samen behandeld te worden.

f. Hydrografisch bekken van de Boezingegegracht

In het hydrografisch bekken van de Boezingegegracht zijn er geen bezoedelingspunten aanwezig.

g. Hydrografisch bekken van de Poperingevaart

De rioolwaters van de stad Poperinge zijn de grootste bron van bezoedeling van de Poperinge vaart.

Een afzonderlijke rioolwaterzuiveringsinstallatie is dan ook de meest voor de hand liggende oplossing. Het effluent van deze installatie moet evenwel uit het bekken worden verwijderd, wat best kan geschieden door het effluent te richten naar de leperlee.

De andere bezoedelingspunten zijn de kernen van de gemeenten Krombeke, Westvleteren en Oostvleteren.

Een gemeenschappelijke rioolwaterzuiveringsinstallatie van de gemeenten Oostvleteren en Westvleteren is in overweging te nemen, gelet op de kleine afstand tussen deze kernen.

Voor de gemeente Krombeke zou een afzonderlijke zuivering kunnen volstaan. Het effluent van een gemeenschappelijke installatie van Westvleteren en Oostvletere-

ren zou rechtstreeks naar de IJzer te Elzendamme kunnen gestuwd worden.

h. Hydrografisch bekken van de Haringbeek

Alleen de bevolkingskernen Proven en Stavele brengen hier een bepaalde bevoeding, die evenwel zeer gering is en alleen huishoudelijk water omvat. Een lokale elementaire zuivering kan volstaan. Het effluent mag, zonder nadelige gevolgen te bieden voor de waterwinningen, in de waterloop worden geloosd.

i. Hydrografisch bekken van de Grensbeek

De oplossing van dit bekken is afhankelijk van de bevoedingskernen op Frans grondgebied. Een gezamenlijke oplossing dient dan ook gezocht.

Het drinkwatercentrum 'Blankaart'

Uit de kwaliteitsstudie blijkt dat het hydrografisch bekken van de Blankaart het meest geschikte waterwinningsgebied is van het zuidelijk hydrografisch bekken van de IJzer.

Het water van het hydrografisch bekken van de Blankaart heeft een relatief algemeen konstante minerale samenstelling. De bevoeding kan voorkomen worden door het uitbouwen van een kollektorensysteem zoals beschreven hierboven.

Na voorstudie bleek het wenselijk een nieuw spaarbekken te bouwen, onafhankelijk van de bestaande Blankaartvijver (zie kaart 2).

Opbrengst van het spaarbekken

Het spaarbekken kan 3.000.000 m³ ruw water inhouden met een produktie van 600.000 m³ gezuiverd water per maand. De kaptatie van ruw water en de distributie van het gezuiverd water moet op zulkdanige wijze gericht worden dat het debietvermogen over het ganse jaar op haar maximum wordt gebracht.

Om aan dit principe te voldoen zal de aanvoer van het ruwe water naar het spaarbekken 'Blankaart' als volgt geregeld worden :

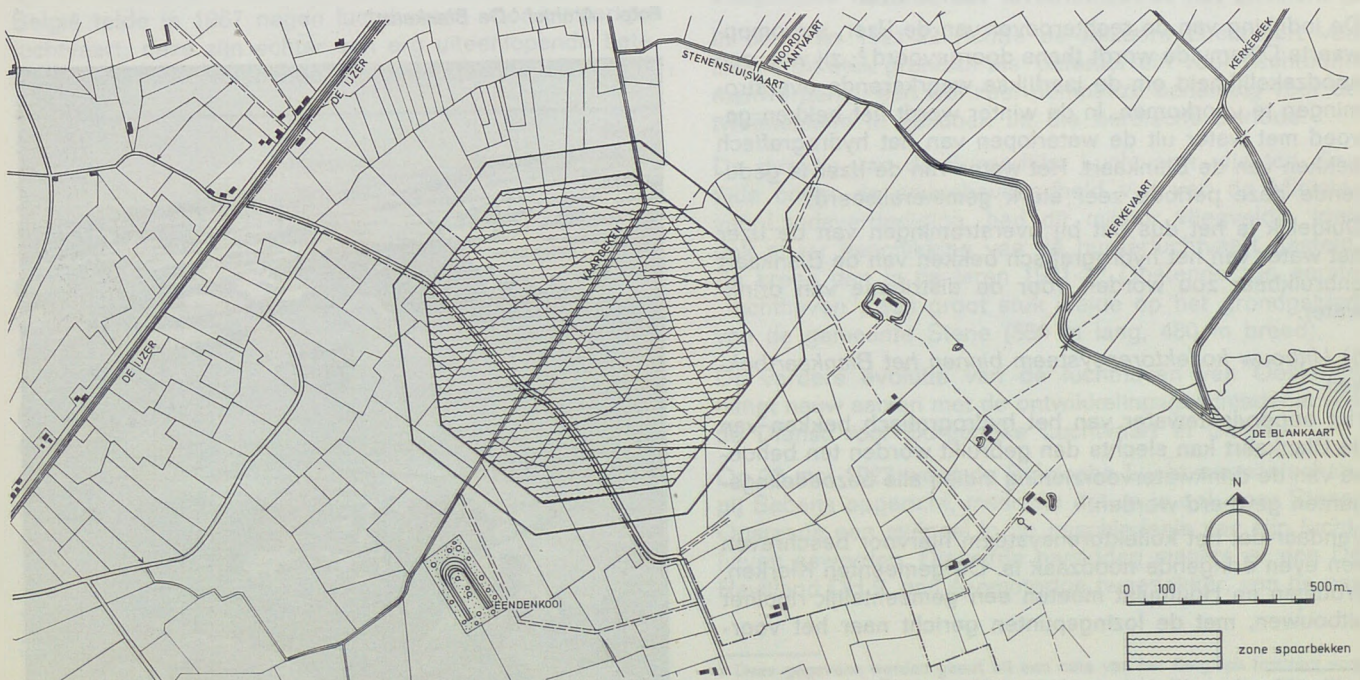
tijdens de maanden december, januari, februari en maart wordt het spaarbekken gevoed met water uit het hydrografisch bekken van de Blankaart.

Einde maart moet het spaarbekken volledig gevuld zijn, ondanks distributie van gezuiverd water naar het verzorgingsgebied. Het hydrografisch bekken van de Blankaart dient dus tijdens die periode bij machte te zijn de volgende hoeveelheden water te leveren :

de hoeveelheid vereist voor het vullen van het spaarbekken	3.000.000 m ³
het debiet vereist voor de waterlevering naar het verzorgingsgebied 650.000 m ³ /maand x 4 maanden (a)	2.600.000 m ³
Totaal	5.600.000 m³

(a) 600.000 m³ : 8 à 10 % waterverlies door verdamping in het spaarbekken, verlies in zuiveringsinstallaties, enz.

Kaart 2 : SITUATIEPLAN : DRINKWATERCENTRUM " DE BLANKAART,,

Uit de IJzer kan gedurende deze maanden geen water gepompt worden daar de mineralisatie te sterk is ($\pm 45^\circ$ F hardheid);

tijdens de maanden april, mei, juni en juli wordt het spaarbekken zoveel mogelijk volgehouden met water afkomstig van het hydrografisch bekken van de Blankaart. Het water van de IJzer wordt als reservewinning aangezien, daar tijdens deze periode de mineralisatie minder is. De hardheid van het water varieert dan tussen 30 à 35° F;

tijdens de maanden augustus, september, oktober en november wordt er geen water meer getapt noch uit het Blankaartbekken noch uit de IJzer. Het spaarbekken moet alleen instaan om de noodwendigheid van het verzorgingsgebied te dekken.

Indien het spaarbekken uitsluitend wordt gevoed met water van het hydrografisch bekken van de Blankaart, dan zal het te distribueren water een gemiddelde hardheid hebben van 20 à 25° F. In geval van gemengde voeding van het spaarbekken, zowel uit het hydrografisch bekken van de Blankaart als uit de IJzer, kan de hardheid stijgen tot 30° F.

Aanvaardt men een gemiddelde hardheid van 25° F en vergelijkt men deze hardheid met de hardheid van het water dat thans wordt bedeed, dan bemerkt men dat het water van het Blankaartkompleks zal behoren tot één van de minst gemineraliseerde van de provincie.

Randproblemen

a) Indijking van de rechteroever van de IJzer

De indijking van de rechteroever van de IJzer, stroomopwaarts Diksmuide wordt thans doorgevoerd⁵; zij was een noodzakelijkheid om de jaarlijkse weerkerende overstromingen te voorkomen. In de winter wordt het bekken gevoed met water uit de waterlopen van het hydrografisch bekken van de Blankaart. Het water van de IJzer is gedurende deze periode zeer sterk gemineraliseerd.

Duidelijk is het dus dat bij overstromingen van de IJzer het water van het hydrografisch bekken van de Blankaart onbruikbaar zou worden voor de distributie van drinkwater.

b) Uitbouw kollektorensysteem binnen het Blankaartbekken

Het oppervlaktewater van het hydrografisch bekken van de Blankaart kan slechts dan gebruikt worden ten behoeve van de drinkwatervoorziening indien alle bezoedelpunten geweerd worden.

Vandaar dat het kollektorensysteem hiervoor beschreven een even dringende noodzaak is. De gemeenten Klerken, Woumen en Houthulst moeten een gemeentelijk rioolnet uitbouwen, met de lozingspunten gericht naar het voor-

noemd kollektorensysteem. Immers, wat nut heeft het een kollektorensysteem aan te leggen indien geen algemeen rioleringsnet aanwezig is in de gemeenten binnen het winningsgebied?

c) Waterbeheersingswerken

Door de geplande verbreding van de IJzer zal de bestaande pompinstallatie te Woumen, die nu instaat voor een gedeeltelijke bemaling van het gebied, verdwijnen.

In de veronderstelling dat het spaarbekken van de Blankaart vol is, dan moet bij hevige regens de afvoer steeds worden verzekerd.

Twee oplossingen zijn mogelijk: ofwel wordt een nieuwe pompstation opgericht met een capaciteit berekend op het ganse hydrografische bekken, ofwel wordt het pompstation behorende tot het spaarbekken derwijze bestudeerd dat het eveneens kan worden benut bij de waterbeheersing. In dit geval dient dan slechts een aanvullend pompstation opgericht.

d) Onderlinge samenhang

Tenslotte dient er te worden op gewezen dat het watercentrum 'Blankaart' slechts gezuiverd oppervlaktewater zal kunnen distribueren vanaf de winter van het jaar 1971-1972 indien alle voornoemde, ogenschijnlijk afzonderlijke problemen, eveneens hun oplossing hebben gehad. Indien één van deze problemen tegen voornoemde datum zijn verloop niet heeft gekregen zal men de afspraak terzake missen.

Foto: Archief 'De Blankaart'

⁵ 'West-Vlaanderen Werkt', nr 3/1967, blz. 95.

de luchthaven oostende-middelkerke als steunpunt voor de economische ontwikkeling van west-vlaanderen

Onder de rubriek 'Westvlaamse bedrijven' werd door J. Vandewalle in 1962 in hetzelfde tijdschrift het artikel 'De luchthaven Oostende-Middelkerke — Bindteken met Groot-Brittannië' gepubliceerd. Sindsdien hebben er zich op deze luchthaven meerdere gebeurtenissen voorgedaan die de volle aandacht verdienen. Vermits in deze luchthaven gedurende de jongste jaren ook zeer verregaande moderniseringswerken werden doorgevoerd met vérdragende financiële konsekventies, is deze bijdrage niet enkel informatief van aard, doch heeft het tevens de bedoeling even enkele mogelijke wegen voor verdere ontwikkeling in beschouwing te nemen.

Tweede Belgische luchthaven

België telde in 1967 negen luchthavens voor burgerlijke luchtvaart; deze zijn echter van erg uiteenlopende betekenis. Dit blijkt voldoende uit onderstaande cijfers.

	Passagiers	Vracht	Bewegingen (a)
	(x 1.000)	(in ton)	(x 1.000)
Brussel-Nationaal	1.925	60.065	72
Oostende-Middelkerke	443	25.654	28
Charleroi-Gosselies	16	93	26
Antwerpen-Deurne	36	114	77
Brussel-Grimbergen	45	5	106
Gent-St.-Denijs-Westrem	13	2	33
Luik-Bierset	7	106	9
Spa-La Sauvenière	8	—	9
Saint-Hubert	10	—	41
Totaal	2.504	86.039	401

(a) De plaatselijke bewegingen worden tweemaal gerekend. De bewegingen zijn zeker geen goede indikator voor het onderling belang van de luchthavens. Het gaat hier meestal om scholen, vulgarisatie en oefeningen.

Ofschoon de funktie van deze negen luchthavens van uiteenlopende aard is en daardoor de vergelijkbaarheid minder goed opgaat, kan men toch stellen dat de luchthaven Oostende-Middelkerke veruit de tweede belangrijkste van het land is met 14 % van het passagiersverkeer en 30 % van de vracht.

Enkele historische gegevens ¹

Zoals in dergelijke gevallen meermaals gebeurt, is de juiste datum van het in gebruik nemen van het eerste vliegveld van Oostende eigenlijk niet meer precies te achterhalen. Uit betrouwbare gegevens weet men althans dat reeds in de oorlog 1914-1918 een weiland te Stene als start- en landingsveld werd gebruikt voor de militaire vliegtuigjes van die tijd.

In de jaren 1921-22 richtte de Militaire Luchtvaart van België dit stuk grond in als 'oefenterrein voor nachtbommenwerpers', een wel zeer pompeuze benaming voor de tweedekkers in zeildoek uit die heroïsche periode.

De direktie van de Burgerlijke Luchtvaart, die ten dien tijde onder de ambtsbevoegdheid viel van de Minister van Landsverdediging, had dit militair vliegveldje toen ook al ter beschikking van de burgerluchtvaart gesteld. Zo kreeg dan in de jaren 1921-22 Oostende zijn eerste 'luchthaven', een groot stuk weide op het grondgebied van de gemeente Stene (550 m lang, 480 m breed).

De verdere evolutie van de luchthaven van Oostende hangt nauw samen met de ontwikkelingsgeschiedenis van de Dienst voor Burgerlijke Luchtvaart in België.

Op 23 mei 1923 werd de Belgische Luchtvaartmaatschappij Sabena opgericht, maar die datum is ook voor Stene-Oostende een mijlpaal in de geschiedenis van zijn luchthaven geworden. Diezelfde namiddag maakte er een De Havilland DH-9, een éénmotorige tweedekker, van de pas

¹ Deze gegevens werden geput uit een nota van het Belgisch Instituut voor Voorlichting en Documentatie.

gekreëerde Sabena, een tussenlanding. Vier jaar later, in 1927, startte de Sabena met een geregelde seizoen-dienst Brussel-Londen, met tussenlanding in Oostende-Stene.

In de loop van de volgende jaren zou Oostende-Stene vlug uitgroeien tot een volwaardige luchthaven (eigen verkeer en uitwijkhaven voor de vliegtuigen die het kanaal overvlogen). Weldra werd de luchthaven te Stene te klein voor het zich snel ontwikkelende luchtverkeer en de steeds zwaardere toestellen die werden gebouwd. Een uitgestrekter en gunstiger terrein werd te Middelkerke gevonden. In 1939 werden de nodige opmetingswerken uitgevoerd en de onteigeningsprocedure ingezet. Daarop volgde een zeer eigenaardige, originele fase in de ontwikkelingsgeschiedenis van de Oostendse luchthaven: de Duitsers werkten namelijk de Belgische plannen uit en verhuisden de luchthaven van Stene naar Middelkerke, om aan hun uit Engeland terugkerende vliegtuigen die getroffen of defekt waren, de mogelijkheid te bieden een veilige landing te maken.

Onmiddellijk na de Tweede Wereldoorlog werd de verwoeste luchthaven in 1947 door de inmiddels opgerichte Regie der Luchtwezen, geheel uitgerust met moderne navigatie-apparatuur; een nieuwe start- en landingsbaan in beton met een lengte van 1.465 m en een 950 meter-lange secundaire runway in gras werden aangelegd. Op 15 juni 1947 werd er door de Sabena een geregelde luchtlijn van zomerdiensten geopend, namelijk de lijn Het Zoute-Oostende-Lympne.

Geleidelijk ontwikkelde Oostende-Middelkerke zich tot een internationale luchthaven. In 1952 kende de luchthaven een belangrijke stoot. De Britse maatschappij Silver City Airways maakte een aanvang met het inrichten van een 'air ferry' op Lydd. Deze maatschappij verzekerde voorheen reeds de verbinding tussen Lydd en de Franse luchthavens Le Touquet en Calais. Een andere grote datum in haar geschiedenis was 4 juni 1957. Op die dag opende de Britse privé-maatschappij Air Charter Ltd., in samenwerking met de Sabena, een geregelde luchtverbinding voor passagiers en voertuigen tussen Oostende en Southend. Dat was dan de eerste eigen internationale luchtlijn van Oostende en zij werd dat jaar tijdens het seizoen zesmaal per dag gevlogen; later werd dit aantal fel vermeerderd.

De huidige luchthaven

Het in gebruik nemen van het nieuw complex in 1968 — drie gloednieuwe gebouwen, een nieuwe inschepingsvloer (625 m bij 225 m), nieuwe aan- en afvoerwegen, vernieuwde en verbeterde apparatuur, een start- en landingsbaan van 2.200 m, waarop ook de Boeings landen²

— betekent een nieuwe mijlpaal in de nog korte geschiedenis en wellicht de basis voor een verdere ontwikkeling. De startbaan, de inschepingsvloer, de rolbanen, de nieuwe gebouwen en het daarbijhorende wegencomplex met parkings vertegenwoordigen een investering van 570 miljoen frank.

De luchthaven heeft thans een oppervlakte van 243 ha en 200 personen ressorteren onder de Regie der Luchtwezen. De tewerkstelling loopt op tot 350 à 400 personen in het hoogseizoen (inclusief private maatschappijen).

Oostende-Middelkerke is een internationale luchthaven geworden met passagiers- en vrachtverkeer van en naar Engeland, Duitsland en Nederland.

Volgende regelmatige lijnen doen de luchthaven aan:

- Oostende-Southend (8 vluchten per dag in 1969)
- Oostende-Lydd (18 vluchten per dag in 1969)
- Southend-Oostende-Rotterdam (1 vlucht per dag in 1969).

I : Het luchtverkeer op Oostende-Middelkerke, 1948-1968

Jaar	Vluchten	Passagiers	Vracht in ton (a)	Auto's (b)
1948	2.037	2.242	48(b)
1949	2.370	8.601	120
1950	2.169	8.017	206
1951	14.419	12.572	76
1952	28.553	6.522	170
1953	30.252	12.049	1.215
1954	10.334	18.276	1.298
1955	3.633	31.497	1.762
1956	5.436	52.175	3.661	2.386
1957	8.165	90.597	5.240	3.457
1958	9.492	109.858	8.263	5.511
1959	10.306	109.802	10.279	9.403
1960	15.659	213.362	19.594	14.463
1961	19.057	300.267	22.986	16.818
1962	20.302	378.377	24.004	17.968
1963	19.686	383.247	24.447	16.010
1964	21.662	485.722	26.996	16.957
1965	21.518	467.354	26.865	15.662
1966	22.255	451.985	26.489	15.921
1967	28.161(c)	443.748	25.654	14.148
1968	n.b.	341.025(*)	n.b.	14.198

Bron: Regie der Luchtwezen: 'Activiteit van de Belgische openbare luchthavens', Statistisch Jaarboek.

(a) Inclusief autovervoer.

(b) Geen cijfers voorhanden.

(c) Sinds 1967 worden de plaatselijke bewegingen tweemaal gerekend. In 1967 werden 3.708 lokale vluchten tweemaal geteld.

(*) Voorlopig cijfer.

² Kan weerstaan aan een belasting van 133 ton.

De toestellen van een twintigtal Britse luchtvaartmaatschappijen vliegen op Oostende, dat zij met 15 Britse vliegvelden rechtstreeks verbinden (Gatwick, Luton, Manchester, Glasgow, Bristol, East Midlands, Newcastle, Birmingham, Swansea, Liverpool, Southend, Lydd, Manston, Leeds en Cambridge). Sinds 1968 is Oostende-Middelkerke aangeduid als eerste uitwijkhaven voor de Sabena-toestellen en voor talrijke buitenlandse maatschappijen die Brussel-Nationaal of andere luchthavens gesloten vinden. In 1968 werden 150 afleidingsvluchten geregistreerd³. Toestellen van Belgische en buitenlandse luchtvaartmaatschappijen kwamen er ook reeds geregeld oefenvluchten maken met alle types van vliegtuigen waaronder de Caravelle en de Boeing.

Op de luchthavens zijn er thans drie grote handlingsmaatschappijen gevestigd: Belgavia (vroeger n.v. Herfurth Air Service), British Air ferries en Sabena.

Enkele kenmerken inzake het verkeer

In deze paragraaf willen wij even de trafiek van naderbij analyseren. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de cijfers die betrekking hebben op 1967. Drie aspecten vergen hierbij de aandacht: de aard van de vluchten, de handelstrafiek per verbinding en de seizoengevoeligheid.

Inzake de aard van de vluchten wordt verwezen naar onderstaande cijfers die tot enkele interessante vaststellingen leiden:

(a) de regelmatige vluchten maken het leeuwenaandeel uit van de totale beweging op de luchthaven;

³ In 1967 werd Oostende-Middelkerke als uitwijkhaven aangedaan door Air France, Alitalia, B.E.A., Luxair, Sabena, Swissair en Transportes Aéreos Portugueses.

(b) de toeristische functie van de luchthaven. Circa 2.600 vakantiegangers doen de Belgische Kust aan per particulier vliegtuig. Elk toerisme-vliegtuig telt gemiddeld circa 2 passagiers⁴;

(c) het vrachtverkeer heeft zowel betrekking op de ingaande als de uitgaande bewegingen. Dat evenwicht wordt grotendeels in de hand gewerkt door het car-ferry verkeer⁵.

De beweging inzake handelstrafiek van uit Oostende-Middelkerke staat in hoge mate, doch niet volledig, in functie van het Verenigd Koninkrijk. Op de 15.702 bewegingen (tussenlandingen inbegrepen) in het kader van de handelstrafiek waren er 14.571 verbindingen met het Verenigd Koninkrijk, hetzij 93%. Als voornaamste andere landen waarmede in 1967 bewegingen werden geregistreerd dient vermeld: Nederland (639), België (151), Spanje (98) en Frankrijk (85).

Op het vlak van het passagiersverkeer en de vracht is het overwicht van het Verenigd Koninkrijk al even sprekend en zelfs nog groter (resp. 96% en 97%).

De sterke seizoengevoeligheid van de trafiek is een derde karakteristiek van de activiteit op de luchthaven Oostende-Middelkerke. Deze uit zich zowel op het vlak van de bewegingen, passagiers als de vracht, ofschoon van deze laatste merkkelijk minder dan voor de andere twee trafiekelementen (zie grafiek 1).

⁴ In 1968 werden 3.150 toerisme-bewegingen geteld en 5.600 passagiers. De landen van herkomst of bestemming waren: België 48%, Engeland 22%, Frankrijk 13%, Duitsland 5%, Nederland 5%, USA 3%, Zweden 4%, Overige 4%.

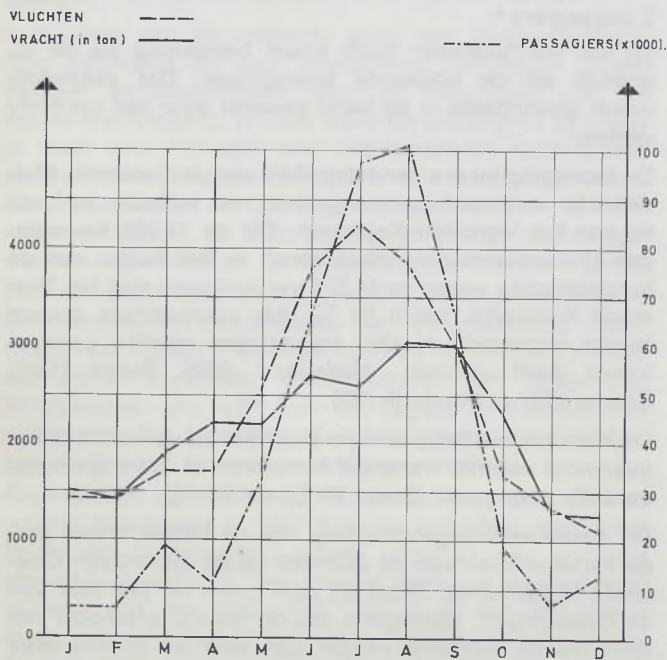
⁵ In 1968 was er ten overstaan van 1967 een felle groei waar te nemen van de vliegtuigen van de klasse 'groot toerisme' (2 ton en meer).

⁶ Het eigenlijk vrachtverkeer exclusief wagens bedroeg in 1967 9.200 ton.

2: De trafiek op de luchthaven Oostende-Middelkerke naar aard van de vluchten, 1967

Aard van de vlucht	Bewegingen		Passagiers		Vracht in ton	
	Aankomst of vertrek	Lokaal	Aankomst of vertrek	Lokaal	Vertrek	Aankomst
Regelmatig	12.379	—	317.436	—	13.212	11.961
Op aanvraag	3.329	—	115.010	—	75	304
School	219	1.006	395	90	—	3
Vulgarisatie	49	2.118	124	3.162	—	—
Oefenvlucht	866	3.766	343	250	—	—
Toerisme	2.787	—	5.143	—	21	31
Andere	1.016	526	1.758	37	40	7

Grafiek 1: HET VERKEER OP DE LUCHTHAVEN OOSTENDE — MIDDELKERKE, per maand, 1967.

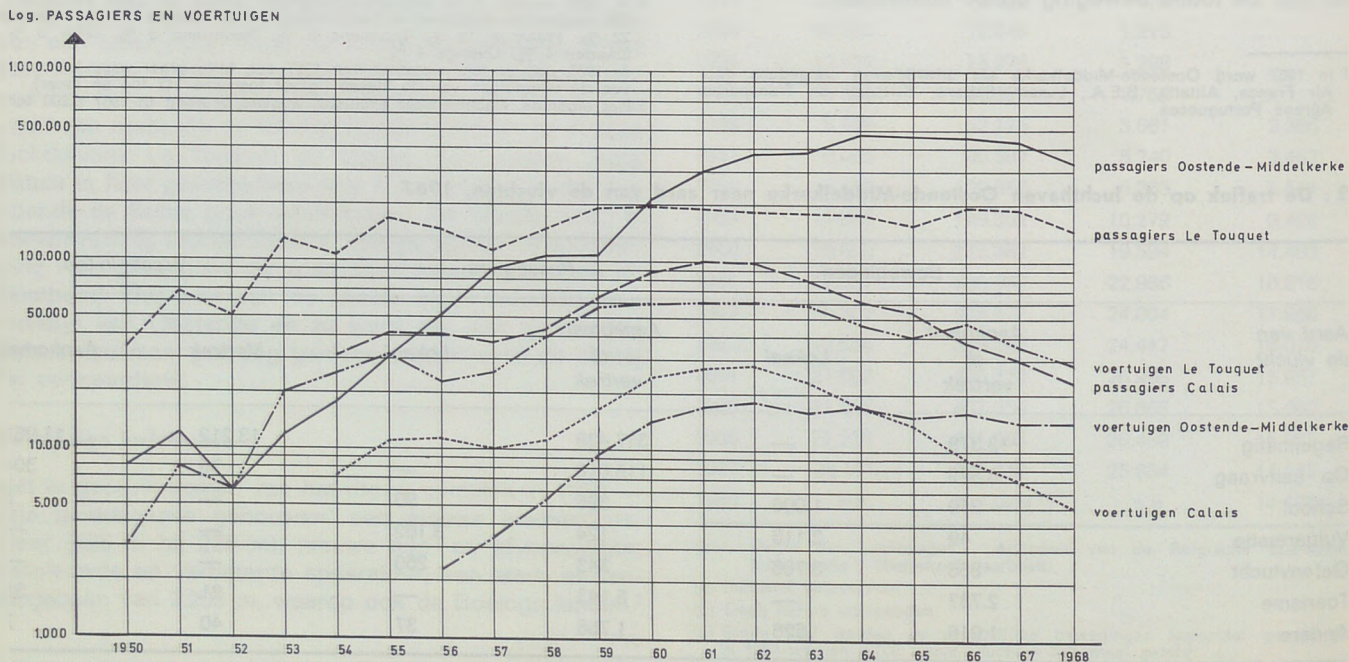
De trafiek in ruimer verband

Gedurende de jongste vier jaar kende de luchthaven, althans inzake passagiersverkeer, een lichte achteruitgang. Deze terugloop was in 1968 zelfs uitgesproken. Om deze reden is het goed deze ongunstige evolutie te vergelijken met hetgeen zich in nabijgelegen luchthavens Calais-Marck en Le Touquet⁶ namelijk voltrekt, die eveneens in hoge mate op het Verenigd Koninkrijk zijn aangewezen.

Op het vlak van het passagiersverkeer was de terugloop tijdens de jongste vier jaar iets meer uitgesproken op de luchthaven van Oostende-Middelkerke dan te Le Touquet (zie helling van de lijn op grafiek 2 met logaritmische schaalindeling) doch beduidend minder dan op de luchthaven van Calais. Calais kent sinds 1961 een voortdurende teruggang. Op het vlak van het voertuigenverkeer is de weerstand van Oostende-Middelkerke veel groter dan deze op de twee Noordfranse kusthavens. De algemene teruggang was evenwel slechts tijdens de jongste twee jaar bijzonder uitgesproken (uitgezonderd Calais). Zij dient in de eerste plaats in verband gebracht met de monetaire en toeristische maatregelen, teneinde de Britse betalingsbalans in evenwicht te brengen.

⁶ De luchthaven van Le Touquet had in 1968 een vrachtverkeer van 5.000 ton (vracht met begeleide voertuigen) terwijl Calais en vracht van 7.400 ton registreert (vracht + begeleide voertuigen).

Grafiek 2: DE EVOLUTIE VAN HET PASSAGIERS- EN VOERTUIGENVERKEER OP DE LUCHTHAVENS: OOSTENDE-MIDDELKERKE, LE TOUQUET EN CALAIS.

**3 : De evolutie van de activiteit op de luchthavens
Le Touquet en Calais, 1950-1968**

Jaar	Le Touquet		Calais	
	Passagiers (x 1.000)	Voertuigen (x 1.000)	Passagiers (x 1.000)	Voertuigen (x 1.000)
1950	34	3	—	—
1951	67	8	—	—
1952	53	6	—	—
1953	129	20	—	—
1954	111	19	30	7
1955	175	32	41	11
1956	151	23	41	11
1957	117	26	37	10
1958	150	40	43	11
1959	195	59	64	16
1960	201	61	87	24
1961	198	62	102	27
1962	185	64	98	28
1963	182	59	79	23
1964	183	48	61	17
1965	158	40	54	14
1966	197	48	37	9
1967	188	35	31	7
1968	153	30 (*)	24	5

(*) Voorlopig cijfer.

Het is zeker niet van belang ontbloot op het vlak van de passagiers, de vergelijking van de trafiek even door te trekken met de maritieme bewegingen. Hierbij grijpen wij terug naar de Noordfranse havens Duinkerke, Calais, Boulogne (die alle behoren tot de economische streek Nord), Dieppe en de Belgische passagiershavens Oostende en Zeebrugge.

Tabel 4 en bijgaande grafiek 3, samen met hetgeen vooraf gaat, leiden tot enkele bijzondere interessante vaststellingen :

(a) ook het zeeverkeer tussen Engeland en de Noordfranse en Belgische havens vertoont gedurende de jongste jaren een lichte achteruitgang. Deze achteruitgang is echter gevoelig kleiner dan voor het luchtverkeer. Trouwens het aandeel van het luchtverkeer is gedaald van 12,6 % in 1964 tot 8,9 % in 1968;

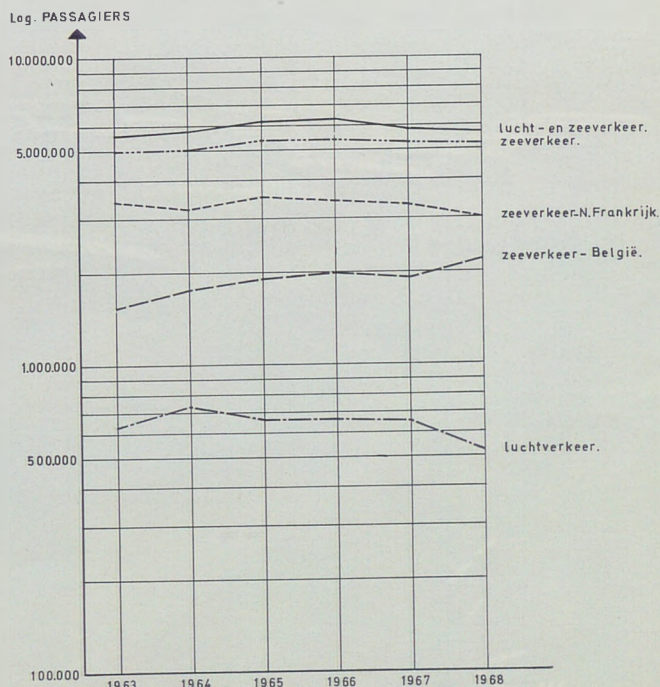
(b) de relatieve achteruitgang van het luchtverkeer dateert sinds 1964 en kan aldus bezwaarlijk enkel worden toegeschreven aan de monetaire en toeristische politiek van het Verenigd Koninkrijk gedurende de jongste jaren. Het is echter niet uitgesloten dat de prijselasticiteit in 1968 een verscherpte vorm heeft aangenomen.

4 : De evolutie van het passagiersverkeer tussen Engeland en Noordfranse/Belgische havens, 1950-1968 (x 1.000)

Jaar	Duinkerke	Calais	Boulogne	Dieppe	Oostende	Zeebrugge	Totaal
1950	167	750	230	435	393	—	1.965
1958	205	1.109	686	359	1.242	—	3.601
1963	266	1.672	1.101	377	1.559	—	4.975
1964	256	1.570	1.053	390	1.769	—	5.038
1965	255	1.741	1.059	433	1.937	—	5.425
1966	282	1.922	728	473	1.964	38	5.407
1967	208	1.722	903	482	1.816	112	5.243
1968	203	1.522	873	427	1.980	236	5.241

(c) in het geheel van het zeeverkeer hebben de Belgische havens bijzonder goed stand gehouden. De trafiek van Oostende en Zeebrugge kende, 1967 uitgezonderd, een gestadige groei daar waar het geheel van de Noordfranse havens sinds 1965 een terugloop kent. Merk hierbij op dat het verkeer uit Engeland naar België ook zonder Zeebrugge aangroeide;

Grafiek 3: DE PASSAGIERSBEWEGING TUSSEN ENGELAND EN NOORD-FRANKRIJK / BELGIË, 1963-1968.

W.E.S.

(d) hieruit volgt dat het aandeel van de Belgische zeehavens uiteraard is toegenomen : 31,2 % in 1963 tegenover 42,3 % in 1968;

(e) dit alles heeft voor gevolg dat het relatief aandeel van de Belgische havens (zee + lucht) voor het passagiersverkeer tussen Groot-Brittannië en de zone Dieppe-Zeebrugge gevoelig werd versterkt tijdens de jongste jaren. Dit aandeel is gestegen van 34,7 % in 1963 tot 38,9 % in 1964 en 44,3 % in 1968.

Men mag dan ook besluiten dat zich grondige verschuivingen hebben voorgedaan of voordoen en dit op een dubbel vlak :

(a) tussen lucht- en zeeverkeer; deze tendens manifesteert zich zowel op het vlak van het passagiersverkeer als de car-ferry trafiek;

(b) tussen de Belgische havens en de Noordfranse havens en meer bepaald dan op het vlak van het zeeverkeer.

Hiermede wordt niet bedoeld dat deze tendensen zullen aanhouden in de toekomst.

Wat de luchthaven van Oostende-Middelkerke betreft is het aandeel in de totale passagiersbeweging (lucht + zee) tussen het Verenigd Koninkrijk en Noord-Frankrijk/België sinds 1964 fel geslonken : 6,8 % in 1963, 8,2 % in 1964 en 6,0 % in 1968. In het geheel van het luchtverkeer kan de luchthaven zich handhaven : 61,4 % in 1963, 66,5 % in 1964 en 65,8 % in 1968.

In het kader van deze bijdrage is het niet mogelijk de werkende factoren te achterhalen ofschoon de invloed van de verscherpte prijselasticiteit zich manifesteert. Mogelijke andere factoren zijn : het prijsbeleid, het reclamebeleid, het onthaal, de toeristische markten, de toeristische bestemmingen, het drukken van de prijzen van de I.T. reizen, de verbindingen met het achterland en de capaciteit van de verschillende lijnen en internationaal politieke overwegingen.

Foto : Archief Luchthaven

Ontschepingsvloer Oostende-Middelkerke

Steunpunt voor de economische ontwikkeling

Twee aspecten van deze economische ontwikkeling trekken de aandacht. In de eerste plaats is de luchthaven een steunpunt voor de toeristische ontwikkeling van de Kust en het Achterland. De luchthaven vormt inderdaad een belangrijke schakel tussen de toeristische vraag in het Verenigd Koninkrijk en het toeristisch aanbod van de Kust en het Achterland.

De trafiek vertoont dan ook een duidelijk parallellisme met het aantal overnachtingen van Britten in de Kustzone.

1958	677.000
1963	823.000
1964	889.000
1965	921.000
1966	909.000
1967	910.000
1968	± 800.000

Ten overstaan van het zeeverkeer vertoont de luchthaven twee essentiële verschilpunten. De luchtlijnen dringen rechtstreeks door tot alle grote steden van Groot-Brittannië en ten tweede is het aandeel van de kustvakantiegangers gevoelig hoger onder de vliegtuigreizigers dan onder de bootreizigers.

De economische rol beperkt zich echter niet enkel op het vlak van het toerisme. De luchthaven, vooral in zijn nieuwe gedaante, vormt een katalysator voor industriële en commerciële activiteiten. De luchthaven versterkt de vestigingskansen in West-Vlaanderen. Deze vestigingen dienen daarom niet noodzakelijk in de onmiddellijke nabijheid van de haven te geschieden. Wel is een industrie-terrein aanwezig dat grenst aan de luchthaven en zijn hallen op het vliegveld te huur voor ondernemingen die direkte aansluiting op de startbaan noodzakelijk achten. Zelfs voor de bestaande industrie kan de luchthaven een taak vervullen, zowel op het vlak van het vrachtvervoer als de zakenreizen; Oostende-Middelkerke is vanuit de

meeste Westvlaamse centra even snel aan te doen als Brussel-Nationaal voor de bedrijven van het Brusselse. Al te veel heerst echter de mening dat het zakenverkeer wordt geweerd. Dit is enkel het geval voor de vliegtuigen zonder radio. Weliswaar wordt er — en dit is enkel van belang tijdens het hoogseizoen — bij het landen voorrang verleend aan de grotere vliegtuigen. Deze hinder is evenwel beperkt.

Enkele problemen

Met dit laatste punt rijst meteen het probleem van de geringe bekendheid van de luchthaven. Tegenover de produktie-infrastructuur is de commerciële infrastructuur eerder bescheiden en zeker onvoldoende. Dit heeft voor gevolg dat de luchthaven thans een onderbezetting kent. Een commerciële agent zou terzake een belangrijke rol kunnen vervullen, zowel op het vlak van het toeristisch verkeer, het vrachtverkeer, het zakenverkeer, het organiseren van proefvluchten buiten het hoogseizoen, het organiseren van weekend-uitstappen en chartervluchten in het algemeen. Deze laatste taak kan uiteraard ook worden waargenomen door private firma's. Terzake biedt de Duitse markt wellicht ruime mogelijkheden. Het officieel aantal overnachtingen van Duitsers is in een periode van 10 jaar opgelopen van 120.000 in 1958 tot circa 470.000 in 1968. De marktverwachtingen voor de toekomst zijn bijzonder groot.

Een tweede knelpunt is van infrastrukturele aard. Wegens de groeiende betekenis van Oostende-Middelkerke als eerste uitwijkhaven voor meerdere luchtvaartmaatschappijen wordt het probleem van de lengte van de startbaan gesteld. De grotere vliegtuigen, zoals de Boeing 707, kunnen te Oostende-Middelkerke niet opstijgen met een volle lading brandstof. Voor de vluchten op lange afstanden noodzaakt zulks een tussenlanding. Teneinde te voldoen aan alle eisen inzake veiligheid dient de startbaan verlengd tot 2.800 à 3.000 m. Deze investering verdient wellicht prioriteit op de aanleg van een tweede startbaan in de oost-west richting.

de industrieterreinen te leper

leper : industriële stagnatie doorbreken

Met het teloorgaan van de lakenindustrie in de 14e eeuw kende leper het einde van een bloeiperiode waarin deze stad één van de voornaamste Westeuropese centra was voor deze nijverheidstak.

Het heimwee naar een heropbloei van de industrie, die aan de stad een merkwaardig historisch en toeristisch patrimonium schonk, is leper echter steeds bijgebleven.

De konfrontatie van het huidige zeer lage inkomensniveau met dit patrimonium, dat herinnert aan de vroegere welvaart, is overigens een voortdurende uitnodiging om zich niet bij de huidige minder goede economische toestand neer te leggen.

De industriële ontwikkeling, met de erbij gepaard gaande bevolkingsaan groei en inkomensverruiming, gebeurde in de jongste halve eeuw nochtans langzaam te leper. Dit is voor een groot gedeelte te wijten aan de uitholling van het economisch potentieel door de verwoestingen gedurende de Eerste Wereldoorlog. Door deze verwoestingen was ook het aantal inwoners in 1920 geslonken tot 6.815, tegenover 17.400 in 1910.

Samen met de twee andere steden uit het arrondissement, nl. Poperinge en Wervik, heeft leper sedert de Tweede Wereldoorlog echter de strijd aangebonden tegen de economische gevolgen van de kapitaalvlucht na 1918. Met de akte van deze drie steden wordt in de eerste plaats getracht de tewerkstellingsmogelijkheden voor de 105.394 inwoners van het arrondissement (31 december 1967) op een behoorlijk niveau te brengen, zodat de huidige emigratie wordt stopgezet. Tevens kan deze akte er toe bijdragen dat de industriële expansie binnen het arrondissement op een ordelijke wijze wordt gekoncentreerd in enkele welbepaalde kernen. Aldus kan de overige grond in het arrondissement beter worden voorbehouden voor agrarische activiteiten. Daarenboven biedt een dergelijke ruimtelijke ordening tevens de mogelijkheid de zeer fraaie landschappen, die op zichzelf een toeristische attractie uitmaken, ongeschonden te bewaren.

Om de industriële — en ook de daaruit volgende bevolkingsstagnatie — te doorbreken gebruikte de stad leper

onder meer het instrument van het bouwrijpe industrieterrein.

Op 6 oktober 1960 werd door de stad immers een grondstuk aangekocht van 18 ha 12 a 24 ca, dat volledig bouwrijp gemaakt werd. Dit grondstuk was reeds in 1963 praktisch volledig doorverkocht aan belangstellende bedrijven.

Ook de Belgische overheid besloot, in het kader van haar regionaal-economische politiek, tot een speciale steunverlening aan leper. leper werd immers in de wet van 18 juli 1959 opgenomen bij de ontwikkelingsgewesten. Dit gebeurde opnieuw in de wet van 14 juli 1966. In deze wet werd het industrieterrein te leper, in aansluiting met het Plan van de Westhoek dat werd opgesteld met de medewerking van de Westvlaamse Economische Raad, aangeduid als industrieterrein van nationaal belang. Aldus zijn de maximale voordelen van de wet van 14 juli 1966 er van toepassing.

De inmiddels aangevatte infrastructuurwerken, die gebeurden onder de koördinatie van de Westvlaamse Intercommunale voor Economische Expansie en Reconversie werden overigens voor 100 % betoelaagd door de Belgische Overheid.

Met het geheel van deze inspanningen wordt getracht op een definitieve wijze de industrie tot ontwikkeling te brengen in deze kern. Voornamelijk wordt beoogd een aantal nieuwe arbeidsplaatsen te scheppen voor mannelijk personeel. Vooral de grote pendel bij mannen, arbeiders en bedienden, die heen en terug minstens drie uur per dag naar hun werkplaats moeten reizen, dient te worden opgevangen. Dit moet geschieden vooraleer de jongere krachten met meestal middelbare opleiding, verplicht worden definitief de streek te verlaten om zich te vestigen in streken waar er soms reeds een overconcentratie van bevolking te noteren valt.

In aansluiting met de reeds geleverde inspanningen in de stad leper, die uiteindelijk voor de gehele bevolking van de ontwikkelingskern leper (zie tabel 1) van bijzonder belang zijn, moeten de werken aan de autosnelwegverbinding tussen leper en de E3, volgens het reeds uitgestippelde tracé van de A9, dringend worden aangevat.

1. Kengetallen van de ontwikkelingskern leper

Gemeenten van de ontwikkelingskern	inwoners (31-12-1967)	landbouw '61		industrie '61		handel '61		diensten '61		1961 lokale industriële werkgelegenheid	
		M	V	M	V	M	V	M	V	M	V
		Beselare	2.426	179	35	432	127	51	26	47	64
Bikschote	718	73	12	76	14	23	13	10	24	42	5
Boezinge	1.975	175	12	218	17	65	24	61	54	162	10
Brielen	977	73	8	103	23	24	10	36	20	74	15
Dikkebus	1.067	75	38	135	30	31	19	28	33	105	18
Dranouter	829	110	34	84	18	23	15	15	25	34	3
Elverdinge	1.621	122	17	194	33	34	10	62	63	138	19
Geluveld	1.540	93	22	303	108	34	20	43	51	93	7
Hollebeke	721	41	14	113	28	20	13	21	25	44	5
Ieper	18.513	155	21	2.492	564	617	428	1.364	844	1.901	401
Kemmel	1.323	138	28	122	25	35	15	49	47	91	21
Langemark	4.795	338	58	645	125	105	80	128	134	321	33
Loker	705	66	12	71	15	18	11	19	25	33	4
Mesen	1.108	31	12	174	49	33	26	54	34	102	12
Nieuwkerke	1.843	183	59	265	80	33	35	60	80	104	16
Passendale	3.133	281	69	420	107	91	43	98	76	159	38
Poelkapelle	1.935	176	32	218	38	53	26	74	61	112	11
Reningelst	2.017	254	22	194	21	36	17	45	45	127	4
St.-Jan	1.077	59	16	123	26	19	12	28	19	68	11
Vlamertinge	3.765	201	23	473	101	108	59	162	112	329	50
Voormezele	1.040	102	20	126	28	17	19	27	36	90	12
Westouter	1.322	110	22	154	47	25	16	47	54	73	9
Wijtschate	2.336	250	48	320	59	43	28	67	63	159	10
Woesten	1.371	99	12	192	29	45	24	41	36	132	12
Wulvergem	320	41	17	41	5	9	6	5	8	26	4
Zandvoorde (I)	664	71	21	85	17	11	13	16	11	41	—
Zillebeke	1.851	140	46	301	47	30	24	64	31	170	13
Zonnebeke	3.458	210	61	572	180	88	50	113	103	225	27
Zuidschote	399	44	19	41	4	5	7	7	12	16	1
Totaal	64.849	3.890	810	8.687	1.964	1.726	1.089	2.791	2.190	5.082	777

Industrieel potentieel

Vooraleer ons te beperken tot de beschrijving van het industrieel potentieel van de ontwikkelingskern Ieper moet vooreerst het industrieel potentieel uit het gehele arrondissement even worden belicht.

Uit tabel 2 kan afgeleid worden dat de industriële en de semi-industriële ondernemingen in het arrondissement Ieper aan 77,9 % van de bezoldigden een betrekking verschaffen. Wanneer echter het totaal van alle huidige werknemersbetrekkingen in het arrondissement Ieper, nl.

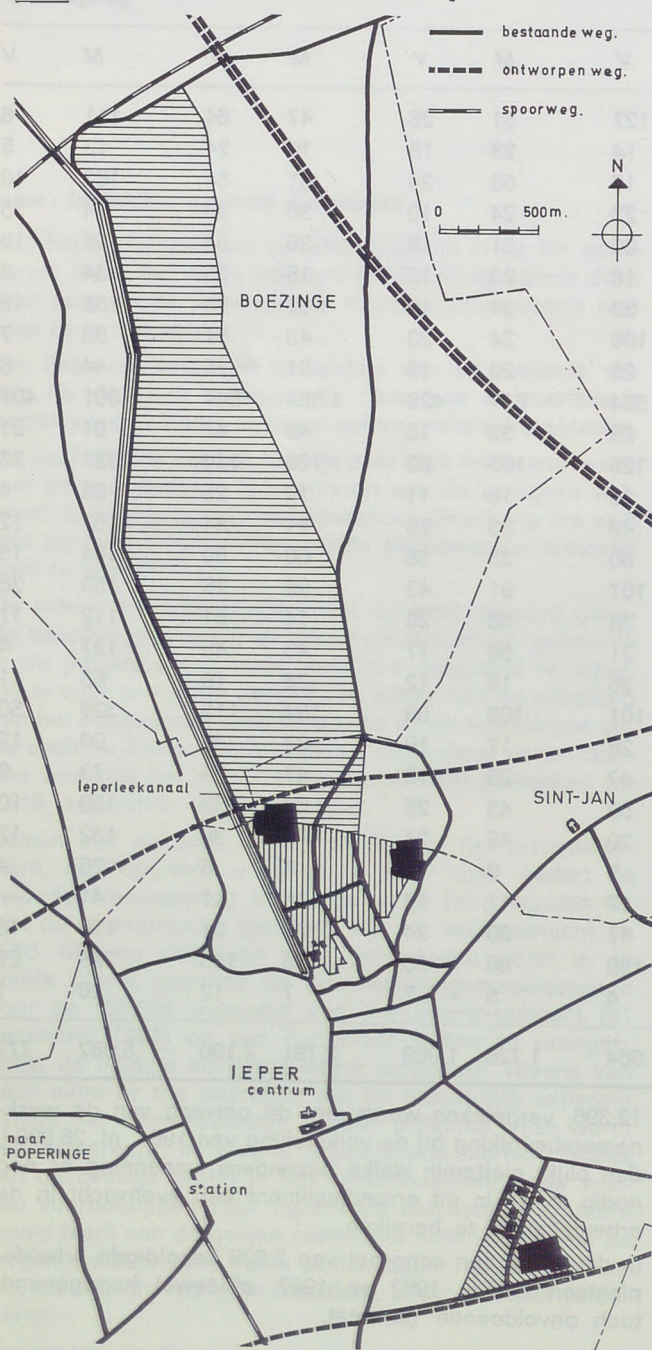
12.396, vergeleken wordt met de omvang van de werknemersbevolking bij de volkstelling van 1961, nl. 26.000¹, dan blijkt niettemin welke bijzondere inspanning er nog nodig is om in dit arrondissement een evenwicht in de arbeidsbalans te bereiken.

In die zin is een aangroei van 2.929 bezoldigde arbeidsplaatsen tussen 1962 en 1967, alhoewel hoopgevend, toch onvoldoende geweest.

¹ Nieuwe grenzen.

INDUSTRIETERREINEN: IEPER, SINT-JAN, BOEZINGE.

- industrieterrein bouwrijp gemaakt door de stad Ieper.
- industrieterrein bouwrijp gemaakt door de W.I.E.R.
- industrieterrein voorzien voor uitbreiding, W.I.E.R.

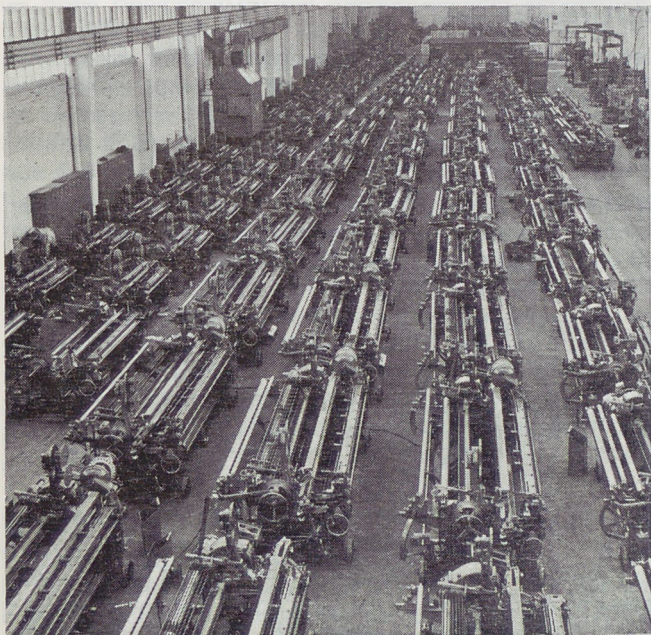
W.E.S.

2. Ondernemingen en tewerkstelling in het arr. Ieper, 1967 Bron R.M.Z.

	ondernemingen		tewerkstelling	
	absoluut	%	absoluut	%
<i>metaalverw. nijverheid</i>	122	18,3	3.279	34,0
machines, electriciteit	101		3.131	
art. gewoon metaal	17		67	
metaalgieterij	4		81	
<i>niet metaalh. mineralen</i>	16	2,4	395	4,1
derivaten	—		—	
niet-metaalhoud. bedrijven	16		395	
<i>voedingsnijverheid</i>	93	13,9	694	7,2
voedingswaren	80		538	
drankbereiding	13		156	
<i>textielnijverheid</i>	56	8,4	1.394	14,4
textiel	17		507	
kleding	39		887	
<i>papiernijverheid</i>	22	3,3	176	1,8
papierverwerking	1		44	
boek en fotografie	21		132	
<i>chemische nijverheid</i>	4	0,6	27	0,3
oliën en vetten	—		—	
chemische nijverheid	4		27	
rubber	—		—	
<i>diverse nijverheid</i>	42	6,3	713	7,4
tabak	5		26	
hout en kurk	20		417	
huid en leder	8		38	
elektriciteit, gas, water	1		100	
precisie	5		94	
diverse verwerking	—		—	
recuperatie en afvalbedrijven	3		38	
<i>semi-industriële nijverheid</i>	313	46,9	2.978	30,8
bouw	266		2.599	
vervoer	47		379	
totaal industrie	668	100	9.656	100
industrie	668	43,5	9.656	77,9
landbouw en visserij	282	18,4	342	2,8
handel	309	20,1	984	7,9
hotelbedrijf	72	4,7	306	2,5
overheidsdiensten	205	13,3	1.108	8,9
Algemeen totaal	1.536	100	12.396	100

Foto : INBEL

Montagehal Picañol te Ieper

Ook in het meer beperkte geografische gebied van de ontwikkelingskern Ieper, zoals deze in tabel 1 tot uiting kwam, dient de industriële bedrijvigheid nog merkkelijk te worden geïntensifiëerd.

In deze kern zijn de meeste ondernemingen eerder kleine bedrijven met een typisch familiaal karakter. Toch is er één onderneming die te Ieper ca. 2.000 personen tewerkstelt, namelijk de Weefautomaten Picañol, n.v. die sedert 1953, toen er 456 werknemers waren, een merkwaardige groei kende. Naast dit grotere bedrijf waren er in juni 1966 in de ontwikkelingskern Ieper slechts 7 industriële en semi-industriële bedrijven die meer dan 100 personen tewerkstelden. Het zijn te Vlamertinge de Bouwondernemingen Valcke en Zoon, n.v. en de Algemene Ondernemingen Pevalco n.v. die elk aan ca. 240 personen werk verschaffen. Te Ieper is er de Filature de l'Arsenal s.a. met ca. 230 werknemers, het Duits-Belgisch konfektiebedrijf Rössler-Westlandmode met ca. 200 personeelsleden, de p.v.b.a. Stevens Gebroeders en Stevens Koeltechniek n.v. (landbouwmachines, schakelkasten, diepvriesinstallaties) met eveneens ca. 200 tewerkgestelden, de Bouwondernemingen Coudron p.v.b.a. met ca. 150 personeelsleden, en tenslotte Intercom (Gas- en Elektriciteitsdistributie) met een 100-tal arbeidsplaatsen. Bij deze

reeks bedrijven kwam vrij recent nog de Ieperse Konfektie Industrie n.v., opgericht door de Nederlandse onderneming Van As - Konfektie - Industrie n.v. uit Vinkeveen.

Bij de bedrijven die tussen 50 en 100 personeelsleden tewerkstellen dienen, op basis van de R.M.Z.-cijfers van 1966, elf bedrijven te worden vermeld. Het zijn te Ieper het Meubelbedrijf Del Haye en Zonen p.v.b.a. met een 70-tal werknemers en de Tissage Alpaga s.a. met een 50-tal personeelsleden. Verder zijn te Langemark de Interkoöperatieve Zuivelindustrie Dixmuda het Nederlandse konfektiebedrijf n.v. Necolan en de Algemene Ondernemingen Verkinderen J. en Degraeve A. p.v.b.a. gevestigd. Deze drie bedrijven stellen gezamenlijk ca. 250 personen tewerk. Te Boezinge wordt bij deze categorie ondernemingen het drankbedrijf Karel Leroy genoteerd met ca. 50 werknemers. Te Elverdinge zijn de Verenigde Zuivelfabrieken Elvapo's s.m. met ca. 65 arbeidsplaatsen gevestigd. Te Kimmel bevindt zich de p.v.b.a. Betonfabriek Goudezeune met een 80-tal betrekkingen. Te Passendale is de Zuivelfabriek Donck-Spruytte met ca. 75 personeelsleden ingeplant. Te Poelkapelle wordt de p.v.b.a. Grond-, Bouw- en Baan onderneming genoteerd met eveneens ca. 75 werknemers en te Vlamertinge tenslotte het bouwbedrijf Decover n.v. met 70 personeelsleden.

Ontwikkelingsmogelijkheden

De stad Ieper, die in zijn verstedelijkt en toeristisch karakter, met de vrij goede verzorgingsstructuur die eruit voortvloeit, reeds een ontwikkelingsfaktor bezit, vindt de voornaamste troeven voor zijn economische expansie echter in de extra-stimuleringsmaatregelen die uitgaan van de Belgische Overheid en in de kwantitatief en kwalitatief rijke arbeidsreserve ter plaatse.

Deze arbeidsreserve kan een bijzonder krachtige vestigingsfaktor zijn. Uit een Amerikaans onderzoek, door de researchgroep van de Notre-Dame Universiteit uitgevoerd bij 1.180 ondernemingen, bleek immers dat de beschikbaarheid van arbeidskrachten de belangrijkste faktor was bij de keuze van een vestigingsplaats voor een nieuwe produktieeenheid².

Uit tabel 3 kan de structuur van de arbeidsreserve in de ontwikkelingskern Ieper worden afgeleid. Het aandeel pendelarbeiders, die voor een betrekking in eigen streek in aanmerking komen, kan worden geraamd op 2.200 mannen en 700 vrouwen. Hiertoe behoorden in april 1967 nog 1.197 grensarbeiders. Verder dient ook gewezen op de steeds aangroeiende jongere bevolking.

² Aangehaald in: 'Government Measures for the Promotion of Regional Economic Development', Den Haag (International Information Centre for Local Credit), 1964, p. 22.

3. : Berekende arbeidsreserve in Ieper en omgeving

	mannen	vrouwen
geraamde arbeidsreserve ingevolge pendel (grensarbeiders inbegrepen)	2.200	700
werkloosheid (daggemiddelde 1968)		
volledig	358	119
gedeeltelijk en toevallig	383	69
jongerenbevolking (per 31-12-1961)		
5—10 jaar	2.833	2.678
10—15 jaar	2.600	2.482
15—20 jaar	2.410	2.286
20—25 jaar	2.079	2.084
Arbeidsreserve ingevolge ondertewerkstelling bij vrouwen		
15—20 jaar		120
20—60 jaar		850

Onder deze jongeren schuilen overigens heel wat geschoolde krachten. Het zeer degelijk uitgebouwd onderwijsnet telde in 1966-67 in het algemeen vormend middelbaar onderwijs 869 leerlingen, in het technisch en beroepsonderwijs 2.416 leerlingen en in het avondonderwijs 407 schoolgaanden.

De leerlingen van het technisch- en beroepsonderwijs zijn bij de jongens voor ca. 43 % georiënteerd naar de metaalnijverheid, voor 33 % naar de afdeling hout en voor 24 % naar de afdeling elektriciteit³. Wat de vrouwelijke arbeidskrachten betreft werden in de meest recente jaren heel wat nieuwe arbeidsplaatsen geschapen, voornamelijk in de konfektienijverheid. Ook een aantal bedrijven gelegen aan de rand van de ontwikkelingskern Ieper doen beroep op deze reserve aan vrouwelijk personeel.

Een andere ontwikkelingsmogelijkheid voor een streek kan te vinden zijn in een goede verbinding met het omme-land. In dit verband dienen de wegen Duinkerke-Poperinge-Ieper-Menen-Kortrijk, De Panne-Veurne-Ieper-Rijsel, Oostende-Diksmuide-Ieper-Armentières en Ieper-Gits-Torhout-Brugge, vermeld.

Deze ontsluitingswegen zouden, zoals hoger reeds aangestipt, moeten worden uitgebreid met de aanleg van de autosnelweg Ieper-E3.

Inzake spoorwegverbindingen dient de spoorweg Hazebrouck-Ieper-Menen-Kortrijk vermeld. Wat tenslotte de waterwegen betreft is Ieper via een kanaal verbonden met de IJzer. Dit kanaal moet bevaarbaar gemaakt worden voor schepen tot 1.350 ton, zodat dergelijke vaartui-

gen later, na aanpassing van de IJzer, vanuit Ieper meteen Nieuwpoort en Oostende kunnen bereiken.

De industrieterreinen

Ieper beschikt, zoals reeds aangestipt, over twee industrieterreinen. Het eerste, aan de Kasteelwijk, werd goedgekeurd bij K.B. van 5-6-57 (B.S. 14-7-57) met een eerste gedeeltelijke wijziging bij K.B. van 29-3-61 (B.S. 22-4-61) en een tweede bij K.B. van 12-11-62 (B.S. 2-12-62).

Het tweede terrein, gelegen aan het kanaal Ieper-IJzer, kreeg een industriële bestemming bij K.B. van 25-9-57 (B.S. 26-10-57) met een gedeeltelijke herziening bij K.B. 17-4-62 (B.S. 16-5-62).

Ieper-Kasteelwijk

Dit terrein, met een oppervlakte van 18 ha 12 a 24 ca, wordt ten noorden begrensd door de baan Duinkerke-Kortrijk-Brussel en ten zuiden door de spoorbaan Ieper-Roeselare, die nog steeds bruikbaar is voor industrieel transport.

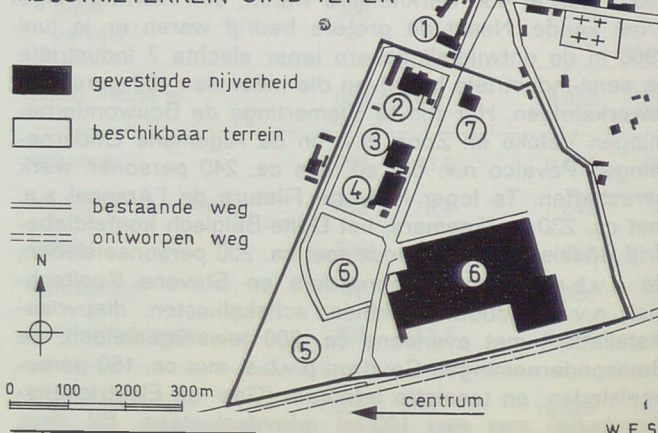
Op het gehele industrieterrein zijn zes bedrijven ingeplant :

Het voornaamste bedrijf is de n.v. Picañol (6) die er in 1963 een oppervlakte van 10 ha 96 a 23 ca aankocht, waarop een volautomatische gieterij en een montageafdeling werden gevestigd. In dit bedrijf worden er een 560-tal personen tewerkgesteld. De gieterij is de modernste volautomatische gieterij van de wereld. Op een nog overblijvend grondstuk is ruimte voorzien voor het optrekken van administratieve gebouwen.

De firma de Vinck en Ghekiere kocht er in 1962 een perceel van 87 a 25 ca. Hierop werd het caravanningbedrijf La Tortue (2) opgericht dat ca. 20 personen tewerkstelt.

De firma Mahieu-Metaalkonstrukties (3) (trappen, borstweringen, trapleuningen, ramen, deuren, e.d.) stelt op

INDUSTRIETERREIN STAD IEPER

³ Gegevens uit studie van R.V.A. Ieper : Tewerkstelling der jongens uit het Beroeps- en Technisch Onderwijs, Arrondissement Ieper, Hoofdstuk V. Onuitgegeven studie.

een perceel van 81 a circa 40 personen tewerk. Deze firma kocht zijn terreinen aan in augustus 1963.

De firma Spinnekop (4) die transportbanden vervaardigt voor landbouw en industrie vestigde zich op het industrieterrein in 1964 en stelt thans een 10-tal personen tewerk. De ingenomen oppervlakte bedraagt 89 a. waarvan 2.300 m² van het industrieterrein ingenomen door de firma P. Verfallie (7) met een recuperatiebedrijf voor auto-onderdelen.

Tenslotte blijft er een perceel van 76 a 14 ca, waarop in 1969 het nieuwe bedrijfsgebouw van de Duits-Belgische onderneming Westlandmode (5) zal worden opgericht. Dit bedrijf, dat sedert 1965 te Ieper gevestigd werd door de Wässe- und Schürzenfabrik Gerhard Rössler, heeft het plan opgevat tegen einde 1970 tot 350-400 personeelsleden uit te groeien.

Buiten het industrieterrein, maar er direkt op aansluitend, is uiteindelijk nog het caravaningbedrijf Metabil Ypo ingeplant.

Ieper-Kanaalzone

Dit terrein met een oppervlakte van 300 ha. loopt vanaf Ieper langs het kanaal door op de gemeenten St.-Jan en Boezinge. Op huidig ogenblik wordt enkel een oppervlakte van ca. 37 ha, dat op het grondgebied Ieper ligt, bouwrijp gemaakt. (Zie kaart blz. 18).

Het totale industrieterrein, dat zo vlug mogelijk ook op de beide andere gemeenten van de nodige infrastructuur dient te worden voorzien, grenst ten westen volledig aan het kanaal Ieper-IJzer. Ten noordwesten raakt het aan de spoorlijn Ieper-Kortemark-Torhout-Brugge, die bruikbaar is voor industrieel transport en kan afgebogen worden langs het kanaal naar de stad Ieper toe. Ten zuidwesten grenst het aan de weg naar Brugge.

Het terrein is gelegen in de onmiddellijke nabijheid van de Weefautomatenfabriek van de n.v. Picañol.

Naar Ieper toe op de kaai West, aan de overzijde van het kanaal, sluit het terrein aan bij de veevoederbedrijven Lefere en Blootackers-Vermeersch, de bouwmaterialenbedrijven De Puydt en Coudron en het brandstoffen- en vervenbedrijf Van Nieuwenhuysse. Op de kaai Oost waren binnen het industrieterrein, reeds drie bedrijven gevestigd die gezamenlijk ca. 2,5 ha. van het industrieterrein innemen. Het zijn de veevoederbedrijven Vandeputte en Talpe en het bouwmaterialenbedrijf Decovlam.

Verder worden 7,5 ha van de industriezone ingenomen door de n.v. Verenigde Steenbakkerijen van Ieper (8). Deze steenbakkerijen, die reeds sinds 1921 op dit terrein gevestigd zijn, stellen 40 personen tewerk.

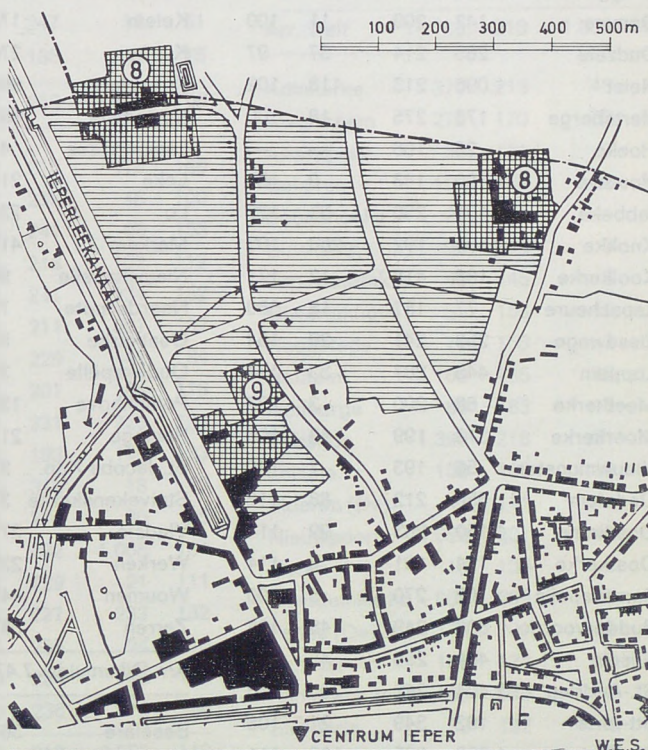
Sedert de werken tot het bouwrijp maken van het industrieterrein werden aangevat werd reeds één nieuwe vestiging genoteerd: nl. het detergentsbedrijf Dewulf p.v.b.a. (9). Dit bedrijf kocht in 1968 op het industrieter-

INDUSTRIETERREIN W.I.E.R.

- gevestigde nijverheid of verkochte terreinen
- beschikbaar terrein

0 100 200 300 400 500m

rein een oppervlakte van 65 a aan. In de beginperiode zal het aan ca. 10 personen werk verschaffen.

Nu de infrastructuurwerken in de fase van afwerking getreden zijn worden uiteraard meerdere vestigingen verwacht. In eerste instantie wordt hierbij gedacht aan metaalverwerkende nijverheid (ferro en non-ferro), metaalplaat- en profielverwerking, industriële mechanica, fijnmechaniek en galvanische technieken, elektronische bedrijven, elektrische konstruktie, textielverwerking, plastic- en rubberverwerking en levensmiddelenbedrijven.

Omwille van de nabije ligging ten opzichte van Frankrijk, en de goede verbindingen met dit land, waartoe Ieper lange tijd behoorde, wordt tevens speciaal gedacht aan bedrijven met een sterke export naar dit land. Ook Franse bedrijven die zich in België vestigen, kunnen in Ieper een geschikte vestigingsplaats vinden.

wagens in west-vlaanderen, per gemeente,

Gemeenten	Personen-wagens		Vracht-wagens		Gemeenten	Personen-wagens		Vracht-wagens		Gemeenten	Personen-wagens		Vracht-wagens	
	abs.	= 1960 100	abs.	= 1960 100		abs.	= 1960 100	abs.	= 1960 100		abs.	= 1960 100	abs.	= 1960 100
Aartrijke	608	236	75	109	Beerst	185	183	22	92	Oostvleteren	211	176	31	97
Assebroek	2.145	222	178	107	Bovekerke	132	213	14	100	Passendale	506	169	123	154
Beernem	703	230	70	104	Diksmuide	1.093	184	180	118	Poelkapelle	309	185	29	76
Blankenberge	1.479	193	178	107	Handzame	457	206	51	93	Poperinge	1.812	196	255	97
Brugge	7.790	184	1.625	132	Houthulst	428	213	73	100	Proven	193	187	24	114
Damme	142	209	11	100	Keiem	172	205	15	107	Reningelst	301	203	29	104
Dudzele	285	214	37	97	Klerken	270	200	60	115	Roesbrugge- Haringe	206	170	33	100
Heist	1.096	213	118	102	Koekelare	950	225	109	93	St.-Jan	174	212	11	138
Hertsberge	173	275	18	100	Kortemark	895	219	135	136	Vlamertinge	510	215	112	181
Hoeke	26	186	—	—	Lampernisse	41	121	4	67	Voormezele	162	210	14	100
Houtave	80	143	9	150	Leke	214	177	25	104	Watou	322	174	31	86
Jabbeke	458	256	55	122	Lo	220	148	34	148	Wervik	1.547	218	175	101
Knokke	2.585	192	268	103	Merkem	411	202	36	106	Westouter	190	229	10	77
Koolkerke	188	418	12	171	Nieuwkapelle	96	163	4	40	Westvleteren	186	235	19	68
Lapscheure	77	167	18	360	Noordschote	79	152	15	107	Wijtschate	347	170	37	103
Lissewege	253	241	20	154	Oostkerke	50	172	5	50	Woesten	202	222	33	92
Loppem	445	287	33	174	Oudekapelle	39	170	9	113	Wulvergem	57	163	6	100
Meetkerke	68	200	3	233	Pollinkhove	138	144	11	157	Zandvoorde	93	166	14	117
Moerkerke	373	199	48	100	Reninge	217	194	35	125	Zillebeke	290	228	24	86
Nieuwmunster	56	193	7	140	St.-Jacobs-Kap.	27	142	—	—	Zonnebeke	523	178	72	101
Oedelem	650	212	88	116	Stuivekenskerke	37	142	—	—	Zuidschote	61	197	4	57
Oostkamp	1.150	263	99	114	Vladslo	271	178	16	80	Arr. leper	15.130	192	2.031	106
Oostkerke	124	191	8	114	Werken	220	204	24	92	Aalbeke	353	226	40	100
Ramskapelle	62	270	5	100	Woumen	449	202	54	123	Anzegem	698	229	96	103
Ruddervoorde	808	249	148	136	Zarren	381	202	81	129	Avelgem	755	196	127	119
Sijsele	461	255	45	141	Arr. Diksmuide	7.472	195	1.012	110	Bavikhove	367	229	50	128
St.-Andries	2.404	242	235	116	Beselare	365	183	34	103	Bellegem	514	215	55	96
Stt.-Joris	192	349	21	105	Bikschote	113	151	14	129	Beveren	685	214	46	85
St.-Kruis	1.992	265	136	111	Boezinge	285	179	61	97	Bissegem	831	219	136	132
St.-Michiels	1.837	291	148	164	Brielen	154	237	13	87	Bossuit	75	174	4	200
Snellegem	173	251	17	10	Dikkebus	170	198	21	100	Deerlijk	1.647	229	228	118
Stalhille	112	207	15	136	Dranouter	119	198	13	108	Desselgem	725	217	102	107
Torhout	2.089	229	325	127	Elverdinge	237	184	39	139	Gijzelbrechtegem	33	367	4	100
Uitkerke	351	247	126	210	Geluveld	264	218	27	113	Gullegem	1.044	243	173	133
Varsenare	358	222	41	158	Geluwe	798	208	85	116	Harelbeke	2.405	250	397	118
Veldegem	551	265	80	151	Hollebeke	105	172	14	117	Heestert	337	207	40	108
Waardamme	162	270	23	115	Ieper	2.722	186	416	120	Helkijn	129	226	11	110
Wenduine	301	168	48	107	Kemmel	218	168	33	85	Heule	1.481	227	242	138
Westkapelle	365	234	54	129	Krombeke	137	204	16	107	Hulste	431	230	58	107
Zedelgem	821	267	163	134	Langemark	693	197	122	104	Ingooigem	308	280	29	97
Zerkegem	207	276	20	87	Loker	105	228	10	100	Kaster	110	229	6	120
Zuienkerke	150	217	14	93	Mesen	170	191	12	71	Kerkhove	104	226	15	125
Arr. Brugge	34.350	219	4.642	124	Nieuwkerke	273	133	15	38					

Bron : N.I.S.

Gemeenten	Personen-wagens		Vracht-wagens		Gemeenten	Personen-wagens		Vracht-wagens		Gemeenten	Personen-wagens		Vracht-wagens	
	abs.	= 1960 100	abs.	= 1960 100		abs.	= 1960 100	abs.	= 1960 100		abs.	= 1960 100	abs.	= 1960 100
Kooigem	114	173	10	77	Vissegem	232	213	20	118	Tielt	1.985	207	311	121
Kortrijk	8.247	187	1.233	99	Westende	482	203	73	126	Wakken	380	213	60	118
Kuurne	1.839	243	253	132	Westkerke	175	250	42	100	Wielsbeke	452	243	72	153
Lauwe	1.066	225	151	91	Wilskerke	61	235	8	133	Wingene	1.210	208	177	132
Lendelede	746	242	79	120	Zande	59	203	6	67	Zwevezele	873	240	145	105
Marke	778	251	94	107	Zandvoorde	259	247	17	61	Arr. Tielt	11.788	218	1.834	126
Menen	3.252	203	438	102	Zevekote	81	188	3	75	Adinkerke	377	213	48	109
Moen	340	219	30	88	Arr. Oostende	17.587	213	2.368	106	Alveringem	272	170	39	100
Moorsele	653	239	53	126	Ardooie	1.014	215	178	146	Avekapelle	58	171	3	60
Otegem	293	253	21	150	Dadizele	377	233	45	100	Beveren	159	175	22	129
Outrijve	151	219	4	100	Gits	583	241	98	153	Booitshoeke	20	200	—	—
Rekkem	613	203	54	95	Hooglede	728	218	102	112	Bulskamp	99	248	9	75
Rollegem	352	238	39	111	Ingelmunster	1.453	241	234	152	Eggewaartskap.	48	145	3	150
Spiere	142	161	17	74	Izegem	3.454	211	667	132	Gijverinkhove	55	153	10	143
St.-Denijs	351	176	35	103	Kachtem	300	229	43	84	Hoogstade	71	158	7	117
St.-Eloois-Vijve	399	305	73	133	Ledegem	606	201	84	118	Houtem	168	185	18	78
Tiegem	297	203	39	100	Lichtervelde	1.094	231	220	138	Izenberge	86	183	15	94
Vichte	547	220	73	126	Moorslede	1.089	193	149	133	Koksijde	1.390	218	91	103
Waarmaarde	100	233	9	64	Oekene	180	310	18	78	Leisele	188	183	13	76
Waregem	2.573	227	377	99	Oostnieuwkerke	524	214	80	105	Moeren (De)	41	111	—	—
Wevelgem	1.905	210	237	116	Roeselare	5.954	192	1.068	104	Nieuwpoort	1.086	201	145	119
Zwevegem	1.708	208	192	108	Rollegem-Kap.	167	229	21	111	Oeren	16	133	—	—
Arr. Kortrijk	34.498	187	5.370	114	Rumbeke	1.444	227	233	132	Oostduinkerke	608	209	47	89
Bekegem	123	373	22	105	St.-Eloois-Wink.	524	265	94	116	Panne (De)	1.175	201	102	103
Bredene	1.185	216	222	101	Staden	819	224	145	111	Pervijze	167	174	25	93
Eernegem	811	236	133	113	Westrozebeke	330	236	74	106	Ramskapelle	109	149	14	156
Ettelgem	169	249	31	141	Arr. Roesel.	20.640	212	3.553	119	Sint-Joris	33	122	4	67
Gistel	866	228	136	97	Aarsele	477	204	66	106	Sint-Rijkers	27	169	2	100
Ichtegem	923	218	147	107	Dentergem	390	207	70	149	Stavele	143	166	10	111
Klemskerke	596	204	83	112	Egem	243	204	32	97	Steenkerke	84	133	2	100
Leffinge	236	169	28	100	Kanegem	155	165	13	144	Veurne	1.154	185	224	109
Lombardsijde	186	266	29	121	Koolskamp	368	209	58	132	Vinkem	67	186	14	74
Mannekensvere	59	155	7	100	Markegem	133	202	26	130	Wulpen	108	174	3	60
Middelkerke	807	210	92	99	Meulebeke	1.545	230	266	141	Wulveringem	85	135	3	60
Moere	162	242	26	137	Oeselgem	196	218	23	115	Zoutenaai	6	150	—	—
Oostende	7.920	199	894	101	Ooigem	374	219	45	78	Arr. Veurne	7.900	192	873	104
Oudenburg	479	203	117	129	Oostrozebeke	1.021	216	176	133	West-				
Roksem	143	298	19	112	Pittem	734	228	133	140	Vlaanderen	154.365	211	21.683	114
Schore	48	160	8	114	Ruiselede	729	241	95	113	Het Rijk	1.503.117	200	192.217	112
St.-Pieters-Kap.	26	118	4	100	Schuiferskap.	178	189	21	175	W.-VI. x 100				
Slijpe	167	182	14	70	St.-Baafs-Vijve	345	257	45	173	Rijk	10,3		11,3	
Snaaskerke	155	263	21	140										
Stene	1.177	304	166	127										

TEXTIELRUBRIEK

A. Dequae

De herneming in de textielnijverheid heeft zich vooral vanaf april 1968 sterk doorgezet. Zij werd een ogenblik bedreigd door een stakingsvooropzegging die het eerst in West-Vlaanderen werd gegeven. Deze staking werd op het allerlaatste ogenblik vermeden. De kostprijsverhoging zal wel enige druk uitoefenen maar het is vooral het produktieverlies en het verlies aan machine-uren die het zwaarst zullen doorwegen, wellicht niet het minst in de sterk gemoderniseerde bedrijven van West-Vlaanderen en in de specialiteitsbedrijven met zeer duur produktiemateriaal.

Maar wij rekenen zoals steeds op het dynamisme en de werkkraft van de bedrijfsleiders, de techniekers en arbeiders van onze zo weerbare Westvlaamse bedrijven.

De uitvoerpositie van de globale textielnijverheid is in 1968 met 12,9 % gestegen en opgelopen tot 52 miljard F. Nochtans is deze stijging minder dan deze van de globale uitvoer die met 16 % stijgt en oploopt tot 408 miljard F.

Hoe staan onze Westvlaamse specialiteiten in deze evolutie ?

De *vlasweverij* kende na de scherpe daling van 1967 een gedeeltelijk herstel. De uitvoer liep op met 12,8 % tot 600 miljoen F. Aldus kende de vlasweverij een herstel op het niveau van het gemiddelde der textielnijverheid.

Volgens de zones is het verloop zeer verschillend.

E.E.G.	+ 22 %	} Deze zones nemen samen 87 % van onze uitvoer op.
U.S.A.	+ 18 %	
E.V.A.	— 17 %	
Overige	— 10 %	

Vrijhandelszone

De *tapijtweverij* kende een krachtiger herstel, belangrijker dan het gemiddelde der textielnijverheid.

De uitvoer steeg met 23 % van 5,33 miljard tot 6,58 miljard F. Deze expansie is praktisch uitsluitend te danken aan de stijging van de tapijten uit man-made vezels (hoofdzakelijk tufted-tapijten).

Uitvoer man-made	2,1 miljard	+ 100 %
wol tapijten	3,6 miljard	+ 6 %
katoen	0,45 miljard	— 1 %
jute	0,44 miljard	— 5 %

De expansie in de tapijtnijverheid versnelde nog in het 2e semester (+ 20 % in 1e semester, + 27 % in 2e semester).

In tegenstelling daarmee kende de *fluweel- en epingléweverij* een uitvoertoename die onder het gemiddelde van de textielnijverheid bleef (+ 9 %). In het 2e semester

trad versnelde verbetering in (+ 5,6 % in 1e semester, + 13 % in 2e semester).

Hier weer zijn het produkten in kunstmatige vezels die aan de basis liggen van die stijging. De produkten uit natuurlijke vezels vallen verder terug.

Uit synthetische garens	0,440 miljard F.	+ 56 %
— fibranne	1,335	+ 20 %
katoen	0,495	— 12 %
wol	0,268	— 5 %
vlas	0,135	— 14 %

2,673 miljard F.

Deze herneming heeft geleidelijk de textielwerkloosheid weggewerkt. Voor geheel West-Vlaanderen daalden de textielwerklozen van 1.791 in oktober 1967 tot 935 in oktober 1968.

De aktiviteitsenquête onderlijnde de opvallende verbetering in de spinnerij in West-Vlaanderen.

	sept. 1967	sept. 1968
katoenspinnerij	89,6 %	98,3 %
vlasspinnerij	62,5 %	75,— %
jutespinnerij	76,— %	92,2 %
kamwolspinnerij	89,3 %	100,— %

De arbeidsbezetting nam voor het eerst weer toe in de verschillende Westvlaamse textielbedrijven (75 % der bedrijven).

	sept. 1968	
spinnerij	7.098	+ 8
weverij	11.895	+ 91
veredeling	3.916	+ 80
breigoederen	813	+ 18
konfektie	1.437	+ 39

+ 236

LANDBOUW

L. Bockstaele

De schorseneerteelt die de laatste jaren in West-Vlaanderen bestendig werd uitgebreid, bereikte in 1968 een record uitzaai. Ofschoon nauwkeurige tellingsgegevens ontbreken, mag het zo worden gesteld dat het Westvlaams schorseneerareaal in het voorbije jaar de 1.500 ha overtrof. Dit cijfer lag nagenoeg op hetzelfde peil als in 1964, toen de afzet van de schorseneren uitzonderlijk moeilijk was en zeer lage prijzen werden behaald.

De natte, koude en sombere zomer was voor de schorseneren bepaald ongunstig. Op vele percelen was de opbrengst gevoelig lager dan normaal. Dank zij de grote vraag vanwege de conservenindustrie, vooral in het buitenland, bleven de prijzen lange tijd op een behoorlijk niveau. Sommige partijen van goede hoedanigheid werden zelfs tegen zeer goede prijzen afgezet. Op het einde van het seizoen trad echter een prijsdaling op en was het moeilijk de schorseneren te verkopen. In zijn geheel beschouwd echter was de schorseneerteelt in 1968 opnieuw een lonende zaak.

In het hoogtepunt van de vraag naar schorseneren werd in sommige gevallen niet altijd voldoende zorg besteed aan het marktklaar maken. Er werden partijen geleverd die ten aanzien van de kwaliteit en de presentatie niet altijd voldoende gaven. Dergelijke praktijken zijn niet bevorderlijk voor het behoud van onze buitenlandse afzetgebieden. De geïnteresseerde instanties zijn ten eerste bezorgd met de situatie. In overleg met de handel wordt dan ook gewerkt aan een strenger controlesysteem om te vermijden dat door een onvoldoende verzorging van de schorseneren bij de afzet interessante klanten zouden verloren gaan.

Andere vollegrondsgroenten, zoals bleekselder en wortelen bestemd voor verduurzamen, konden eveneens tegen goede prijzen worden verkocht, terwijl de spuitentelers aan de vraag vanwege de handel niet konden voldoen. Dit laatste gewas geniet in de provincie nog een onvoldoende belangstelling. Er is momenteel een grote vraag naar spruiten vanwege de industrie. Aan dit gewas mag een uitbreiding worden gegeven. Het is vooral interessant voor talrijke uitbaters van kleine en middelgrote bedrijven uit de zandstreek. Ook voor vers verbruik verliep de afzet van de spruiten tijdens de winter bijzonder vlot. Op de veiling werden zeer hoge prijzen bereikt. Dit was ook het geval voor de prei waarvan de teelt in West-Vlaanderen bestendig aan belangstelling wint.

Voor de aardappelen is de toestand minder gunstig. Niettegenstaande de beteelde oppervlakte tegenover vorig jaar werd ingekrompen en de produktie eerder matig was, kende de afzet vele moeilijkheden. In deze omstandigheden mag een gevoelige inkrimping van de aardappelteelt in het vooruitzicht worden gesteld.

In de veesektor noteren wij verder een vlotte afzet van de eieren en het behoud van goede prijzen voor de mestvarkens en biggen. De melkproduktie liep in het najaar echter meer achteruit dan dit doorgaans het geval is. De natte zomer en het regenrijk najaar liggen wellicht aan de basis van deze daling. Verder kon de regressie van het aantal melkveebedrijven die zich voor het eerst in 1967 in de zuivelfabrieken heeft doen voelen, in 1968 nog duidelijker worden vastgesteld. Dit had echter geen invloed op het aantal melkkoeien in de provincie. Dit laatste werd trouwens nog lichtjes uitgebreid.

DE METAALVERWERKENDE NIJVERHEID IN 1968

L. Coosemans

Eens te meer heeft de maand december de traditie niet beschaamd vermits de bedrijvigheid in het algemeen en de bestellingen in het bijzonder topcijfers bereikten. Deze bijdrage wensen wij nochtans te wijden aan een kort overzicht van het jaar 1968.

In vaste cijfers uitgedrukt liepen de *totale bestellingen* op met ongeveer 16 %, tegenover een lichte daling in 1967 en een stijging van 4 % resp. 6 % in 1966 en 1965. Deze verhoging bevestigt de expansie van de metaalverwerkende nijverheid in 1968. De sterkste impuls ging uit van de buitenlandse vraag (+ 26 %), meer speciaal van de E.E.G.-landen en de V.S.A.. De investeringen van de openbare machten en de toenemende verbruiksuitgaven van de gezinnen ondersteunden deze expansie op het binnenlandse vlak, waar de privé-investeringen eerder terughoudend bleven.

De wederopleving, hoe belangrijk ook globaal gezien, was nochtans zeer uiteenlopend naargelang de sectoren en de produkten. Zonder in details te treden moet men de aandacht vestigen op de forse stijging van bestellingen in de sektor van het vervoermateriaal (+ 30 %), waaronder de zeescheepbouw (+ 75 %) en de autoassemblage (+ 25 %), en deze van de wapens en de vliegtuigbouw (+ 36 %).

De stijgende vraag naar tussengoederen oefende de laatste maanden tevens een gunstige invloed uit op de bedrijvigheid van de sectoren der eerste verwerking (+ 12 %), nl. de gieterijen (+ 22 %), het smeed- en stampwerk (+ 5 %) en de plaatverwerking (+ 16 %). De draadtrekking en aanverwante produkten kenden een nieuwe vooruitgang van bij de 14 %.

Daarentegen bleef de bedrijvigheid, niettegenstaande het boeken van enkele bestellingen, in de metaalbouw, als binnenscheepsbouw en de zware machinebouw nog steeds onder het normale. Meer algemeen gezien kenden de machinebouw (+ 15 %) en de elektrotechniek (+ 20 %) eveneens een merkelijke verbetering van hun toestand.

De *leveringen*, eveneens in vaste prijzen uitgedrukt, stegen met 6 % tengevolge van de verhoogde export (+ 10 %).

De gedifferentieerde evolutie van de bestelling en de leveringen wijzen op een belangrijke toename van de *orderboekjes*: de verzekerde bedrijvigheid die van 5,2 maanden einde 1965 terugviel op 4,3 einde 1967, en dit niettegenstaande de teruggelopen arbeidsbezetting, bereikte de laatste maanden terug 5,0 maanden.

De tewerkstelling is gedurende 1968 ongetwijfeld gestegen (2 à 2,5 %) maar het gemiddeld niveau lag evenwel nog lager dan in 1967; dit geldt eveneens voor de gepresste uren. Indien de verbetering eerder traag verliep, dan is nochtans de partiële werkloosheid — ongeveer 2,5 % in 1967 — praktisch verdwenen. De produktiekapaciteit kon aldus beter worden aangewend en de produktiviteit opgevoerd.

De prijzen liepen eveneens traag op, zodat samen met de gestegen produktiviteit, de rentabiliteit waarschijnlijk eveneens verbeterde, wat in de toekomst de investeringen kan aanwakkeren.

Algemeen beschouwd kan deze toekomst voor zover zij het jaar 1969 betreft, als gunstig worden beschouwd.

ZEEBRUGGE

E. Lepeere

De groeipercentages van de havenbeweging te Zeebrugge in 1968 moesten, rekening houdend met de nieuw verworven trafieken, zeker aan de hoge kant liggen. Alleen het op de voet volgen van de ontwikkeling in de loop van het tweede semester kon een benaderend oordeel toelaten. Nu zijn de resultaten gekend.

T.o.v. 1967 steeg de totale Belgische netto tonnenmaat met 66 %, het aantal binnengevaren zeeschepen met 30 %, de invoer over zee met 177 % en de uitvoer met 39 %. De totale goederenbeweging, zee- en binnenscheepvaart samen, is meer dan verdubbeld: + 112 %.

In absolute cijfers betekent dat 8.330.709 ton scheepsruimte en 4.200 zeeschepen in 1968, tegenover 5.007.979 ton en 3.232 vaartuigen in 1967. Ze voerden 4.372.733 ton (gewicht) aan t.o.v. 1.578.830 ton in 1967. De export evolueerde van 555.702 (1967) tot 774.150 ton (1968). Voor de algemene goederenbeweging waren de cijfers 2.668.402 ton in 1967 en 5.645.668 ton verleden jaar.

Deze uitzonderlijke expansie zou natuurlijk niet hebben plaatsgehad, indien Texaco niet sedert mei haar Gentse raffinaderij via Zeebrugge zou hebben bevoorrad. Sinds begin juli zijn 100.000-tonners geregelde bezoekers in de haven. In totaal zijn in 1968 voor rekening van dit petroleumbedrijf een 60-tal tankschepen binnengelopen; meer dan 20 ervan hadden een bruto register tonnenmaat van meer dan 50.000 ton en 17 tussen 40.000 en 50.000 B.r.t. Zeebrugge ontvangt nu de grootste schepen die ons land kunnen bereiken.

Maar het succes van Zeebrugge in 1968 werd door nog meer factoren gedetermineerd. Naast de reusachtige tankschepen ziet men er vaartuigen van de korte vaart in steeds drukker ritme in- en uitvaren. De lijndiensten naar Dover en Harwich verwerken steeds meer vervoer over het Kanaal.

Het treinveer bezorgde Zeebrugge 979 binnengelopen schepen met 1.672.472 B.n.t. in 1968 tegenover 904 boten en 1.567.322 ton in 1967. De totale lading steeg van 376.928 tot 401.810 ton.

Townsend verzekerde uit Dover naar Zeebrugge 938 afvaarten tegenover 604 het jaar voordien. De totale B.n.t. bedroeg 1.928.438 ton i.p.v. 1.383.768 ton. Er werden 249.665 ton goederen in- en ontscheept, wat in vergelijking met de 91.529 ton van 1967 een buitengewoon resultaat was. Townsend bracht ook veel meer passagiers in en uit Zeebrugge: 240.242 in 1968 tegen 116.912 in 1967. Het getal overgezette voertuigen vermeerderde eveneens: 79.916 in 1968, 37.849 in 1967.

Zeer hoopvol, in verband met de evolutie van het moderne scheepvaartverkeer, is het aandeel van het containervervoer te Zeebrugge. De lijn Dagenham-Zeebrugge bezorgde 195 invarende schepen en 63.858 B.n.t. De totale trafiek bedroeg 55.557 ton. Deze dienst werd intussen opgeheven en werd ingeschakeld in de zeer belangrijke lijn van de British Railways naar Harwich. Dit veer totaliseerde in 1968 328 aanlegbeurten, 942.672 B.n.t. en een trafiek van 249.551 ton.

De kleine, maar belovende containerdienst naar Helsinki inbegrepen, gaf het vervoer van laadkisten als totaalbeeld 544 vaartuigen, 1.015.184 Belgische nettoton, 186.447 ton invoer en 122.443 ton uitvoer.

Wat brengt 1969: een eerste volledig jaar voor Texaco, idem voor het containervervoer naar en van Harwich en Helsinki. Townsend brengt een nieuw groot schip in lijn: de Free Enterprise IV.

Dit schip werd op 1 maart op de Ginto scheepswerf te Schiedam te water gelaten en zal vanaf juni op de lijndienst Dover-Zeebrugge ingezet worden.

De aanvoer van kolen voor de kookfabriek krijgt een nieuwe gedaante; de petrochemie doet haar intrede te Zeebrugge. Bestaande industrieën breiden hun trafieken uit en met andere wordt over een vestiging druk onderhandeld. Men verwacht meer dan 5.000 schepen zodat de kaap der 10 miljoen scheepsruimte zeker kan worden overschreden.

SCHOENNIJVERHEID

G. Eeckhout

Evenmin als 1967 werd 1968 een gunstig jaar voor de schoennijverheid. Steeds weer konstateren wij dezelfde indices: daling van de produktie, van de tewerkstelling en van de uitvoer en daartegenover een stijging van de invoer.

Onderstaande schets illustreert duidelijk deze ongunstige ontwikkelingslijn over de jaren 1966, 1967 en het eerste semester van 1968.

vergeleken perioden	produktie	uitvoer	invoer
1ste sem. 1968 t.o.v. 1ste sem. 1967	— 8,7 %	— 5,7 %	+ 20 %
2de sem. 1967 t.o.v. 2de sem. 1966	— 7,1 %	+ 0,9 %	+ 14,8 %
1ste sem. 1967 t.o.v. 1ste sem. 1966	— 11,6 %	— 12,9 %	+ 12,4 %

Wat de tewerkstelling betreft, liep het personeelseffektief in 1967 terug met circa 1.000 eenheden terwijl het van januari tot juni 1968 met nagenoeg 500 eenheden verminderde.

Over het 2de semester 1968 zijn uiteraard nog geen definitieve statistische gegevens beschikbaar.

Toch kon over het algemeen een afremming van de conjunkturaufzwakking worden vastgesteld.

Weliswaar noteerde men een verdere stijging van de reeds zo aanzienlijke schoeneninvoer en een stagnatie van de binnenlandse vraag ingevolge de aanzwelling van de voorraden bij de kleinhandel rond het einde van de zomer. De buitenlandse vraag onderging echter een lichte impuls zodat, inzake uitvoer, het niveau van het tweede halfjaar 1967 benaderd werd. Verheugend in dit verband is de toename van de uitvoer naar de V.S.A., die, tijdens de eerste negen maanden van 1968, 419.909 paar lederen schoenen bedroeg tegen 295.198 paar in 1967. Ook wat het personeelseffektief betreft werd een afremming van de daling vastgesteld.

De vooruitzichten voor 1969 zijn, alle verhoudingen in acht genomen, eerder gunstig te noemen. Men verwacht een stijging van de uitvoer en een opflakking van de binnenlandse vraag.

Toch blijft men bezorgd over het feit dat sommige landen, zoals het Verenigd Koninkrijk en de V.S.A., beschikkingen hebben aangekondigd of dreigen te treffen met het oog op de afremming van de invoer.

De toeneming van de activiteit zal vermoedelijk de uitbreiding van de werkgelegenheid bevorderen, uitbreiding welke ook in de hand kan gewerkt worden door de inkrimping van de wekelijkse arbeidsduur van 45 tot 44 uren.

Voor het centrum Izegem kende 1969 echter een slechte start: in de loop van februari hebben twee middelgrote schoenfabrieken hun bedrijvigheid stopgezet.

HAVEN VAN OOSTENDE

1. Staatspakketboten

Tijdens het jaar 1968 hebben de zeevaartlijnen Oostende-Dover en Oostende-Harwich 1.979.651 reizigers vervoerd (tegenover 1.816.618 vorig jaar).

In het bovenvermeld cijfer van 1.979.651 gewone reizigers zijn 10.596 ééndagsexcursionnisten, die met een speciaal schip naar Folkestone of Southend reisden, niet inbegrepen.

Gedurende hetzelfde jaar werden 237.985 auto's vervoerd (tegenover 208.898 in 1967) evenals 7.536 caravans en aanhangwagens, 2.585 autocars en 1.991 vrachtwagens, aanhangwagens of opleggers, geladen of ledig.

2. Handelshaven

Gedurende het jaar 1968 werden in de Handelshaven 504.287 ton goederen ingevoerd tegen 427.859 ton voor jaar 1967, of een vermeerdering van 76.428 ton. De goedereninvoer is gedurende het jaar 1968 met 17 % gestegen.

Het aantal ingevaren schepen liep met 37 eenheden terug, namelijk 1.564 schepen gedurende 1968 tegen 1.601 schepen in 1967. Deze kleine achteruitgang in aantal schepen vindt zijn oorsprong in het verlies van een gedeelte van de veetrafië, ingevolge de epidemie van mond- en klauwzeer in Groot-Brittannië.

Niettegenstaande dit verlies gaat de bedrijvigheid van de Handelshaven verder in stijgende lijn.

Gedurende het jaar 1968 waren de belangrijkste ingevoerde goederen: chemische produkten, fosfaat, fenol, grint, hout, meststoffen, schroot, stookolie, stukgoederen, vee, vlasleem en rijzand.

De belangrijkste uitgevoerde goederen zijn: chemische produkten, meststoffen, stukgoederen, vezelplaten en zetmeel.

In de loop van het jaar 1968 werden verschillende nieuwe trafieken door Oostende aangetrokken.

Alle havengronden rond de dokken zijn bezet en ten einde aan de nieuwe aanvragen te kunnen voldoen, werden schikkingen genomen om de gronden langs de Diepwaterkaai in bedrijf te nemen.

Met de bouw van de 7 nieuwe havenkranen werd een aanvang genomen en hun voltooiing wordt voorzien tegen einde 1969.

3. Vissershaven

Jaar	Totale aanvoer ton van 1.000 Kg.	Besomming	Aantal vangsten (kustvangsten)
1966	32.656	400.749.453 Fr	4.910 (2.846)
1967	34.732	425.572.806 Fr	5.939 (3.641)
1968	40.530	454.198.966 Fr	7.421 (5.060)

Deze cijfers bewijzen voldoende dat de vissershaven van Oostende met een meer-opbrengst van 28.626.160 Fr een topjaar bereikt heeft.

7.421 vangsten werden verkocht tegen 5.939 in 1967, wat erop wijst dat meerdere reders de weg terug naar de Oostendse vismijn hebben gevonden.

Nu binnenkort de E.E.G.-akkoorden hun uitwerking zullen krijgen, zullen voornamelijk de Franse en de Nederlandse reders de gunstige voorwaarden, die de Oostendse vismijn hen biedt, naar waarde weten te schatten. De renderende besommingen, die zij reeds boekten, zullen anderen stimuleren dit voorbeeld te volgen.

Te Oostende werd in 1968 gewerkt aan de progressieve verbetering van de kwaliteit. Het viskeuren werd aan steeds strengere normen onderworpen en de resultaten bleven niet uit.

Dank zij tevens de grote aanvoer van kabeljauw en gul kon een vaste markt geschapen worden voor uitvoer. De garnaalhandel werd gereorganiseerd en de resultaten bleven niet uit (in 1967 152.117 kg. voor een besomming van 5,3 mln. Fr tegenover 243.938 kg. voor een besomming van 12,2 mln F in 1968). De rechtstreekse invoer door vreemde vissersvaartuigen werd tenslotte bevorderd en nuttige contacten werden gelegd met vreemde reders (in 1967 670.772 kg. voor een besomming van 5,6 mln. Fr tegenover 2.101.280 kg. voor een besomming van 13,2 mln. Fr in 1968).

ZEEVISSERIJ

W. Van Roose

Tijdens het jaar 1968 heeft de Belgische zeevisserij een groeiende activiteit ontwikkeld, waardoor in vergelijking met het vorige jaar 8 procent meer vis en visserijproducten op de visafslag kon worden aangeboden.

Het produktieapparaat is in de loop van het voorbije jaar nog versterkt geworden. Weliswaar is de vissersvloot met twee eenheden verminderd — er kwamen in het voorbije jaar 17 nieuwe schepen in de vaart tegen 19 schrappingen uit de vloot — doch opnieuw deed zich een gevoelige stijging voor zowel van het globale motorvermogen als van de beschikbare tonnage.

De nieuwe schepen zijn alle groter en krachtiger dan hun voorgangers; zij zijn daarenboven moderner en efficiënter uitgerust. In de loop der jongste zes jaar werden niet minder dan 117 nieuwe vissersvaartuigen te water gelaten, wat neerkomt op een derde van de totale vloot.

Dit moderniseringsproces van onze vissersvloot begint haar vruchten af te werpen, althans wat het kwantum vis betreft dat ter markt wordt aangevoerd.

De opbrengst kon evenwel met deze aangroei geen gelijke tred houden. Tegenover een stijging van de aangelande hoeveelheid met 8 procent, beliep de geboekte meerwaarde amper 2 procent.

Een en ander wordt veroorzaakt door de geringere aanvoer van duurdere vissoorten zoals tong, gepaard aan een gevoelige stijging van de aanvoer der lager gewaardeerde variëteiten zoals kabeljauw.

Vooralsnog de onregelmatigheid in de tongvangsten geeft aanleiding tot belangrijke verschillen in de jaarlijkse bedrijfsresultaten. Hierbij dient te worden overwogen dat de gemiddelde prijs van tong vijf maal hoger ligt dan het gemiddelde van de overige vissoorten samen. Een relatief kleine teruggang van de tongaanvoer leidt tot een duidelijk merkbare vermindering van de totale opbrengst.

Om desondanks het zakencijfer van 1967 nog even te overtreffen, hebben de Belgische vissers in het voorbije jaar hun aantal vaar- en visdagen in belangrijke mate dienen op te voeren. Hierbij zijn ook de gemaakte kosten aanzienlijk gestegen.

Verontrustend is daarbij het feit dat de gemiddelde visprijzen teruggelopen zijn. In 1967 bedroeg het algemeen gemiddelde 15,15 fr./kg; dit cijfer is in 1968 tot 14,28 fr./kg gedaald, wat een vermindering met bijna 6 % betekent.

Ook als men de duurdere vissoorten zoals tong buiten beschouwing laat, stelt men een daling van het algemeen prijs-gemiddelde vast met 2 procent.

Het betreft hier natuurlijk de prijzen door de producenten behaald op de visafslag; gezien in het licht van de steeds voortschrijdende aanwas der kosten van nieuwbouw, onderhoud en hulpstoffen, en rekening gehouden met de muntdepreciatie, is het duidelijk dat het jaar 1968 de Belgische reders en vissers geen reden tot juichen biedt.

Tenslotte een woord over het binnenlands verbruik. Naast de eigen aanvoer hebben zowel de in- als de uitvoer zich in 1968 verder ontwikkeld: de gegevens over de periode januari-november vertonen een stijging van de invoer met 5 % en van de uitvoer met 3 %.

Bij het afwegen dezer diverse factoren kan men besluiten dat de binnenlandse behoeften in het voorbije jaar een groeipercentage van 7 % hebben gekend. Hieruit mag men afleiden dat van de gevreesde daling van het visverbruik na de afschaffing van de kerkelijke wet op het vleesderven zeker geen sprake is.

VLASBEREIDING

A. Delbeke

Er kwam nog geen officiële bekendmaking van de steunverlening aan de teelt en verwerking van de vlasoogst 1968 en binnenkort moeten onze vlasverbouwers beslissen indien zij al dan niet het vlas in hun teeltplan van 1969 zullen opnemen.

In de aangrenzende vlasproducerende landen is deze subsidiëring reeds lang door overheidsbeslissing definitief geregeld.

In Frankrijk bereikt de directe steunverlening aan de vlasproductie 4.750 frs per hectare en in Nederland 4.480 frs per hectare. In beide landen wordt de sektor nog gesubsidieerd door onrechtstreekse hulp zoals wetenschappelijk onderzoek, kredietfaciliteiten, tussenkomst in de technische kosten voor het opslaan van produktieoverschotten en extra toelagen bij het groeperen van de offerten met het oog op de export.

Ons departement van Landbouw heeft de nodige kredieten voorzien om voor de vlasoogst 1968 een teeltpremie van 2.000 frs en een verwerkingspremie van 2.500 frs per hectare toe te kennen; er is echter nog geen ministerieel besluit dat aan deze steunverlening vaste vorm geeft.

De Belgische vlasteelt volstaat niet om onze vezelbereidingsindustrie van grondstoffen te voorzien; belangrijke hoeveelheden strovlas worden uit Frankrijk en uit Nederland geïmporteerd en voor het verwerken van dit vlas van de oogst 1968 is nog geen regeringstussenkomst voorzien. De Minister van Middenstand beloofde bij het M.C.E.S.C. een voorstel in te dienen voor het toekennen van een premie aan het verwerken van geïmporteerd strovlas, maar dit schijnt nog steeds niet in behandeling te zijn.

De Belgische achterstand om een benaderend evenwicht te verzekeren met Frankrijk en Nederland, ontmoedigt onze vlasvezelproducenten.

Het vlasverbruik kent geen verruiming van aard om de produktieoverschotten van de vorige jaren weg te werken. Onze export van vlasvezels is ten aanzien van vorige jaren gestegen en ook het binnenlands verbruik is toegenomen. Voor het kort vezellint wordt een sanering van de markt vastgesteld en de prijzen zijn enigszins aangetrokken. Bij het lang vezellint valt een lichte stijging van de marktwaarde in de rubriek der lage kwaliteiten te noteren terwijl voor de beste soorten de likwidatie van de opgeslagen voorraden traag vordert en de prijsvorming aan de zwakke kant blijft.

De lage kwaliteit van de oogst 1968 bracht zekerheid dat de voorraad kwaliteitsvlas niet meer zou toenemen en de houders van de beste merken rekenden voor deze soorten op een betere afzet en een hogere marktwaarde.

De vlasmarkt evolueerde echter in een andere richting waaruit kan afgeleid worden dat de kwaliteitsopvoering die een specialiteit was van de kleine ambachtelijke ondernemingen, niet meer beantwoordt aan de behoeften van de spinnerij en de omschakeling op een industriële bedrijvigheid met doorgevoerde mechanisatie onvermijdelijk geworden is.

Deze marktevolutie heeft voor gevolg dat vele kleine ondernemers die hun produktie op Kortrijkse speciali-

teiten afstemden, de vlassektor verlaten en de vezelbereiding een snelle overgang naar meer industriële bewerkingen vertoont.

Het opslaan van produktieoverschotten en niet het minst het bijhouden van kwaliteitsvlas waarvoor geen behoorlijke afzetmogelijkheden bestonden, is een zware financiële last geweest voor de vlassers. De tussenkomst van de provinciale overheid onder de vorm van rentetoeelage aan de kredietvoorschotten op opgeslagen vlas is een waardevolle hulp geweest en heeft onbetwistbaar de vlasmarkt meer weerbaarheid gegeven.

Wij moeten tenslotte nog vermelden dat de werkgroep van de Internationale Confederatie voor Vlas en Hennep, rekening houdende met de inkrimping van de voorraden en de lichte heropleving van het vlasverbruik, tot de bevinding gekomen is dat een verruiming van het vlasareaal 1969 ten aanzien van het vorig jaar, aan de behoeften van de vlasindustrie beantwoordt.

Volgens de jongste buitenlandse berichten wordt op de internationale markt minder vlas uit de Oostlanden aangeboden waardoor de kansen voor de Westeuropese produktie in de nabije toekomst een beter uitzicht krijgen.

DE E3 IN WEST-VLAANDEREN

A. Noë

Sektie IV — n.v. De Nul : De uitgravingen aan de auto-snelweg zijn voor 45 % uitgevoerd, d.i. $\pm 410.000 \text{ m}^3$. De ophogingen zijn voor 85 % uitgevoerd, d.i. $\pm 525.000 \text{ m}^3$.

Sektie V — n.v. De Nul : De teelaarde is voor 15 % weggegraven. De uitgravingen zijn voor 20 % volledig uitgevoerd. De drainerende laag onder de ophogingen is voor 20 % volledig uitgevoerd. De drainerende laag onder de ophogingen is voor 65 % geplaatst.

Ringlaan — Sektie 3 — n.v. De Nul : Het slopen der gebouwen is voor 62 % uitgevoerd. Reeds 30 % van de totale hoeveelheid teelaarde is weggegraven.

Pompstation — n.v. De Nul : De bouwput is volledig gegraven.

Kollektor Gaverbeek : Grondwerken voor 30 % uitgevoerd.

Het betonneren is voor 40 % voltooid.

O/Brug St. Annastraat — n.v. Van Riel & Van den Bergh : De onderbouw (grondwerk, betonneren van zolen, pijlers en landhoofden) is volledig gedaan. De bovenbouw is in uitvoering, de bekisting is voltooid. Het betonneren van het brugdek is begonnen.

O/Brug Expressweg Pecq-Geluwe — n.v. Van Riel & Van den Bergh : Eerste brughelft : de ruwbouw is volledig vol-

tooid. Tweede brughelft : de onderbouw is gedaan. Het betonneren van het brugdek is begonnen.

O/Brug Menen-Moeskroen — n.v. Van Riel & Van den Bergh : Eerste brughelft : ruwbouw volledig gedaan. Tweede brughelft : onderbouw gedaan — de bovenbouw is in uitvoering, de balken zijn geplaatst, de bekisting is gemaakt, het betonneren van het brugdek is begonnen.

B/Brug Kannaartstraat — n.v. De Nul : De ruwbouw is volledig voltooid. Het afwerken van de brug werd begonnen, zoals plaatsen van dekstenen, enz...

B/Brug St. Denijsweg — n.v. De Nul : De onderbouw is volledig afgewerkt. De bekisting voor het brugdek is praktisch voltooid.

B/Brug Maandagweg — n.v. De Nul : Van één landhoofd zijn de palen geheid. Men is bezig aan het tweede landhoofd.

Aanbestedingen.

De aanneming van de 3 B/Bruggen in Pontstraat, Breestraat en R.W. 308 is toegewezen aan firma n.v. Van Riel & Van den Bergh — Bedrag : 47.560.456 Fr (met taks). In het voorjaar wordt met deze werken gestart.

Woensdag 26 februari : aanbesteding van de drie O/Bruggen in Ringlaan om Kortrijk — Sektie 3, waarvan twee bruggen over Kanaal-Bossuit en een brug over de Oudenaardesteeweg (R.W. 9). Raming : 89.900.000 Fr (zonder taks) — Uitvoeringstermijn : 14 kalendermaanden.

Einde maart volgt de aanbesteding van de verhardingswerken Pecq-Geluwe-Beekstraat (ongeveer 8 km E3) met inbegrip van de B/Brug over de Markestraat te Aalbeke — Raming ± 158.000.000 Fr.

AANTAL ZELFSTANDIGEN IN WEST-VLAANDEREN GESTABILISEERD IN 1967 W.E.S.

Uit een analyse van het Verslag 1967 van de Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Zelfstandigen, doorgevoerd door het Studiebureau van de Westvlaamse Economische Raad blijkt, dat in 1967 een stabilisering is ingetreden in het aantal zelfstandigen in West-Vlaanderen.

In totaal waren er in deze provincie 109.663 verzekeringsplichtigen en helpers tegenover 109.153 in 1966. Deze stijging van ongeveer een half procent bracht het aantal verzekeringsplichtigen op 13,86 % van het Rijkscijfer.

Bij de tabellen inzake uitsplitsing per provincie blijkt dat er daarenboven nog 2.131 dossiers in onderzoek waren, wat het totaal zelfstandigen in West-Vlaanderen statistisch deed stellen op 111.794. Tegenover 114.805 zelf-

standigen in 1963 wijst dit op een globale achteruitgang van 3.011 eenheden of — 2,6 %. Voor het Rijk was deze achteruitgang over dezelfde periode 39.654 eenheden of — 4,7 %.

Aantal aangesloten zelfstandigen (Hoofdverzekeringplichtigen, helpers, dossiers in onderzoek) voor West-Vlaanderen en het Rijk, 1963-1967

	W.-Vlaanderen		Het Rijk	
	Abs.	% in meer of min t.o.v. vorig jaar	Abs.	% in meer of min t.o.v. vorig jaar
1963	114.805	(a)	845.973	— 1,05
1964	114.475	— 0,29	829.787	— 1,91
1965	112.108	— 2,07	817.298	— 1,51
1966	111.656	— 0,40	810.130	— 0,88
1967	111.794	+ 0,12	806.319	— 0,47
1963-67	— 3.011	— 2,6	— 39.654	— 4,7

(a) 1962 alleen beschikbaar binnen de oude grenzen.

Op te merken valt dat de achteruitgang voor het Rijk van jaar tot jaar vermindert (van — 1,91 % in 1964 t.o.v.

STUDIEBUREAU

W. LAPERE

Stationsstraat 2, Kortrijk

Tel. (056) 147.95 - 96

Studies voor

- Wegeniswerken**
- Rioleringen**
- Topografie**
- Zuiveringsstations**
- Drinkwatervoorzieningen**
- Draineringen**
- Kunstwerken**

1963 tot $-0,47\%$ in 1967 t.o.v. 1966); hetzelfde fenomeen deed zich ook in West-Vlaanderen voor, waar de vermindering van jaar tot jaar berekend, daalde van $-0,3\%$ in 1964, over -2% in 1965, om slechts $-0,4\%$ te bedragen in 1966; in 1967 tenslotte kwam er een lichte verhoging van $+0,12\%$.

In welke mate deze gegevens erop wijzen dat de zelfstandige arbeid zich momenteel zou weten te handhaven kan moeilijk worden nagegaan, gezien in deze gegevens geen onderscheid wordt gemaakt tussen de full-time zelfstandige activiteit en de nevenbetrekking, die ook onder toepassing valt van de wetgeving op de kinderbijslagen voor zelfstandigen.

BESTRIJDING VAN DE KROTWONINGEN IN WEST-VLAANDEREN

W.E.S.

Op basis van de gegevens, verstrekt door het Ministerie van Volksgezondheid en van het Gezin heeft het Studiebureau van de Westvlaamse Economische Raad een overzicht gemaakt over de strijd tegen de krotwoningen in de provincie West-Vlaanderen.

In de periode 1955-67 werden in West-Vlaanderen in totaal 7.531 sloopingstoelagen verleend voor een gezamenlijk bedrag van ruim 145 miljoen frank. Dit betekent ongeveer 13% van de totale inspanning voor het Rijk.

In het jaar 1967, laatste verslagjaar, werden er 695 sloopingstoelagen verleend in West-Vlaanderen, voor een totaal bedrag van 13,7 miljoen frank of $12,25\%$, respectievelijk $11,27\%$ van de rijksinspanning terzake.

Wat de forfaitair-toegekende verhuizingstoelagen van 2.000 fr. betreft, daarvan werden er van 1955 tot 1967 3.701 in West-Vlaanderen toegekend (14% van het Rijk), terwijl in 1967 alleen 424 toelagen naar West-Vlaanderen gingen (of $14,63\%$ van het Rijk).

Het arrondissement Kortrijk ontving in 1967 het hoogste aantal sloopings- en verhuizingstoelagen (167, resp. 118). Daarop volgden de arrondissementen Brugge (132 sloopings- en 78 verhuizingstoelagen) en Roeselare (124, resp. 80). Inzake sloopingstoelage volgden dan de arrondissementen Tielt (71), Diksmuide (58), Oostende (55), leper (47) en Veurne (41). Voor de verhuizingstoelagen is de volgorde: Tielt (54), Oostende (27), Diksmuide (25), leper (24) en Veurne (18).

RUILVERKADELING IN WEST-VLAANDEREN

K. Decaestecker

Voor het projekt *Gistel - Westkerke - Snaaskerke - Zevekote - Leffinge - Slijpe*, heeft de algemene vergadering

van de betrokken eigenaars, vruchtgebruikers en gebruikers zich op 17-12-'68 uitgesproken, voor de doorvoering van het voorstel tot ruilverkaveling. In dit blok van 1.338 ha. zal de verbetering van de landbouwstructuur vooral gericht zijn op het wegwerken van de gevolgen die verbonden zijn aan de aanleg van de geplande autoweg Jabbeke-Calais. De ontsluiting van de grondstukken welke afgesloten zijn van de openbare weg of het landbouwbedrijf, de regeling van de waterbeheersing en de inrichting van het waterloppennet, evenals de herverkaveling van de versnipperde en onregelmatige percelen en perceelsresten, zullen aldus in één gecombineerde onderneming tot stand komen. Voor een grotere efficiëntie van de gezamenlijke kavelgroepering, wordt in dit nieuw projekt nog eens een gedeelte opgenomen van de vroegere ruilverkaveling *Leffinge-Slijpe-Snaaskerke*, die er aan grenst, en die verschillende jaren vroeger zal klaar komen.

Behalve dit eerste vak van de autosnelweg tussen Westkerke en Slijpe dat ca. 9,5 km lang is, en nu in de bovenvermelde ruilverkaveling Gistel behandeld wordt, zal het aansluitend vak *Slijpe-Mannekensvere* (ca. 4 km) deel uitmaken van de gelijknamige ruilverkaveling (opp. ca. 1.286 ha) waarvoor het voorstel aan de algemene vergadering van de betrokkenen zal voorgesteld worden in het najaar van 1969. Het vak *Veurne-Franse grens* tenslotte van dezelfde autoweg, zal opgenomen worden in de ruilverkaveling *Wulveringem*.

De herstructurering van de vallei van de *Handzamevaart*, bij middel van ruilverkaveling op het grondgebied van *Handzame-Werken-Zarren* (rechttrekking van de rivier, gezondmaking door bemaling van de waterzieke valleigronden, ontsluiting en herverkaveling) werd door de betrokkenen verworpen op de algemene vergadering van 20-12-'68.

In de ruilverkaveling *Wilskerke-Slijpe-Leffinge* (1.087 ha), evenals in deze te *Moere-Gistel-Westkerke* (387 ha), werden de werken voor de sekundaire afwatering en de gedeeltelijke buisdrainering openbaar aanbesteed, voor een gezamenlijk bedrag van 26,03 miljoen F.

In de ruilverkaveling *Bulskamp-Veurne-Adinkerke-Wulveringem-Houtem (V.)* (1.134 ha) werd het pompgemaal voor drooglegging van de Buitenmoeren beëindigd.

De objecten welke ingevolge Besluit van de Minister van Landbouw in onderzoek zijn, en welke aan de algemene vergadering van de betrokkenen zullen voorgelegd worden in 1969, zijn het reeds vermelde *Slijpe - Mannekensvere, Stavele - Krombeke - Oostvleteren* (opp. ca. 1.214 ha), *Oeselgem - St.-Baafs-Vijve - Wakken - St.-Eloois-Vijve - Zulte - Olsene* (ca. 630 ha) en *Tiegem - Kaster - Anzegem - Kerkhove - Waarmaarde* (ca. 872 ha).

Hier ben ik...

Enkele seconden volstonden om mij te vinden onder de tientallen personen, die hier werken... Ik druk op het knopje, ik luister naar de boodschap en ik kan onmiddellijk handelen. Ongelooflijk veel tijd bespaart men met de Philips-personenzoeker.

Even informeren ?

mble *elektro-akoestiek*

Twee Stationsstraat, 80, Brussel 7
Telefoon : 23.00.00 (40 lijnen)

Minister Bertrand op studiebezoek in West-Vlaanderen

Als Minister die ook het toerisme in zijn bevoegdheid heeft, is de Heer Bertrand op maandag 9 december 1968 op bezoek geweest in West-Vlaanderen, waar hij de gast was van Westtoerisme. De Minister wenste kennis te nemen van de plaatselijke desiderata inzake toeristische politiek, terwijl hij tevens een oproep deed opdat hem ruim opgevatte, wetenschappelijk verantwoorde en concrete voorstellen zouden gedaan worden ten einde tot realisaties te komen.

De Heer Minister, vergezeld van zijn Adjunct-Kabinetschef, de Heer Rik Janssens, zomede van de Heren Haulot, Commissaris-Generaal voor Toerisme, Verheyden, Adjunct-Commissaris-Generaal voor Toerisme en Pensaert, Directeur, werd 's morgens op het Provinciaal Hof te Brugge ontvangen door Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, Gouverneur, Provinciaal Gedeputeerde Legein en de leden van de Raad van Beheer van Westtoerisme.

Onmiddellijk werd gestart met een werkvergadering waaraan burgemeesters en schepenen van Brugge, alle kustgemeenten en de toeristische centra van het noorden deelnamen.

De Heer Bertrand gaf een korte uiteenzetting i.v.m. de toeristische politiek. Ik hoop, zo zei hij, er in te slagen door de centrale overheid te Brussel te doen aanvaarden dat het toerisme moet worden aangezien als een zeer belangrijke industrie.

In het kader van de E.E.G. dient een gekoördineerde politiek gevoerd te worden.

Er is ook de explosie van het sociaal toerisme, dat in de nabije toekomst nog veel groter afmetingen zal nemen en waarop wij ons zeer dringend moeten voorbereiden.

De Heer Geysen, Directeur van Westtoerisme, schetste het verloop van het voorbije seizoen en de werking van Westtoerisme. Er wordt een vaste dienst opgericht, er zijn twee belangrijke adviescommissies aan het werk en de Provinciale Raad heeft ook ruimere middelen ter beschikking gesteld.

De Heer Legein, Provinciaal Gedeputeerde, gaf een uitvoerige uiteenzetting van de noden op het stuk van de toeristische infrastructuur in West-Vlaanderen. Zeer scherp onderstreepte hij de nationale en internationale functie van de kust en van West-Vlaanderen op het stuk van toerisme. Hij gaf een opsomming van de belangrijkste noden van West-Vlaanderen op dit gebied, zomede van enkele zeer dringende concrete desiderata.

Tot slot van de voormiddagzitting overhandigde de Heer Minister de eerste gouden medailles van Verdienste voor Toerisme aan Oud-Minister Jan Piers, Burgemeester van Oostende, en aan Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, Gouverneur der Provincie en Voorzitter van Westtoerisme.

In de namiddag bracht het gezelschap, waartoe ook behoorden de Provinciale Gedeputeerden Storme, Gillon, Monballyu en De Fauw, zomede Dr. N. Van Hove, Adjunkt-Directeur van het Westvlaams Economisch Studiebureau, een bezoek aan Ieper waar alle verantwoordelijken voor het toerisme in het zuidwesten van West-Vlaanderen vertegenwoordigd waren.

Zij werden er ontvangen door Burgemeester Dehem en Schepenen Robyn. Als woordvoerder voor gans de streek onderstreepte de Heer Dehem de noodzakelijkheid om alle toeristische mogelijkheden van het gewest maximaal te exploiteren.

Terwijl Ieper aangewezen is op ééndags- en weekendtoerisme, heeft de streek van de Westvlaamse Bergen het vooral voorzien op het sociaal toerisme en op het jeugdtoerisme. Kortrijk anderzijds wenst zijn niet genoegzaam gekend kultureel patrimonium gevrijwaard en ook degelijker geëxploiteerd te zien.

Burgemeester Dehem gaf nog een opsomming van enkele concrete noden en onderstreepte vooral de noodzakelijkheid van de oprichting van een groots recreatiecentrum, dat gans de streek ten goede zou komen. Hij kreeg hierbij de steun van Provinciaal Gedeputeerde Legein, die benadrukte dat dit precies ook de eerste betrachting is van Westtoerisme op het stuk van de infrastructuur. De Minister verzekerde dat hij met grote belangstelling alle concrete initiatieven zal ontvangen.

Tijdens de bespreking hebben ook de Heer J. Hardeman, Secretaris van de V.V.V. 'De Westvlaamse Bergen', en ook andere woordvoerders van de streek, belangstelling gevraagd voor deze hoek van West-Vlaanderen, die nog zeer ruime mogelijkheden biedt op het stuk van het toerisme.

Aanleg nieuwe industriezones Leiedal

Onderhandelingen werden aangevat met het oog op de verwerving van de gronden in de *Industriezone Harelbeke-Kanaal-E3*. De beschikbare oppervlakte van circa 15 ha is ongeveer volledig aan geïnteresseerde bedrijven toegezegd.

In de *industriezone te Vichte* werd met drie eigenaars een verkoopkompromis afgesloten voor een totale oppervlakte van 5,6 ha.

De omschakeling van het *militair domein te Wevelgem* tot burgerlijk vliegveld en industriezone werd verder voorbereid.

Een deel van het militair domein zou door het Provinciaal Bestuur van West-Vlaanderen aangekocht worden en zou als vliegveld bestemd worden, het ander deel zou als gespecialiseerd industrieterrein door Leiedal gevaloriseerd worden.

Werkgevers en kaderleden uit Wallonië bezoeken West-Vlaanderen

Op initiatief van het Verbond van Katholieke Werkgevers en van de Westvlaamse Economische Raad bezochten op 11 maart een dertigtal kristelijke werkgevers en kaderleden van de A.D.I.C. de provincie West-Vlaanderen. Dit bezoek ging door in het kader van de Waals-Vlaamse kontakten in de schoot van het Nationaal Verbond van de Kristelijke Werkgevers. De bezoekers hadden vooral interesse voor de mogelijkheden van de haven te Zeebrugge die ook voor de Waalse economie van bijzonder belang is. Tevens ging de belangstelling naar de problemen van de Westhoek, en de vestigingsmogelijkheden in dit ontwikkelingsgewest.

Om 10.45 uur werden de bezoekers in het Provinciaal Hof ontvangen door Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, Gouverneur van de provincie West-Vlaanderen. Hierbij werd door Dr. N. Vanhove, adjunct-direkteur van het Westvlaams Economisch Studiebureau, een inleiding gehouden over 'West-Vlaanderen, economisch drieluk'.

Na deze uiteenzetting volgde een ontvangst door de Bestendige Deputatie van West-Vlaanderen waarna een rondrit gemaakt werd in het Brugs industriegebied.

Tijdens de lunch sprak de heer F. Traen, schepen van de stad Brugge en beheerder van de M.B.Z.I., over de uitbouw en de ontwikkelingsmogelijkheden van de haven van Zeebrugge, waarna een bezoek gebracht werd aan deze haven.

In de namiddag werd verder de luchthaven van Oostende-Middelkerke bezocht. Hier heeft de heer Van De Voorde, luchthavencommandant, een overzicht gegeven van de trafieken op deze luchthaven die, inzake passagiersvervoer, de tweede belangrijkste is van ons land.

Nadien werden te Veurne de n.v. La Vesdre en te Diksmuide de n.v. Louis Claeys bezocht.

Dr. O. Vanneste, Directeur W.E.R.-W.E.S., Laureaat van de prijs Pro Civitate, Recht en Economie

Op vrijdag 24 januari 1969 had te Brussel de plechtige uitreiking plaats van de prijzen Pro Civitate 1968.

De prijs voor Recht en Economie werd toegekend aan Dr. Econ. O. Vanneste, Directeur Westvlaamse Economische Raad en Studiebureau, docent Katholieke Universiteit Leuven, voor zijn werk 'Het groeipoolconcept en de regionaal-economische politiek'.

In een toespraak belichtte de Heer Marcel Van Audenhove, Directeur-Beheerder van het Gemeentekrediet van België en Voorzitter van het Centrum Pro Civitate, de beslissing als volgt: 'Twee werken werden ingediend voor de prijs Pro Civitate Recht en Economie die, ik herinner eraan, tweejaarlijks is en dit jaar voorbehouden aan werken opgesteld in het Nederlands. De jury had, in

toepassing van art. 6 van het reglement, bovendien twee andere publikaties opgemerkt. Na beraadslaging besliste de jury de prijs Recht en Economie 1968 toe te kennen aan de Heer Olivier Vanneste voor zijn boek: 'Het groeipoolconcept en de regionaal-economische politiek — Toepassing op de Westvlaamse economie'. De Heer Vanneste geeft in het eerste gedeelte van zijn werk op een zeer wetenschappelijke wijze een studie van de economische theorie van de groeipool zoals dit werd uiteengezet door François Perroux; het tweede gedeelte, dat ook het belangrijkste is, geeft een toepassing van die theorie op de provincie West-Vlaanderen. Hoewel de lokale, regionale besturen en organismen zelf niet direkt bij de studie betrokken zijn, bieden de konklusies toch waardevolle vingerwijzingen voor het beleid dat deze autoriteiten in de toekomst zouden dienen te voeren bij het nemen van initiatieven inzake het aantrekken van nieuwe industrieën op hun grondgebied of bij het kiezen van motorische elementen voor het stimuleren van de economische expansie.

Het werk van de Heer Vanneste heeft de grote verdienste een methode op te bouwen die kan toegepast worden op alle streken van het land, zodat zijn werk voor de provincie waar de methode nu werd uitgewerkt, en tevens voor de andere streken, als een belangrijk basiswerk kan worden beschouwd. Het werk zal ten andere dit jaar nog worden gepubliceerd in de Engelse taal en zal aldus een ruimer internationaal publiek kunnen bereiken.

Bij de materiële voorbereiding van dit werk — waarmee de auteur promoveerde tot Doctor in de Economische Wetenschappen — kon de auteur beroep doen op sommige medewerkers van het Westvlaams Economisch Studiebureau en Westvlaamse Economische Raad, organen waarvan de auteur in 1954 medestichter was en waarvan hij, sedert 1957, de directie waarneemt. De Heer O. Vanneste is op het gebied van de regionaal-economische politiek zeker geen onbekende personaliteit: hij publiceerde talrijke studies over Westvlaamse streken, zodat hij als de specialist van de Westvlaamse streekeconomie kan worden beschouwd'.

Nieuwe kantoorgebouwen

Bij de Tréfileries Leon Bekaert p.v.b.a. te Zwevegem werden eind 1968 de nieuwe kantoren in gebruik genomen, die begin augustus 1967 werden begonnen. Het geheel beslaat ongeveer 3 ha, kantoorgebouwen, parkings en groene zones inbegrepen.

De grondoppervlakte van het gebouw zelf beslaat 2.200 m² terwijl de burelen zich uitstrekken over twee niveau's. De tweede verdieping is opgevat als één ruimte (54 m x 43 m) zonder wanden, wat een rationele lay-out mogelijk maakt. De brandbeveiliging werd optimaal uitgewerkt.

De Maatschappij die U en UW
STREEK best kent en zich dan ook
het best aanpast aan UW VERZE-
KERINGSPROBLEMEN van

BRAND

LEVEN

ONGEVALLEN

Zetel en Burelen :

KORTRIJK

Lange Steenstraat 20 (Huyze Ghellinck)

Lekkerbeetstraat 3

Telefoon : (056) 116.91 (6 lijnen)

Bijhuis :

BRUGGE

Garenmarkt 6

Telefoon : (050) 324.40

Algemeen Agenten te
Antwerpen en Brussel

Inspecties over het ganse Vlaamse land

*Sportiever
dan heel wat sportwagens
Met meer comfort
dan veel limousines
De Mercedes-Benz 280 SL.*

UW GOEDE ISTER

MERCEDES-BENZ

N.V. I.M.A. FABRIEKEN TE MECHELEN

Dokumentatie en proefritten :

- Uw MERCEDES-BENZ concessionaris
- Informatiecentrum « IMA » - Keizerinnelaan 1,
Brussel 1 - Tel. (02) 11.94.20

Ets. VAN BIERVLIET Gebr., p.v.b.a.
SCHEEPSDALELAAN 8, BRUGGE
Tel. (050) 345.45

Rekord

Begin februari is te Zeebrugge het Zweedse stoomschip *Jacob Malmros*, 60.555 bruto registerton, binnengelopen. Naar inhoud gemeten, was dit het grootste vaartuig dat ooit in een Belgische haven afmeerde. Het is een zgn. OBO-schip, geschikt voor het vervoer van olie, stortlading en erts, oil-bulk-ore. De *Jacob Malmros* heeft een draagvermogen van meer dan 108.000 (gewicht) ton en is, zo gezien, net iets kleiner dan de eveneens Zweedse *Kungaland* die reeds enkele malen Zeebrugge bezocht. *Jacob Malmros* en *Kungaland* brachten er ruwe petroleum voor Texaco.

Folder Westtoerisme

Door Westtoerisme werd juist vóór het einde van het jaar een nieuwe folder van de feestelijkheden aan onze kust aan de pers voorgesteld. De bedoeling van deze folder was het buitenland (Groot-Brittannië en onze buurlanden) op het ogenblik van de keuze van de vakantiebestemming, een zo volledig mogelijk overzicht te geven van wat in West-Vlaanderen op het boven-lokaal plan te verwachten valt inzake feestelijkheden.

Leiedal: Aanleg van woonzones

De aanleg van woonzones in zeven gemeenten werd verder voorbereid. In de woonzone Zwingel te Belleghem werd de grondverwerving voortgezet en werd er met de pachters een regeling getroffen. De uitrustingswerken in de woonzone Stedestraat, te Zwevegem, ten bedrage van 7 miljoen F, werden op 23 december 1968 aanbesteed.

De aanbesteding van de uitrusting in de zone Peperstraat te Gullegem werd op 27 februari 1969 aanbesteed. De werken zullen circa 27 miljoen F belopen. Er werd tevens een definitief akkoord bereikt voor samenwerking met de plaatselijke bouwmaatschappij.

Een derde aanbesteding ging door op 17 februari 1969 nl. voor de uitrustingswerken in de zone Kapelstraat te Moorsele, voor een bedrag van ongeveer 5 miljoen F. In de woonzone 't Koeksken te Bavikhove werd met de eigenaar een kompromis afgesloten voor de aankoop van ongeveer 9 ha.

Een schattingsverslag werd opgemaakt met het oog op de verwerving van 9 ha te Hulste en 9,5 ha te Lendeledede voor de aanleg van een woonzone.

Voor de financiering van deze groeiende activiteiten besliste de Raad van Beheer de kredietopening voor aanleg van woonzones met 50 miljoen F te verhogen.

N.V. LITHOBETON

V a a r t d i j k 1 0 1

S N A A S K E R K E

Tel. 059/280.81

Palen voor verlichting

Palen voor drijfkrachtvervoer

Buizen in gewapend of ongewapend beton

Producten voor wegenis

Prefab-garages Kesting

Damplanken en heipalen

Vestigingen in industriezones van Leiedal

In de *industriezone te Heule-Kuurne* werd in de maanden november-december en januari 1969 door 8 bedrijven grond aangekocht :

firma Courcelles en Zonen, textielbedrijf, thans gevestigd te Kortrijk : 22 a 96 ca

firme W. Florin, houthandel, thans gevestigd te Kuurne : 1 ha 24 a 97 ca

p.v.b.a. Bultiaux, electro-groothandel, thans gevestigd te Kortrijk : 47 a 50 ca

p.v.b.a. Novy, metaalkonstruktiebedrijf, thans gevestigd te Kortrijk : 4 ha 20 a 26 ca

p.v.b.a. L. Verwee, houthandel, thans gevestigd te Kortrijk : 1 ha 89 a 96 ca

p.v.b.a. Medal : 57 a 34 ca voor uitbreiding van het bestaande meubelbedrijf

n.v. Vlaamse Tapijtweverij, 2 ha 72 a 93 ca voor uitbreiding van het bestaande bedrijf

p.v.b.a. Saey, 50 a 16 ca voor uitbreiding van de bestaande metaalgroothandel.

In totaal werden dus 11 ha en 86 a 08 ca aangekocht.

In de *industriezone te Gullegem-Moorsele* werd door 4 bedrijven in totaal 2 ha 11 a 57 ca aangekocht :

firma Rubex, bedrijf voor rubberbewerking, thans gevestigd te Wevelgem : 65 a 80 ca

firma Vandenbulcke, weverij, thans gevestigd te Heule : 68 a 28 ca

firma Botex, bedrijf voor lompverwerking, thans gevestigd te Kuurne : 33 a 62 ca.

n.v. Tavelmo, 43 a 87 ca voor uitbreiding van de bestaande weverij.

Verder deed Leiedal in de industriezone Heule-Kuurne en Gullegem-Moorsele vaste toezeggingen aan een aantal bedrijven voor een gezamenlijke oppervlakte van 16,5 ha.

Ekonomische expansie

Luidens een mededeling van Prof. Dr. A.J. Vlerick, Minister-Staatssecretaris voor Streekeconomie, werden er in het tweede semester 1968 in West-Vlaanderen 53 aanvragen voor rentebonificatie of premies met een gunstige beslissing afgesloten (t.o.v. 188 voor het Rijk). De investeringen bekwamen een tussenkomst van de overheid van 1,5 mln F voor West-Vlaanderen tegenover 13,4 mln F voor het Rijk.

Het aantal aan te werven personen bedraagt 1.289 t.o.v. 9.338 voor het Rijk. De staatstussenkomst per persoon bedraagt 96.000 fr. in West-Vlaanderen, t.o.v. 102.000 fr. voor het Rijk, 208.000 fr. voor Antwerpen, 98.000 fr. voor Oost-Vlaanderen, 50.000 fr. voor Limburg, en 44.000 fr. voor Vlaams-Brabant.

A1-Ingenieursscholen

In het kader van de verweerbeweging van de A1-Technische Scholen bij een nakende hervorming, werden door de twee grootste instituten voor technische ingenieurs in West-Vlaanderen enkele gegevens over hun betekenis opgesteld.

Het Hoger Technisch Instituut te Oostende, dat met zijn ongeveer 540 leerlingen het grootste instituut in West-Vlaanderen is, telt een korps van 63 personen, directie, administratie, professoren, lesgevers en werkleiders. Het bestaat 40 jaar en leverde reeds circa 1.500 diploma's van Technisch Ingenieur af.

Het Provinciaal Technisch Instituut te Kortrijk, met 152 studenten de tweede belangrijkste school voor Technische Ingenieurs in de provincie, telt 34 personeelsleden, directie- en onderwijzend personeel. Van de laatsten zijn er 11 belast met een uitsluitende functie en 23 bekleden een part-time betrekking. Het instituut beschikt over drie specialisaties : de elektro-techniek, met opties nijverheidselektriciteit en elektronika, openbare werken (bouwkunde) en nijverheidsscheikunde.

Plannen van aanleg van Leiedal

Door de urbanistische dienst werd veel tijd en aandacht besteed aan de herziening van vroeger goedgekeurde bijzondere plannen van aanleg. De procedure om tot goedkeuring of herziening van BPA te komen is reeds zo ingewikkeld en langdurig dat meestal de tijd niet genomen kan worden om de ontwerpen grondig in te studeren. Tijdverlies komt onder meer voort uit het verschil in stedenbouwkundige visie van de diverse betrokken instanties : gemeentebesturen, bouwmaatschappijen, private verkavelaars, provinciale en centrale diensten van Stedenbouw en andere te raadplegen centrale besturen.

Een regelmatig overleg tussen deze verschillende instanties is een eerste stap tot het vereenvoudigen van de goedkeuringsprocedure. In dit licht wordt door Leiedal een tweemaandelijks overleg georganiseerd waarop alle besturen die inspraak hebben bij het goedkeuren van de BPA uitgenodigd worden. De eerste vergadering ging door op 8 januari 1969.

In de periode december 1968 — februari 1969 werd er gewerkt aan het opmaken of wijzigen van 26 bijzondere Plannen van Aanleg voor de gemeenten Aalbeke, Bavikhove, Bellegem, Bissegem, Deerlijk, Gullegem, Heule, Kuurne, Lauwe, Lendeledede, Marke, Moorsele, Rekkem, Vichte, Wevelgem en Zwevegem.

Daarnaast werden met verschillende gemeentebesturen besprekingen gevoerd over de algemene uitbouw van de gemeenten en werden talrijke technische adviezen verstrekt over stedenbouwkundige problemen, verkavelingsvergunningen, bouwvergunningen enz.

Zeebrugge Shipping & Bunkering Company N.V.

ZEEBRUGGE - MOLE

Koninklijk Vice-Consulaat van Noorwegen

OLIE- & KOOL BUNKERING

LADEN LOSSEN STUWEN METEN TELLEN

INTERNATIONALE VERZENDINGEN

TOLDEKLARANTEN

SCHEEPVAARTAGENTEN EN -MAKELAARS TE ZEEBRUGGE, BRUGGE, OOSTENDE

west-vlaanderen werkt

Veiligheid, gezondheid, verfraaiing werkplaatsen

Het Provinciaal Comité van West-Vlaanderen voor de Bevordering van de Arbeid, onder voorzitterschap van Ridder P. van Outryve d'Ydewalle, Gouverneur van de Provincie West-Vlaanderen, heeft in 1968 zijn propaganda-aktie voortgezet door o.m. een bijzondere actie te organiseren, ter bekroning van ondernemingen die op gebied van veiligheid, gezondheid en verfraaiing van het werkmilieu een bijzondere krachtinspanning gedaan hebben.

Sedert 1950, het jaar waarin dit aktiepunt voor het eerst werd georganiseerd, werden vele ondernemingen uit de Provincie West-Vlaanderen bekroond en werd aan deze inrichtingen een kunstdiploma of ereplakiet verleend ten blijke van de geleverde prestatie.

Dit jaar werden tien ondernemingen bekroond :

Met grote lof :

- Franco-Belge N.V., Brugge.
- Groeninghe Verfier N.V., Harelbeke.
- Kortrijkse Katoenspinnerij N.V., Kortrijk.
- Verenigde Energiebedrijven van het Scheldeland N.V., (EBES), Bredene.

Met lof :

- Gebroeders Delhaize en Cie-De Leeuw N.V., Gentsteenweg te Kortrijk.
- Neon Elite P.V.B.A., Pittem.
- Verbeke-Loys P.V.B.A., St.-Andries.

Met waardering :

- Gebroeders Delhaize en Cie-De Leeuw N.V., Pater Beckstraat te Kortrijk.
- Kling N.V., Wervik.
- Oda P.V.B.A., Torhout.

Nieuw bedrijfsgebouw te Diksmuide

Het konfektiebedrijf Monalux dat sinds september 1961 op de Vismarkt te Diksmuide gevestigd was heeft deze voorlopige verblijfplaats verlaten voor een nieuw atelier langs de Esenweg in dezelfde stad. Op 1 februari II. had de plechtige opening van dit modern atelier plaats in aanwezigheid van de personaliteiten van de stad en een vertegenwoordiger van de W.E.R. De tewerkstelling belooft thans ongeveer 30 werknemers en zal tot 80 opgevoerd worden.

VÓÓR U INVESTEERT

raadpleeg

de Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid

Aankoop, oprichting of modernisering van nijverheids- en handelsgebouwen - Aankoop van materieel - Duurzame uitbreiding van het bedrijfskapitaal.

Kredieten op lange en halflange termijn, subsidiair op korte termijn.

REGIONALE ZETELS

- ANTWERPEN - Frankrijklei 166 - Tel. 03/33.42.35
Zitdag te Geel
- BRUGGE - St.-Janstraat 11 - Tel. 050/351.33
- GENT - Geeraard de Duivelstraat 3 - Tel. 09/25.51.95
Zitdag te Kortrijk
- HASSELT - Ridderstraat 48 - Tel. 011/279.51
- ST.-NIKLAAS-WAAS - Prins Albertstraat 39 -
Tel. 03/76.34.05

Maatschappelijke Zetel : Waterloolaan 16, Brussel 1 - Tel. 02/13.62.80

W.I.T.A.B.

De benaming, waaronder de Interkommunale vereniging W.I.T.A.B. werd opgericht, laat veronderstellen dat het advies en de bijstand, die aan de gemeente-vennoten verleend wordt, zich beperkt tot het louter technische vlak. Nochtans is het zo dat evenzeer op het administratieve vlak de Interkommunale zich inspant om de aangesloten gemeenten in de mate van het mogelijke te helpen bij de meest uiteenlopende zaken met betrekking tot de algemene aanleg en uitbouw van de gemeente.

Op het administratieve vlak gaf W.I.T.A.B. advies inzake de procedure tot het opmaken van B.P.A.'s en onteigeningsplannen, o.a. op basis van een goedgekeurd A.P.A.; de procedure in geval van gerechtelijke onteigening; de aanstelling van een gemeentelijk urbanist; het regime van autosnelwegen; het kampeerreglement zoals het door het bevoegd Ministerie wordt uitgewerkt; het verlenen van verkavelingsvergunningen met hun voorwaarden; het opmaken van verkoopakten voor verkoop van gemeentelijke gronden.

Tevens verleent de W.I.T.A.B. haar bijstand door de afwikkeling van de administratieve procedure voor goedkeuring van de gemeentelijke bundels bij de bevoegde overheden te volgen.

Op het technisch vlak is de Interkommunale in vele gevallen initiatiefnemer om een coördinatievergadering te beleggen waarop alle instanties, die bij een bepaald gemeentelijk project betrokken zijn, uitgenodigd worden. Voorbeelden daarvan zijn: de aanleg van een sportcentrum, het ontwerpen van een B.P.A., het opmaken van een algemeen rioleringsplan, de structurering van het gemeentelijk wegennet; de zuivering van de afvalwaters. Aan de gemeenten wordt in bepaalde gevallen advies verleend nopens bouw- of verkavelingsaanvragen, de lokalisatie van een industrieterrein, de inplanting van openbare gebouwen (gemeentehuis, school, enz.). Deze opsomming bij wijze van voorbeeld geeft alleszins een overzicht van de zeer gedifferentieerde materie, waar de W.I.T.A.B. ten dienste staat van de gemeentebesturen.

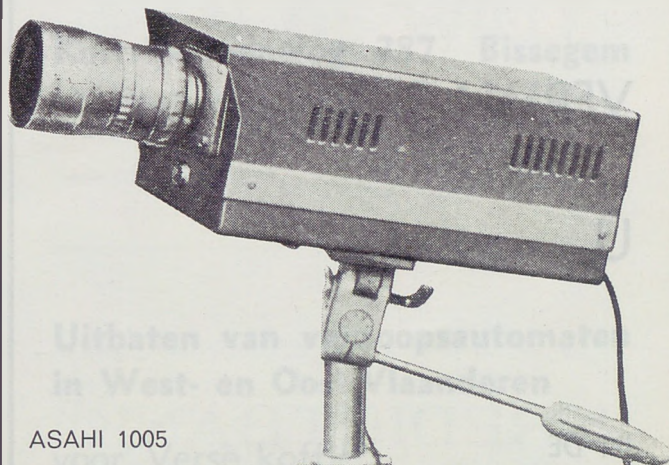
Shoerama 1969

Van 29 tot en met 31 maart ging te Izegem opnieuw de Shoerama door.

Izegem telt ongeveer 25 % van de tewerkgestelden in de schoennijverheid in ons land (3.428 op 13.810 in 1966) en dit in ongeveer 16 % van de Belgische schoenfabrieken. De vrouwelijke arbeidskrachten van Izegem kan men voor ongeveer 80 % in de schoennijverheid terugvinden. Eén derde van de Belgische produktie wordt te Izegem vervaardigd.

Shoerama 1969 werd geopend door Professor Dr. A. Vlerick, Minister-Staatssecretaris voor Streekeconomie.

WAT UW DERDE OOG ZAL ZIEN ZULLEN DE TWEE ANDERE NOOIT GELOVEN . . .

ASAHI 1005

T.V. in gesloten kring is goedkoper dan U denkt en soms de enige oplossing van Uw problemen, zoals bij

- planning
- fabrikatie
- manipulatie
- parking
- verkeer
- publiciteit
- banken
- onderwijs
- appartementingangen
- wachtzalen enz.

Voor inlichtingen :

E.S.A. n.v.

**Wandelaarstraat 1,
ZEEBRUGGE**

Tel.: 050/547.55-56

EEN

VRIEND

VERWACHT

U

IN DE

BANK VAN BRUSSEL

Meer dan 800 agentschappen

Dienstverlening

Uit een parlementaire vraag blijkt dat de dienstverstrekingen inzake loketuren en loketverrichtingen bij de posteries voor West-Vlaanderen (genoemd gewest Brugge) en voor het Rijk er in 1967 als volgt uitzagen :

	West-Vlaanderen	Het Rijk
Loketuren (x 1.000)	379	4.375
Loketverrichtingen (x 1.000)	9.935	113.424
Gemiddeld aantal verrichtingen/uur	26,17	25,92
Uren binnendienst (x 1.000)	659	7.528
Prestaties in binnendienst (x 1.000)	9.515	96.749
Gemiddeld aantal verrichtingen/uur	14,44	12,85
Verhandelde sommen (mld fr.)	132,6	971,3

Gewone postkantoren

Uit het Jaarverslag 1967 van de Post werd het aantal postkantoren als volgt weerhouden :

	West-Vlaanderen	Het Rijk
Ontvangerijen	85	798
Bijkantoren	20	139
Onderontvangerijen	71	663
Overdraagkantoren	5	132
Agentschappen	9	56
Sorteerkantoren	3	15
Halten	44	442
Hulpkantoren	96	712

Belangstellenden kunnen voor de vergelijking met vroegere jaren teruggrijpen naar het artikel van de Heer De-poorter over 'De Posteries in West-Vlaanderen' (West-Vlaanderen Werkt 3/1966, blz. 87 e.v.).

Amerikareis voor kleine en middelgrote bedrijven

Van 30 april tot 15 mei a.s. wordt een Amerikareis georganiseerd door het Antwerps en het Westvlaams Productiviteitscentrum. Deze reis wil de mogelijkheden onderstrepen die er voor de kleine en middelgrote bedrijven blijven bestaan op een enorme markt zoals de Amerikaanse; de geleide bezoeken zijn er op gericht om voor alles contact op te nemen met zeer goed funktionerende Amerikaanse middelgrote bedrijven.

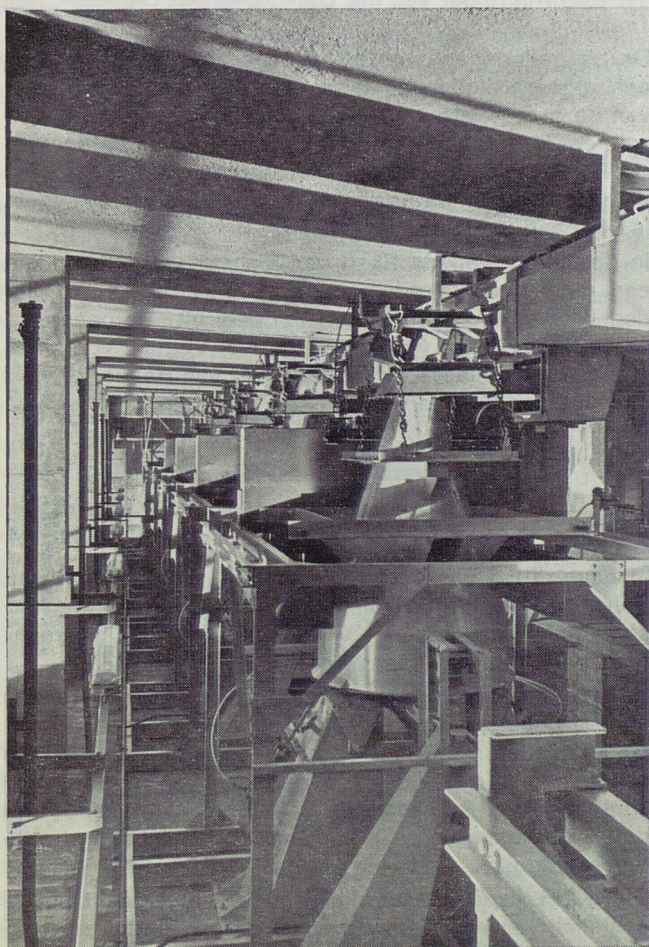
Glaverbel-Zeebrugge

Einde 1969 werd te Zeebrugge bij de N.V. Glaverbel een tweede produktie-oven aangestoken. Deze oven is een herbouwde oven, die in 1965 wegens economische redenen werd stilgelegd. Hij werd nu uitgerust met 10 trek-machines t.o.v. 8 vroeger. In totaal beschikt Glaverbel nu te Zeebrugge over een produktiekapaciteit van meer dan 125.000 m² glas per 24 uur, te verdelen over de 18 machines van de twee ovens.

De inwerkingstelling van de tweede oven heeft een aanwerving van 300 personen noodzakelijk gemaakt, wat de tewerkstelling op ongeveer 1.300 brengt. De produktie bestaat uit vlak glas tot 16 mm dikte; 80 % wordt geëxporteerd.

De gemiddelde levensduur van een oven bedraagt thans zes jaar t.o.v. drie à vier jaar vroeger.

De ovens werden toegerust met een nieuwe automatische mengkamer (zie foto) en met bijhorende silos voor grondstoffen.

D. V. C.

DELPUTTE VENDING COMPANY

Kortrijksteenweg 287, Bissegem

Tel. (056) 110.53

Uitbaten van verkoopsautomaten in West- en Oost-Vlaanderen

voor Verse koffie

Chocolademelk

Limonaden

Chocolade

Patisserieën

Sandwichen

Sigaretten

Koude en warme maaltijden

Onze toestellen worden
noch verhuurd, noch verkocht.

SPAREN IS GOED

Combi-Sparen

bij de

KREDIETBANK

is

3 X BETER !

Wijzigingen bij Westtoerisme Provinciaal Gedeputeerde A. Legein voorzitter

Tijdens de algemene vergadering van Westtoerisme werd de heer A. Legein, lid van de Bestendige Deputatie, die ook het toerisme in zijn bevoegdheid heeft, tot voorzitter verkozen. Dit gebeurde op uitdrukkelijk verzoek van de Heer Gouverneur, die algemeen voorzitter blijft van de Provinciale Westvlaamse Vereniging voor Toerisme, welke door wijzigingen aan de statuten een vernieuwde en aangepaste structuur kreeg.

Verkozen werden : de heren Traen en Robyn (als vertegenwoordigers van de kunststeden), de heren Felix en Laridon (als vertegenwoordigers van de middenkust), de heren de Gheldere en Van Parys (als vertegenwoordigers van de Oostkust), de heren Gheeraert en Van Buggenhout (als vertegenwoordigers van de Westkust) en de heren De Sagher en Hardeman (als vertegenwoordigers van het Ieperse en het Kortrijkse).

De heer Vitse is ook lid van de Raad van Beheer als vertegenwoordiger van het Commissariaat-Generaal voor Toerisme.

De vergaderingen worden eveneens bijgewoond door een afgevaardigde van ieder der vier politieke fracties van de provinciale raad (de heren Dehouck, Isaac, Bossuyt en Zwaenepoel) en door de directeur en de secretaris van Westtoerisme. De afgevaardigde van de Bestendige Deputatie in de Raad van Beheer, de heer A. Legein, is voortaan voorzitter.

In de schoot van de Raad van Beheer werd thans ook een directiecomité opgericht dat belast wordt met het dagelijks bestuur. Hiervan maken deel uit : de heer Gouverneur, algemeen voorzitter; de heer Legein, voorzitter; de heer de Gheldere, lid van de Raad van Beheer en penningmeester; de heer Geysen, Directeur en de heer Verhaegen, Secretaris.

W.E.R. wenst verdere spreiding van kandidaturen universitair onderwijs

In haar zitting van 20 februari 1969 heeft de Raad van Beheer van de Westvlaamse Economische Raad een bespreking gewijd aan het vraagstuk van het universitair onderwijs in West-Vlaanderen.

Na studie van de bekomen resultaten te Kortrijk, namelijk hogere deelname van de totale bevolking en van de arbeiderskinderen in het bijzonder aan het universitair onderwijs, is de W.E.R. voorstander van een verdere spreiding van kandidaturen van universitair onderwijs door toevoeging van alle kandidaturen met hoge studentenbezetting.

De W.E.R. heeft de betrokken ministers verzocht bij het opstellen van een nieuwe wet op de universitaire expansie met zijn desiderata rekening te houden.

W.I.H.

Op 31-12-1968 was de Interkommunale vereniging W.I.H. eigenares van 190 ha 99 a 76 ca grond verspreid over 25 gemeenten in de provincie. In 22 andere gemeenten zijn nog aankopen voorzien.

Uitrustingswerken zijn aan gang te Geluwe, Brugge en Oostkamp. Gedurende de eerstkomende maanden worden de werken aangevat te Roeselare, Menen, Waregem, Veurne, Lissewege, Heist, Sint-Eloois-Winkel en Aartrijke. Hierdoor zullen ongeveer 68 ha 91 a 55 ca grond gevaloriseerd worden.

Gedurende 1968 werden 78 percelen bouwgrond verkocht met een gezamenlijke oppervlakte van 2 ha 20 a 52 ca 67 dm². Tevens werd 19 ha 11 a 30 ca grond verkocht om reden van openbaar nut (sportterrein, enz.).

Te Veurne werden 23 woningen opgericht terwijl te Lo en te Heist respectievelijk 10 en 31 woningen op werf staan. Ook te Lissewege zijn plannen ontworpen voor het bouwen van 21 huizen.

Naast de verwerving die ook nu nog met alle aandacht wordt gevolgd, is de periode der realisaties aangebroken. De talrijke projecten, gepland of reeds in uitvoering, vormen hieromtrent het mooiste bewijs.

Algemene Vergadering W.E.R.

De Algemene Vergadering van de W.E.R. had op 15 maart jl. te Brugge plaats, onder een zeer ruime belangstelling. Prof. Dr. A. Vlerick, Minister-Staatssecretaris voor Streekeconomie, belichtte de rol van de regionale organen in de economische expansie.

Dr. O. Vanneste, Directeur W.E.R.-W.E.S. wees op de merkbare verbetering die in het tweede halfjaar van 1968 in West-Vlaanderen optrad. De werkloosheid en de grensarbeid verminderden. De toename van de goederen- en vervoerstrafiek te Zeebrugge was zeer hoopgevend voor West-Vlaanderen. De Westhoek wacht echter op een blijvende industrialisatie, terwijl het toerisme in 1968 iets minder gunstig was.

In de voorafgaande Algemene Statutaire Vergadering van de W.E.R. werd de Heer H. Smisjaert, gewezen voorzitter Raad van Beheer, aangesteld tot ere-voorzitter van de Raad van Beheer.

Vlascolloquium te Brugge

Vlasonderzoekers uit Frankrijk, Nederland, Noord-Ierland en België kwamen van 17 tot 19 februari te Brugge bijeen. De navorsingen werden besproken en de bekomen resultaten toegelicht. De bijzondere belangstelling ging uit naar nieuwe aanwervingsmogelijkheden van vlasvezels en het toepassen van nieuwe veredelings technieken op vlasweefsels.

N.V. GIETERIJEN EN WERKHUIZEN

MICHEL VAN DE WIELE

MARKE (Kortrijk)

Tel : 056/203.11 - 12

Telex : 017.321

ROEDENTAPIJTGETOUWEN van 0 m 50 tot
5 m 50 breedte

DUBBELSTUKTAPIJTGETOUWEN enkelspoelig

DUBBELSTUKTAPIJTGETOUWEN dubbelspoelig

EFFEN FLUWHEELGETOUWEN dubbelspoelig

JACQUARD FLUWHEELGETOUWEN enkel- of
dubbelspoelig

EPINGLEGETOUWEN

met enkele roedenbeweging

met dubbele roedenbeweging

met combinatie wisselbakken

JUTEGETOUWEN voor onderweefsel tufted
tapijten

N.V. Westvlaamsche Betonwerkerij

69, ST.-PIETERSKAAI
BRUGGE
Tel. : 150.71 - 150.72

BETONPRODUKTEN VOOR

Bouw & Wegeniswerken

REIZEN WASTEELS

p.v.b.a.

50 BURELEN VERSPREID OVER GANS EUROPA

Hoofdburelen voor beide Vlaanderen :

G. LENOIR

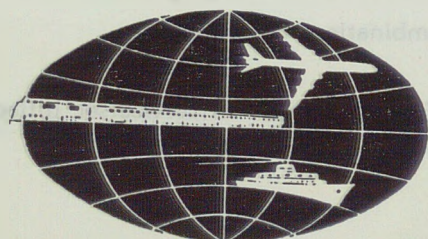
OOSTSTRAAT 29, ROESELARE

Tel. (051) 216.72 (4 l.)

ST.-JACOBSTRAAT 22, BRUGGE

Tel. (050) 365.31 (2 l.)

SNELLE EN UITERST STIPTE BEDIENING VOOR
ALLE ZAKENREIZEN VAN ONZE KLANTEN

Werkgroep havenindustrialisatie Westerschelde-gebied

Op 13 februari jl. ging te Breda een werkvergadering door in verband met de verdere economische ontwikkeling van het Westerschelde-gebied.

Aan deze vergadering, waar de W.E.R. eveneens op tegenwoordig was, werd deelgenomen door afgevaardigden van de Kamer van Koophandel van Antwerpen, de Kamer van Koophandel voor Westelijk Noord-Brabant, de Afdeling Antwerpen van het V.E.V., de Economische Raad voor Oost-Vlaanderen, het Economisch-Technologisch Instituut voor Zeeland, de Kamer van Koophandel van Rotterdam en het Studiecentrum voor de Expansie van Antwerpen.

Gedurende deze vergadering werd in eerste instantie gewezen op de industrialisatie van de zeehavens en de eruit voortvloeiende vraag in de optiek 1980 naar zeehavenindustrieterreinen.

Tevens werd uitgewijd over de bestaande plannen tot uitbreiding van de havens en in het bijzonder van de haventerreinen. Ook werd de algemene infrastructurale uitrusting van het gebied bekeken. Hierbij werd vooral aandacht besteed aan de 'inland'-industrieterreinen, de weg-, spoor- en binnenwaterverbindingen.

Tevens was het de bedoeling in de vergadering de volledige integratie te bestuderen van het economische leven binnen dit gebied.

Het ligt in de bedoeling van de werkgroep een uitgebreid rapport te maken over de resultaten van haar werkzaamheden met een bijhorend memorandum aan de Overheid.

Lezingen B.R.T.-West-Vlaanderen

Ir L. Bockstaele, directeur van het Provinciaal Centrum voor Nijverheidsteelten te Rumbeke, hield lezingen voor de gewestelijke zender West-Vlaanderen van de B.R.T. op :

- 4-2 : De champignonteelt in West-Vlaanderen
- 11-2 : Door specialisatie naar grote landbouwbedrijven in West-Vlaanderen
- 18-2 : De afzet van vollegrondsgroenten
- 25-2 : Nieuwe afzetmogelijkheden voor vlas.

Veiligheidsomsluitingen

Door La Brugeoise et Nivelles n.v. uit St.-Michiels worden voor de kerncentrale te Doel de twee veiligheidsomsluitingen gebouwd; deze omsluitingen vormen een bescherming rond de reactor-primaire kring. Het betreft een metalen sfeer van 46 meter diameter; de ter plaatse aan elkaar te lassen stalen segmenten rusten op een betonnen onderbouw en zij hebben een dikte van 24 tot 28 mm. De sferen dienen een hoge graad van nauwkeurigheid te bezitten.

Voorlichtingsbrochures

De W.E.R. ontving de 'Wegwijzer voor gemeentelijke diensten, instellingen en verenigingen' van de stad Izegem, aan de bevolking van Izegem aangeboden op 31-12-1968 door het gemeentebestuur. Deze zeer technisch-opgestelde brochure geeft een uitstekend beeld van het georganiseerd leven in deze stad.

De stad Harelbeke is reeds aan het zesde nummer van zijn uitgave 'Info', voorlichtingsblad voor zijn inwoners. De lay-out van deze publikatie en de variatie van de bijdragen kan geprezen worden.

Nieuw textielbedrijf te Diksmuide

Op het industrieterrein te Diksmuide, waar de wet van 14 juli 1966 van toepassing is, wordt de inplanting voorzien van een nieuwe spinnerij van syntetische garens voor tufted tapijten. Het betreft garens die pas in 1966-67 voor het eerst werden geproduceerd in Europa. De vestiging van dit nieuwe bedrijf is dan ook, wegens de bijzondere aanbreng van know how, een reële versterking voor de Westvlaamse textielbedrijvigheid.

Sinds een viertal maanden onderhandelt de Westvlaamse Economische Raad met de initiatiefnemers voor deze vestiging in de Westhoek.

Te Diksmuide wordt in dit bedrijf, dat nog dit jaar van start gaat, een aangroei verwacht van ca. 120 arbeidsplaatsen, waarvan ongeveer de helft voor mannen. Dit is vooral van zeer groot belang voor de streek van Diksmuide waar enkel 43,2 % van de textielarbeiders in eigen arrondissement tewerkgesteld zijn.

Bedrijfsuitbreiding te Roeselare

De firma Dumont-Wyckhuysse, fabriek van polyethyleen en polyester te Roeselare (Beveren), bouwt momenteel nieuwe opslagplaatsen voor het stockeren van grote fabrieksblokken schuimrubber (2 m breedte op 90 m lengte), die slechts bij bestellingen aangepast zullen versneden worden.

De firma, die ongeveer 250 personen tewerk stelt, begon in 1959 met de fabricatie van polyethyleen (zakken, film en huls), terwijl de polyester-afdeling in 1961 startte.

De huidige bebouwde oppervlakte bedraagt 23.000 m², op een terrein van ongeveer 15 ha.

Gewesten in Europa

Door de Commissie van de Europese Gemeenschappen wordt een driemaandelijks dokumentatiebulletin over 'De gewesten in Europa', gepubliceerd. Dit bulletin heeft als opdracht de gewesten (Europees gesteld dan) Europees te leren zien en denken en hun de informatie te bezorgen die zij bij hun uitbouw moeilijk kunnen ontberen.

Economische Raad voor Vlaanderen

De Heer O. Vanneste, Directeur W.E.R.-W.E.S. woonde de vergadering van de Directeuren bij op 9 januari, evenals de bestuurscomités van de E.R.V., op 29 januari en 27 februari.

Nieuwe vestiging op het industriepark te Diksmuide

Het konfektiebedrijf p.v.b.a. Godiva uit Gent zal binnenkort in samenwerking met een Duits bedrijf een nieuw atelier te Diksmuide oprichten. In deze eenheid zullen uitsluitend kinderbroeken voor de buitenlandse markt vervaardigd worden. De produktie zal begin april een aanvang nemen. De tewerkstelling zal aanvankelijk ongeveer zestig werkneemsters bedragen, maar binnen een paar jaar tot 200 uitgebreid worden.

Kursus Fabrieksbouw

Het Westvlaams Produktiviteitscentrum richt binnenkort volgende drie kursussen in: Fabrieksbouw of fabrieksuitbreiding (aanvang 3 april), Werkvereenvoudiging door samenwerking (aanvang 15 april) en Uitdrukkingsvaardigheid en doelmatig vergaderen (aanvang 8 april). Voor alle inlichtingen: Produktiviteitscentrum West-Vlaanderen, Beheersstraat 68, Kortrijk (tel. 056/236.70).

Bedrijfsvername te St.-Andries

Te St.-Andries werd het gekende meubelbedrijf Mobilis begin 1969 door een nieuwe groep overgenomen, onder de benaming p.v.b.a. Mobilis. Het bedrijf legt zich in hoofdzaak toe op het maken van meubelen op maat en op planwerk. Zowel moderne als stijlmeubelen worden er vervaardigd; het bedrijf fstaat ook in voor volledige binnenhuisinrichtingen en voor de stoffering en garniering van meubelen.

De tewerkstelling bedraagt momenteel 8 personen.

VRIJSTAANDE NIJVERHEIDSGEBOUWEN IN WEST-VLAANDEREN

Ten behoeve van de geïnteresseerde industriëlen houdt de W.E.R. systematisch een lijst bij van de vrijstaande nijverheidsgebouwen in West-Vlaanderen.

Voor alle inlichtingen: Westvlaamse Economische Raad, Dijver 7 te Brugge. (Tel.: (050) 381.31).

Studex-Gewestplannen

In de loop van de maanden januari en februari hadden verdere besprekingen plaats met gemeentebesturen van het gewest Diksmuide-Torhout. Het ontwerp van gewestplan op schaal 1/10.000 kwam klaar eind maart, samen met de kaarten van de bestaande toestand (schaal 1/10.000) en de juridische toestand. Na advies door de Dienst Algemeen Beleid van de Ruimtelijke Ordening kan het ontwerp van gewestplan in druk worden gegeven, op schaal 1/25.000, voor de tweede officieuze raadpleging van de gemeenten.

Begin februari kreeg de v.z.w. Studex vanwege het Bestuur van de Stedebouw en de Ruimtelijke Ordening bericht van de aanvaarding van de ontwerpen van gewestplannen voor de gewesten Westkust-Veurne en Middenkust-Oostende. Inmiddels zijn de clichétekeningen voor het drukken van de kaarten (7 kleuren) en de tekst van de bijhorende documenten (Algemene inleiding, Algemene en bijzondere planologische voorschriften, Memorie van toelichting) aan de drukker overgemaakt, zodat binnenkort de tweede raadpleging kan beginnen.

In de volgende maanden komen de gewesten Brugge-Oostkust, Ieper-Poperinge, Kortrijk en Roeselare-Tielt aan de beurt en tenslotte het gewest Diksmuide-Torhout.

Wij hebben **DE** oplossing
voor al uw **ZAKENREIZEN**

hotel
vliegtuig
trein
boot
autohuur
kongressen
visa

Reisbureau

Generalcar

Lange Steenstraat 11, KORTRIJK - Tel. : (056)150.06

8 kantoren in België — permanent vertegenwoordigd in 92 landen over gans de wereld...

Productiviteitscentrum West-Vlaanderen

Het Productiviteitscentrum West-Vlaanderen heeft een lidmaatschap voor bedrijven uitgewerkt. Aangesloten bedrijven genieten 10 % vermindering op alle inschrijvingsgelden en gratis deelneming aan werkgroepen voor oud-kursisten; zij bekomen exclusieve documenten over problemen van bedrijfsbeheer, kunnen deelnemen aan georganiseerde bedrijfsbezoeken en aan speciale studiedagen en ontvangen jaarlijks het bezoek van een afgevaardigde om hun eigen vormingsbehoeften te ontleden.

Alle inlichtingen over deze formule én over de eerstvolgende cursussen worden verstrekt door het Productiviteitscentrum West-Vlaanderen, Beheersstraat 68, Kortrijk.

Vormingsinstituut K.M.O.

In het jaar 1967-68 volgden 9.160 personen de diverse cursussen, ingericht door het Vormingsinstituut K.M.O. in West-Vlaanderen; dit is een verdere stijging tegenover 8.840 kursisten in het vorig dienstjaar en tegenover 7.609 twee jaar geleden.

De afdeling patroonsopleiding bereikte daarbij 2.042 kursisten t.o.v. 1.406 het vorig jaar.

Het aantal kursisten in de afdeling pre-patronale opleiding (leercontracten) verhoogde lichtjes tot 3.384, na enkele jaren daling, terwijl het aantal cursussen met enkele eenheden verminderde tot 218.

De taalkursussen gaan steeds stijgend, evenals het aantal deelnemers (1.621 in 1967-68 t.o.v. 1.537 het vorig jaar), terwijl ook de programma's in bedrijfsvolmaking steeds meer worden gevolgd.

Bank van Roeselare en West-Vlaanderen N.V.

De deposito's van de N.V. Bank van Roeselare en West-Vlaanderen stegen in 1968 van 4,2 tot 4,7 mln F. De kredieten aan de privé-sektor stegen met 15,8 % en beliepen 4,8 mln F. Eén derde daarvan waren voorschotten, toegestaan in samenwerking met de diverse kredietverlenende parastatale instellingen, waarvoor meestal rentetoelagen werden bekomen in het kader van de diverse expansiewetten.

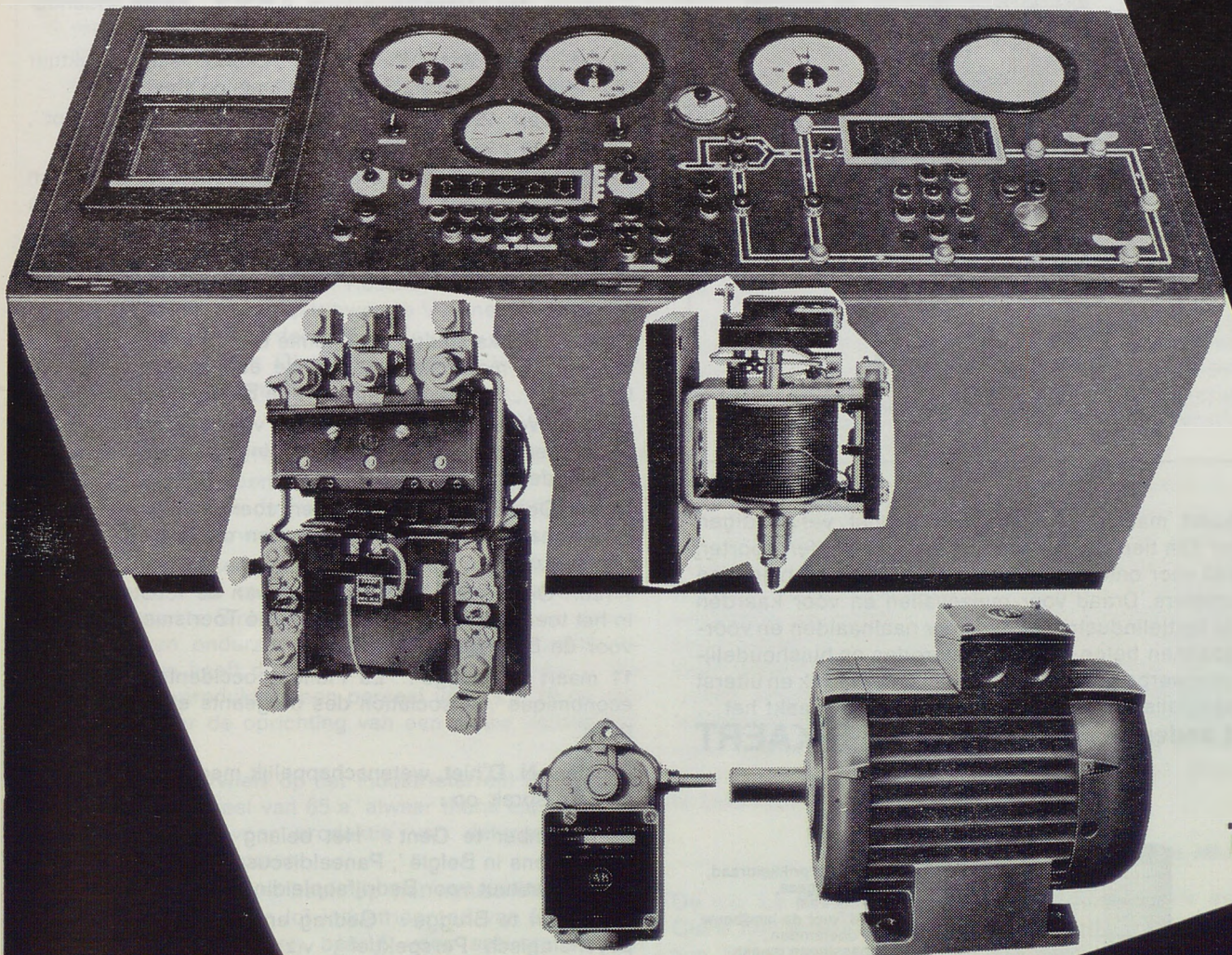
Internationale Visserijbeurs

Van 22 tot en met 30 maart ging te Oostende de Internationale Visserijbeurs door. In het kader van deze manifestatie werd op 27 en 28 maart een conferentie gehouden over het zeevisserij-onderwijs. Sprekers waren de Heer A. Bertrand, Minister van Verkeerswezen, een afgevaardigde van de F.A.O. en van het I.A.B. en enkele vertegenwoordigers van het zeevaartonderwijs en van de zeevaart zelf.

ELECTRO-INDUSTRIËLE APPARATUUR

etn vandecappelle nv.

studie, samenstelling en oplossing van uw
moeilijkste automatie problemen in fabricage,
montage, e. a. bedrijfstakken.
degelijk materiaal waarborgt hoge bedrijfszekerheid.

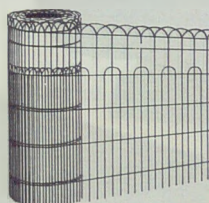

di artex

RUMBEKESTEENWEG 279 ROESLARE – TEL. 051/230.81 (3 l.)

Bekaert maakt draad. In haar dienst vervaardigen meer dan tienduizend vakmensen honderden soorten draad voor ontelbare toepassingen. Dit jaar miljoenen kilometers. Draad voor muizevallen en voor kaarden in de textielindustrie. Draad voor naainaalden en voorgespannen beton, voor laseselectroden en huishoudelijke voorwerpen. Draad voor algemeen gebruik en uiterst gespecialiseerde toepassingen. Bekaert maakt het... **Het andere woord voor draad is BEKAERT**

* Gepuntlast gaas en prikkeldraad, kippengaas en siergaas, zwaar verzinkt of fraai geplastificeerd, voor de landbouw of industriële doeleinden... voor alle toepassingen maakt Bekaert de meest passende en duurzame afrasteringsmaterialen.

BEKAERT-VERKOOPKANTOREN IN EUROPA: ZWEEGEM - BRUSSEL - DEN HAAG - FRANKFURT - MILANO - PARIS

Voordrachten

- Dr. O. Vanneste, Directeur W.E.R.-W.E.S. sprak op :
- 16 december 1968 te Kortrijk : 'De Havenproblematiek in België', Katholieke Universiteit Leuven, Afdeling Kortrijk, Studentenorganisaties.
 - 18 december 1968 te Brugge : 'Economische Politiek en Economische decentralisatie', Katholieke Werkgevers.
 - 20 december 1968 te Oostende : 'Zeebrugge, diepzeehaven?', Vlaams Verbond voor Academici.
 - 23 december 1968 te Zeebrugge : 'Regionaal-economische politiek in België', Rotary-Club Oostkust.
 - 18 januari 1969 te Kortrijk : 'Havenproblematiek in België', A.B.V.V. - Gewest Kortrijk.
 - 20 januari 1969 te Brugge : 'Betekenis en stand van de gewestplannen in West-Vlaanderen', Comité voor Aankoop en Commissarissen.
 - 25 januari 1969 te Gent : 'Havenproblematiek in België', Centrale der Metaalbewerkeren A.B.V.V., beide Vlaanderen.
 - 17 februari 1969 te Wevelgem : 'Economische structuur van West-Vlaanderen', Stichting-Lod. de Raet.
 - 21 februari 1969 te Utrecht : 'Het groeipoolconcept', Vereniging van Utrechtse Studenten in de geografie.
 - 13 maart te Brussel : 'Havenproblematiek in België en mogelijkheden van Zeebrugge als diepzeehaven', Vlaams Pleitgenootschap bij de Balie Brussel.

Dr. N. Vanhove, Adjunkt-Directeur W.E.R.-W.E.S. sprak op :

- 16 dec. te Diksmuide : 'Economie en toeristische betekenis van de modernisering van de autoweg Armentières-Oostende', Perskonferentie van de Bestendige Deputatie.
- 20 dec. Westende : 'De betekenis van de feestelijkheden in het toeristisch aanbod', Vereniging van handelaars van Westende-Bad.
- 5 febr. Oostende : 'Wat betekent toerisme voor onze gemeenschap', Seminarie Toerisme en onthaal aan de Belgische Kust.
- 7 febr. Oostende : 'De betekenis van de feestelijkheden in het toeristisch aanbod', Seminarie Toerisme en onthaal voor de Belgische Kust.
- 11 maart te Brugge : 'La Flandre occidentale, triptyque économique', Association des dirigeants et cadres chrétiens.

De Heer N. D'hiet, wetenschappelijk medewerker W.E.R.-W.E.S., sprak op :

- 23 november te Gent : 'Het belang van de secundaire luchthavens in België', Paneeldiscussie ingericht door het Hoger Instituut voor Bedrijfsopleiding en Public Relations.
- 17 januari te Brugge : 'Gedrag en Motivatie in Bedrijfspsychologisch Perspektief', v.z.w. Moritoen-Posthumaniora-programma.
- 24 januari te Brugge : 'Het bedrijf als socio-psychologisch fenomeen', v.z.w. Moritoen-Posthumaniora-programma.
- 31 januari te Brugge : 'Personeelsbeleid', v.z.w. Moritoen-Posthumaniora-programma.

7 februari te Heverlee: 'Overleg, efficiënt of niet?', Stichting-Lodewijk de Raet.

14 februari te Brugge: 'Mensen kennen en met mensen omgaan', Vormingskursus A.C.V.

18 februari te Londen: 'Incentives provided by the Province of West-Flanders to encourage foreign industry' — Tussenkomen bij studiedag ingericht door British Institute of Management — Voorlichting aan Britse industriëlen die hun operaties in België wensen uit te breiden.

21 februari te Brugge: 'Oplossen van conflicten', v.z.w. Moritoen - Posthumanioraprogramma.

Dr. J. Theys, wetenschappelijk medewerker W.E.R.-W.E.S., gaf voor B.R.T.-West-Vlaanderen vier lezingen over de gewestplannen in West-Vlaanderen.

De Heer M. Zwaenepoel, wetenschappelijk medewerker W.E.R.-W.E.S., sprak op:

15 december 1968 te Kortrijk: 'Naar een vrijetijdsbeleid voor de Jeugd', K.A.J.

21 december 1968 te Wevelgem: 'Kultureel onderzoek en opbouwwerk in West-Vlaanderen', Davidsfonds.

3 februari te Wevelgem over de economische aspecten van de Vlaamse Beweging.

W.I.E.R.

Infrastructuurwerken

Door het Ministerie van Openbare Werken werd de W.I.E.R. ingelicht van de goedkeuring van de aanbestedingen voor de wegen- en rioolwerken (fase II) en de riolering van de rijksindustrieweg te Veurne. Deze werken zullen uitgevoerd worden respectievelijk door de firma C. Vansteenkiste uit Gistel en de pvba Verkinderen & Degraeve uit Langemark.

Vestigingen

Op het industrieterrein 't Konijnenbos te Gistel werd door de W.I.E.R. een perceel industriegrond van 21 a 56 ca verkocht aan de heer Van Maeckelberghe uit Gistel, die er een vervoerbedrijf zal oprichten.

Het Onderzoekscentrum voor Bouwkunde heeft een perceel van 28 a 65 ca aangekocht op het industrieterrein Waggelwater te Sint-Andries, met het oog op de oprichting van een onderzoekslaboratorium. Op hetzelfde industrieterrein heeft de s.v. Inter Nos, groothandel in farmaceutische producten, een perceel van 28 a 19 ca aangeworven voor de oprichting van een nieuw verdeelcentrum.

De n.v. Iplon verwierf op het industrieterrein Kanaalzone te Ieper een perceel van 65 a, alwaar thans met de bouw van een bedrijf voor productie van detergents een aanvang werd genomen.

De firma W. Vergucht heeft op het industrieterrein Het Galgeveld te Tielt een lot industriegrond van 51 a 95 ca aangekocht om er een bedrijf voor schuurproducten voor de nijverheid op te richten.

Bouwen van een fabrieksgebouw

Begin december 1968 werd door de W.I.E.R. de bouw beëindigd van het industrieelkompleks, waarin de n.v. Schlegel inmiddels de productie van plastische verdichtingsmaterialen heeft aangevangen.

Koördinatiebijeenkomst te Veurne bij de oprichting van de n.v. Euromeat Express

Op donderdag 6 februari jl. ging te Veurne een koördinatievergadering door in verband met de oprichting van het Vleeswarenbedrijf n.v. Euromeat Express.

Op deze koördinatievergadering, ingericht door het Stadsbestuur van Veurne, de Westvlaamse Intercommunale voor Economische Expansie en Reconvertie (W.I.E.R.) en de Westvlaamse Economische Raad (W.E.R.), waren de initiatiefnemers de Heren P. Vanden Boeynants, A. & J. Bouckaert en J. Vanderhaeghen en I. Ghijssels tegenwoordig. Er waren tevens personen aanwezig van het Ministerie van Openbare Werken, het Comité tot Aankoop, de Inspektie van het Ministerie van Volksgezondheid, Inelgas, de Intercommunale Waterbedelingsmaatschappij Veurne-Ambacht, N.M.B.S., e.d.

Zoals vroeger reeds medegedeeld gaat het hier om een bedrijf dat ca 400 personeelsleden zal tewerkstellen, niet alleen bij het slachten van de dieren, maar tevens bij de vleesverwerking en bij de nevenactiviteiten zoals vetmelterij, verwerking van beenderen tot beendermeel e.d.

Het bedrijf zal worden ingeplant op het industrieterrein te Veurne en zal ca. 15 ha oppervlakte innemen. Dit industrieterrein van nationaal belang werd door de W.I.E.R. aangelegd in het kader van het plan van de Westhoek. De keuze van de inplantingsplaats gebeurde voornamelijk wegens de zeer grote arbeidsreserve in de Westhoek, de aanwezigheid van een uitgestrekt bouwrijp industrieterrein, de toekomstige aanleg van de autosnelwegverbinding Jabbeke-Veurne-Calais die voorzien is in het vijfjarenplan van het Ministerie van Openbare Werken, en de bijzonder uitgebreide en kwalitatief hoogstaande veestapel in de Westhoek. De initiatiefnemers lieten overigens niet na de bijzondere mogelijkheden van de Westhoek in Europees perspectief te onderlijnen.

De Westvlaamse Economische Raad die er steeds de nadruk op gelegd heeft dat de Westhoek uitstekende kansen biedt aan bedrijven die de daar aanwezige landbouwproducten verder valoriseren, heeft er overigens vroeger reeds op gewezen dat één derde van de Belgische varkensstapel gevonden wordt in West-Vlaanderen. Ook bij het rundvee is 15,9 % van de Belgische veestapel in West-Vlaanderen gevestigd. Een intensivering van deze laatste kweek is zich overigens aan het voltrekken in West-Vlaanderen, waar bij de landbouwuitbating meer en meer inspanningen worden geleverd om dank zij de intensivering en de specialisering een verhoogd inkomen te bereiken.

Nieuwe maatschappij te St.-Michiels

De n.v. La Brugeoise et Nivelles uit St.-Michiels en de Clark Equipment Company uit Buchanan (U.S.) hebben hun langdurige samenwerking omgezet in een nieuwe maatschappij: Clark Automotive Europe. De nieuwe maatschappij met 70 % van de aandelen voor Clark (Michigan) zal transmissies en aanverwante aandrijvingsonderdelen voor industrietraktoren produceren. De productie zal nog in 1969 starten te St.-Michiels. Het nieuwe bedrijf moet uiteindelijk 400 personen tewerkstellen.

REEKS VAN HET WESTVLAAMS EKONOMISCH STUDIEBUREAU

- De Economische Situatie en Mogelijkheden van het Arrondissement Ieper,
door G. Declercq & O. Vanneste, 1958 (207 blz.) — 135 fr.
- De Belgische Zeevisserij — Een Economische Studie,
door O. Vanneste & P. Hovart, 1959 (358 blz.) — 200 fr.
- La Pêche Maritime Belge — Etude Economique,
par O. Vanneste & P. Hovart, 1959 (358 pp.) — 200 fr.
- Het Arrondissement Brugge — Een Regionaal Economische Studie,
door O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, 1961 (436 blz.) — 250 fr.
- Het Arrondissement Oostende — Een Regionaal Economische Studie,
door O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, 1962 (444 blz.) — 250 fr.
- Menen — Een Economische Studie van een Grensstad,
door O. Vanneste & J. Theys, 1962 (256 blz.) — 200 fr.
- Het Arrondissement Roeselare — Een Regionaal Economische Studie,
door O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, 1963 (336 blz.) — 250 fr.
- Westvlaamse grensarbeiders in Noord-Frankrijk,
door J. Theys o.l.v. O. Vanneste, 1964 (144 blz.) — 150 fr.
- Les Frontaliers de la Flandre Occidentale dans le Nord de la France,
par J. Theys s.l.d. O. Vanneste, 1964 (144 pp.) — 150 fr.
- Veurne — Een Economische Studie,
door O. Vanneste & J. Theys, 1964 (189 blz.) — 200 fr.
- De landbouw in West-Vlaanderen,
door M. Zwaenepoel & N. Vanhove, 1965 (352 blz. plus kaart).
- Het groeipoolconcept en de regionaal-economische politiek,
door O. Vanneste, 1967, (376 blz.)
- Het Arrondissement Tielt — Een Regionaal Economische Studie,
door O. Vanneste & J. Theys, 1968 (410 blz.) — 250 fr.

RAPPORTEN W.E.R. (gestencild)

- De Textielnijverheid in West-Vlaanderen — Arbeidsbevoorrading — Contact Onderwijs-Industrie, 1959 (74 blz.) — 35 fr.
- De Metaalnijverheid in West-Vlaanderen — Arbeidsbevoorrading — Contact Onderwijs/Industrie, 1960 (119 blz.) — 85 fr.
- De Schoennijverheid in West-Vlaanderen — Arbeidsbevoorrading — Contact Onderwijs/Industrie, 1961 (67 blz.) — 45 fr.
- De Konfektienijverheid in West-Vlaanderen — Contact Technisch en Beroeps onderwijs/Nijverheid (Aanvullend rapport), 1962 (50 blz.) — 100 fr.
- De Houtnijverheid in West-Vlaanderen — Arbeidsbevoorrading — Contact Onderwijs/Industrie, 1962 (80 blz.) — 125 fr.

REEKS WESTVLAAMSE ONTWIKKELINGSPROBLEMEN W.E.R. — W.E.S.

- Plechtige Installatievergadering C.L.E.R. — Regionaal-Economisch Contactcomitee West-Vlaanderen — Henegouwen — Nord — Pas-de-Calais,
1960 (52 blz.) — 25 fr.
- Universitair onderwijs in West-Vlaanderen,
1963 (32 blz.) — 20 fr.

Demografisch onderzoek van de departementen Nord, Pas-de-Calais, van Henegouwen en West-Vlaanderen,
(53 blz.) — 40 fr.

Jaarverslagen van de Westvlaamse Economische Raad,
1960, 1962, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967.

ANDERE PUBLIKATIES

- Kust en Hinterland — Proeve van een toeristisch-economische studie,
door O. Vanneste & G. Declercq, 1955 (226 blz.) — (uitgeput)
- Le Littoral et son Hinterland — Essai d'une étude d'économie touristique,
par O. Vanneste & G. Declercq, 1955 (266 pp.) — (uitgeput)
- Structurele Werkloosheid in West-Vlaanderen,
door G. Declercq & O. Vanneste, 1957 (2 delen, 130 blz. + 278 blz.) — 275 fr.
- Adresboek van de Westvlaamse Industrie,
1958 (344 blz.) — 150 fr.
- West-Vlaanderens economische groei 1954-64, 1965 (98 foto's, 172 blz.) — 280 fr.

TOERISTISCH ABONNEMENT (gestencild)

Rapporten toeristisch-economisch onderzoek 1967

- De bestedingen van de Britse, Duitse en Franse vakantiegangers te Brugge, (22 blz.).
- Het prijsniveau van goederen en diensten aan de Belgische kust, 1966, (54 blz.).
- De weerslag van het toerisme op het sociaal-economisch leven van de Belgische kustgemeenten, (82 blz.).
- Motivatie-studie bij de verblijfstoeristen van het toeristisch gewest Ieper-Westvlaamse Bergen, (92 blz.).
- De bestedingen aan toeristische publiciteit door de publieke en semi-publieke sektor in West-Vlaanderen, (98 blz.).
- De binnenlandse toeristische markt van de Belgische kust en achterland, (213 blz.).
- Toeristische index kust en achterland, (19 blz.).

Rapporten toeristisch-economisch onderzoek 1968

- Het prijsniveau van goederen en diensten aan de Belgische kust in vergelijking met het binnenland, 1967, (51 blz.).
- De houding van de vakantiegangers tegenover de feestelijkheden aan de Belgische kust. (198 blz.)
- De Britse toeristische markt van de Belgische kust en achterland. (65 blz.)
- De Franse toeristische markt van de Belgische kust en achterland. (62 blz.)
- De Duitse toeristische markt van de Belgische kust en achterland. (64 blz.)
- De Nederlandse en de Luxemburgse toeristische markt van de Belgische kust en achterland. (87 blz.)
- Toeristische index kust en achterland, (22 blz.).
- De rapporten toeristisch-economisch onderzoek zijn te verkrijgen door storting van 1.070 fr. per jaar-abonnement.*

TIJDSCHRIFT 'WEST-VLAANDEREN WERKT'

Driemaandelijks uitgave — abonnement : 128 fr. (taks inbegrepen).

STEUNENDE LEDEN

Steunende leden (268 fr., taks inbegrepen) ontvangen het tijdschrift en de andere publikaties van de W.E.R., de reeks 'Toeristisch Abonnement' uitgezonderd.

beschermend tegen kalk...

de waterverzachter
LAUREL

bezorgt U in overvloed het genoeg van kristalhelder water **zachter dan** het regenwater en, hetgeen niet te onderschatten is, doet U heel wat geld uitsparen: 75% zeep en zuiverend middel, 25% koffie, thee, enz..., calorieën, lekkere spijzen en minder linnen slijtage, enz...

de waterverzachter
LAUREL

(CALIFORNIA U.S.A.)

kost maar

8.850 F.

kosteloze toelichting op aanvraag aan :

A.C.I. - EAU PURE p.v.b.a.

1, Hyacintenlaan, Groenendaal (Brabant)

Tel. : 02/57.14.04.

Gewestelijk verdeler : P. Dermaux, Noordstraat 58 Aartrijke
Tel. 050/291.84

ook voor U deze nieuwe service :
FAMILIALE VEILIGHEID!

bij overlijden door ongeval
van de titularis van om het
even welke rekening (zicht-
en termijnrekening, deposito-
boekje, alle vormen van krediet
met inbegrip van het
beroepskrediet), wordt niet
enkel HET TEGOED VERDUBBELD
en DE SCHULD VEREFFEND, maar
wordt het uit te keren bedrag
daarbij nog verhoogd
MET 10.000 F PER KIND TEN LASTE !

BANK VAN ROESELARE EN WEST-VLAANDEREN

Zetel : Noordstraat 38, ROESELARE
Succursale te Brugge en te Kortrijk
52 agentschappen in West-Vlaanderen